

KORDÍKY

PROGRAM ROZVOJA OBCE

**PROGRAM ROZVOJA
obce Kordíky**

Programovacie obdobie: 2021 – 2028

Obstarávateľ:

Obec Kordíky

976 34 Kordíky

Dokument vznikol za podpory

Obce Kordíky

Za množstvo užitočných a vzácnych informácií, aktívnu spoluprácu pri analýzach, hodnotení súčasného stavu ako aj pri programovaní budúcnosti obce do roku 2028

ďakujeme

p. starostovi a pracovníkom obecného úradu, aktívnym zástupcom inštitúcií, organizácií, podnikateľom, zástupcom občianskych iniciatív, spolkov, klubov, partnerom, a všetkým zúčastneným obyvateľom obce, ktorí prejavili záujem a spolupracovali na tomto dokumente.

Máj 2021

OBSAH

ANALYTICKÁ ČASŤ	4
1. Úvod	4
1.1 Program rozvoja obce	4
1.2 Ciele a procesy programovania	5
1.3 Štruktúra dokumentu	10
1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia	11
1.5 Širšie územné väzby	12
2. Analýza geografického a environmentálneho potenciálu	13
2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)	13
2.2 Životné prostredie	17
2.3 Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)	20
2. Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov	22
2.4 Urbanistická štruktúra sídla (v širších súvislostiach)	22
2.5 Kultúrno-historický potenciál	23
2.6 Demografická situácia	24
2.7 Dopravná a technická infraštruktúra	27
2.8 Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie	31
2.9 Hospodárska základňa	34
2.10 Rekreácia, voľný čas a cestovný ruch	36
2.11 Trh práce	38
2.12 Ľudský potenciál (spolky, združenia, kluby)	40
2.13 Územná a integrovaná spolupráca	41
2.14 Bezpečnosť a kriminalita	44
2.15 Územný a investičný rozvoj obce	44
2.16 Inteligentné riešenia	52
2.17 Realizovaný rozvoj	52
2.18 Finančná analýza	53
3. SWOT analýza	54
3.1 Vnútoraná SWOT analýza (obec)	54
4. Hodnotenie	56
4.1 Sociálna a ekonomická analýza problémov	56
STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ	59
1. Strategický cieľ, ciele a opatrenia (programovacie obdobie 2021 – 2028)	60
Špecifický cieľ 1:	61
STRATEGICKÝ CIEĽ	61
Špecifický cieľ 2:	65
STRATEGICKÝ CIEĽ	65
STRATEGICKÝ CIEĽ	68
STRATEGICKÝ CIEĽ	71
STRATEGICKÝ CIEĽ	75
Špecifický cieľ 3:	79
STRATEGICKÝ CIEĽ	79
2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu	83
3. Finančné zabezpečenie - Kordíky	85
4. Monitoring	86
5. Časový harmonogram realizácie programu	86
<u>INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA</u>	
<u>Prílohy k dokumentu</u>	
<u>Použitý materiál pre spracovanie dokumentu</u>	

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Úvod

1.1 Program rozvoja obce

Program rozvoja obce (ďalej len PR) je rozvojový dokument obce, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni **v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja** v znení jeho neskorších predpisov (č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.).

Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza. Je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jeho vedenia a obyvateľov o jeho budúcnosti. Je komplexným dokumentom celkového pohľadu na rozvoj obce. Podrobne sa zaoberá sociálnymi a ekonomickými aspektami.

Obec Kordíky ako obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj. Zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja, pravidelne ho monitoruje a zabezpečuje jeho súlad s programovým dokumentom vyššieho územného celku. Vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev a podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Vypracovanie Programu rozvoja obce Kordíky zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. PR ako jeden zo základných rozvojových dokumentov obce sa spracováva v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie a inými existujúcimi rozvojovými dokumentami v zmysle platnej legislatívy.

Dokument rozvoja PR pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti. V analytickej časti sa v dokumente spracováva kompletná analýza sledovaných údajov vrátane hodnotenia rozvoja všetkých oblastí života obce. V strategickej časti stanovuje priority v podobe strategických cieľov a navrhuje opatrenia k ich dosiahnutiu v stanovenom strednodobom časovom úseku. V programovej časti indikuje konkrétne projektové zámery, ktoré umiestňuje. Spracováva sa s vnútornými aj vonkajšími rozvojovými aktérmi, ktorí sa môžu rovnocenne zapojiť do programovacieho procesu a priamo počas tvorby dokumentu pomenovať problémy a predpoklady rozvoja tak, že výsledkom je spoločná dohoda a viacstranná spokojnosť.

Výsledkom programovania má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných ale hlavne ľudských, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou a podmienkou implementácie rozvojovej stratégie v programe rozvoja obce.

Vypracovaním Programu rozvoja obce Kordíky sa dosiahne zavedenie priebežného procesu strategického plánovania v časových úsekoch života obce. Programovaním rozvoja rôznych oblastí života obce je predpoklad dosiahnutia zlepšenia zručností a schopností aktérov rozvoja pri realizovaní rozvojových aktivít obce vrátane zvýšenia jeho konkurencieschopnosti pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ a podpory z domácich a zahraničných zdrojov.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov, výber zo znenia cit. :

§ 5 Základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja

Podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa

- a) Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „národná stratégia“),
- b) programu rozvoja vyššieho územného celku (ďalej len „program rozvoja vyššieho územného celku“),
- c) programu rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja obce“),

§8 Program rozvoja obce

- (1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.
- (2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

- (3)** Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z
- a)** analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
 - b)** strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
 - c)** programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
 - d)** realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a
 - e)** finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce,
- (4)** Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby rozvoja obce.
- (5)** Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
- (6)** Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

§4 Zdroje financovania regionálneho rozvoja

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a)** zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b)** zo štátnych účelových fondov,
- c)** z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d)** z rozpočtov obcí,
- e)** z prostriedkov fyzických osôb,
- f)** z prostriedkov právnických osôb,
- g)** z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h)** z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i)** z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

1.2 Ciele a procesy programovania

Cieľom programovania na úrovni miest a obcí je vytvorenie podmienok ako:

- a) odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja obce/obce v regióne a zabezpečiť trvalo udržateľný regionálny rozvoj,
- b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť miest, obcí a regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov miest a obcí v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na

- a) komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- b) rozvoj vedy, výskumu a vývoja prispievajúci k celkovému rozvoju regiónu so zreteľom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu,
- c) rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- d) rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,

- e) rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- f) predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernenie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit,
- g) realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu,
- h) zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu,
- i) zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb,
- j) rozvoj cestovného ruchu,
- k) medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- l) zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel,
- m) rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku,
- n) realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu,
- o) ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- p) rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- q) udržateľný rozvoj aglomerácií, obnovu, regeneráciu a rozvoj miest a obcí podľa záväznej časti príslušnej územnoplánovacej dokumentácie,
- r) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania,
- s) budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva,
- t) rozvoj multikultúrnej spoločnosti v regióne vrátane multikultúrneho dialógu, spolupráce a tolerancie v regiónoch a sídlach,
- u) rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky,
- v) ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia,
- w) ďalšie aktivity, ak to ustanoví osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva.

Programovanie prebiehalo v štruktúre podľa zdrojov pre rozvoj. Zdroje boli identifikované:

ZDROJE

Ekonomické – hospodárska základňa, priemysel, stavebníctvo, služby ako ekonomické oblasti, podnikanie, hospodárenie, cestovný ruch, financie, ,

Ľudské a spoločenské – ľudia, spolky, združenia, vzdelávanie, sociálna oblasť, spolupráca, komunikácia, pracovné príležitosti a zamestnanosť, kultúra, šport, tradície, zručnosti, spoločenský život

Materiálne a fyzické – technická a dopravná infraštruktúra, odpadové hospodárstvo, technický stav verejných budov, sociálna infraštruktúra, fyzická infraštruktúra (chodníky, siete, parky, pamiatky apod.), architektúra, územný rozvoj, stavebný poriadok a územné plánovanie

Prírodné – poloha územia, ochrana prírody a krajiny, trvalo udržateľné prírodné zdroje-ich využívanie, ťažba, environmentálne dopady na životné prostredie- zložky –voda, pôda, ovzdušie, odpady

Prierezové zdroje - inovácie a modernizácie, informačné technológie, originalita riešení, high-tech, know how, SMART riešenia

Pre tvorbu PR bolo vytvorených 10 oblastí skúmania a hodnotenia:

OBLASTI

1. Administratíva a správa, rozvoj obce
2. Sociálna sféra a zdravotníctvo
3. Občianska sféra, mimovládny sektor
4. Životné prostredie a zeleň
5. Bývanie a rekreácia
6. Školstvo
7. Kultúra a šport
8. Technická infraštruktúra
9. Podnikateľská sféra
10. Kriminalita a bezpečnosť

Programovanie prebehlo v dvoch rovinách, výsledkom čoho je spoločná dohoda na smerovaní rozvoja obce.

1. **Zvnútra** – Prieskum verejnej mienky (dotazníky)
Programovanie v spolupráci so zástupcami verejnosti, partnerských, záujmových skupín
2. **Zvonku** – Audit zdrojov (prírodné, fyzické, duchovné, ľudské, a iné)
Pohľad a hodnotenie odborníka z hľadiska existujúcich a potenciálnych zdrojov
3. **Dohoda** - Výsledkom programovacieho procesu je dohoda záujmových strán na spoločnej vízii a stratégii rozvoja.

Prieskum verejnej mienky

Na základe dotazníkového prieskumu, zverejneného na webovej stránke obce v texte „**Obec Kordíky pripravuje Program rozvoja obce pre obdobie 2021 - 2028.**

Vážení spoluobčania a priatelia obce Kordíky, vyjadrime spoločne svoj názor a pomôžme naprogramovať rozvoj nášho obce tak, aby sme do roku 2028 správne nasmerovali naše ekonomické, ľudské aj iné zdroje do toho, čo máme „silné“ a jedinečné a do toho, čo nás trápi, čo treba riešiť pre spokojnosť nás všetkých a pre lepšie podmienky pre prácu, oddych a život v našom meste. **Prvým krokom je vyplnenie dotazníka** pre účel prieskumu našich názorov a potrieb pri riešení Programu rozvoja obce Kordíky 2021-2028. Priložený dotazník slúži k prieskumu verejnej mienky, názorom verejnosti a jej postojom k problémom obce. Obec zaujímajú naše návrhy ako tieto problémy riešiť a na čo sa prednostne zamerať. **Venujme, prosím, niekoľko minút svojho času na vyplnenie dotazníka.** Ďakujeme za vyplnenie dotazníka. Váš názor pomôže pri tvorbe stratégie rozvoja nášho obce. Vyplnený dotazník Vás prosíme vyplniť a odoslať v zmysle pokynov v dotazníku.

Na web stránke obce dostala široká verejnosť príležitosť zúčastniť sa procesu programovania prostredníctvom elektronického dotazníka a prostredníctvom tlačeneho dotazníka, ktorý bol distribuovaný do každej domácnosti. Vyplnené tlačene dotazníky boli priebežne doručované na obecný úrad. Výsledky dotazníkového prieskumu tvorili podklad pre hodnotenie situácie v rôznych oblastiach života obyvateľov a východiská pre tvorbu novej stratégie rozvoja obce na najbližších 7 rokov. Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane užívateľov územia obce, ktorí boli obcou vyzvaní zúčastniť sa procesu programovania. Účasť bola dobrovoľná a proces transparentný do takej miery, akú dovoľovala výnimočná situácia počas pandémie koronakrízy. Občania a všetky záujmové skupiny mali možnosť zapojiť sa do procesu v priebehu mesiacov marec a apríl 2021. Pracovné stretnutia s poslancami obecného zastupiteľstva, vedením obce a pracovníkmi obecného úradu, kde sa hodnotila situácia v obci a prehodnocovala sa stratégia rozvoja obce, sa uskutočňovali priebežne podľa potreby.

Dotazníkový prieskum sa realizoval 2 mesiace. Spolu bolo odovzdaných 49 dotazníkov, čo predstavuje 18,8% z počtu obyvateľov vo veku 15+ rokov. Prostredníctvom elektronického zberu informácií sme získali 39 dotazníkov, z celkového počtu návštev je to 34,5%, čo možno považovať za úspešný prieskum. Dotazníkom boli získané cenné informácie o potrebách, problémoch ale aj názoroch na rozvoj obce v budúcom období.

Tabuľka č. 1: **Dotazníkový prieskum**

	Počet návštev el. dotazníka	Počet zobrazení el. dotazníka	Počet odoslání el. dotazníka	Počet nedokončených el. dotazníkov	Počet vyplnených tlačeneých dotazníkov
Počet respondentov	119	73	39	1	10
Percentuálne zastúpenie	100%	64,6%	34,5%	0,9%	3,8% (260 obyvateľov vo veku 15+)

Zdroj: obec, 2021

Fyzicky bolo doručených 10 vyplnených dotazníkov, ktoré boli následne preklopené do digitálneho spracovania. Celkový čas spracovania dotazníka bol od 2 – 30 minút. Väčštinový vzorku respondentov predstavoval **muž 59%**, prevažovala **veková kategória 21-40 rokov 49%** **obyvateľ vo veku nad 60 rokov, zamestnaný s vysokoškolským vzdelaním.**

Tabuľka č. 2: **Prioritné oblasti – poradie na základe dotazníkového prieskumu**

Poradie dôležitosti	Hodnotená oblasť
1	chýbajúca verejná kanalizácia
2	absencia základnej vybavenosti: obchody, škôlka, pošta
3	zlá dopravná situácia
4	zlý stav niektorých verejných budov
5	nezáujem občanov o veci verejné
6	chýbajúce parkovacie plochy
7	zanikajúce tradície, kultúra, folklór, remeslá...
8	málo možností na trávenie voľného času
9	chýbajúci verejný centrálny priestor, verejné zelené priestory...
10	nízka frekvencia spojov prímestskej dopravy
11	chov poľnohospodárskych zvierat v blízkosti domov, chýba kontrola dodržiavania VZN, následné sankcie za nedodržiavanie (1X odpoveď)
12	chýbajúca športová vybavenosť
13	poškodzovanie životného prostredia, skládky odpadu
14	kriminalita, vandalizmus

Zdroj: Dotazníkový prieskum, 2021

Činnosť vedenia obce a samosprávy ohodnotilo 90% respondentov za uspokojivú až veľmi dobrú. Za najväčšie problémové oblasti života a rozvoja obce považujú obyvatelia chýbajúcu kanalizáciu, nedostatočnú základnú vybavenosť obce (obchod, materská škola, pošta), zlú dopravnú situáciu v obci (vysoká rýchlosť premávky, chýbajúce chodníky, chýbajúce parkovacie plochy...).

51% respondentov považuje vybavenie v obci zariadeniami a službami za nedostatočné. 30% respondentov je spokojných s vybavením obce. Chýba napríklad materská škola, denný stacionár, rozvoz stravy osamelým seniorom, dobudovanie technickej infraštruktúry, parkoviská. Obyvatelia navrhovali aj rozšírenie ponuky športových zariadení v obci (workout ihrisko, ihrisko na hokej a basketbal...).

Úroveň existujúcich služieb považujú respondenti za priemernú.

80% respondentov považuje podporu mimovládnych organizácií za pozitívnu.

Za najlepší projekt za posledných 6 rokov, ktorý pozitívne prispel k zvýšeniu kvality života v obci, považujú rekonštrukciu cestných komunikácií v obci, vybudovanie multifunkčného ihriska, organizovaný separovaný zber odpadu, pravidelné organizovanie podujatí ako Čerešňová zábava, Kordický extrém, Fašiangy.

Najdôležitejšie oblasti, do ktorých by mala obec v najbližšom období investovať sú: verejná kanalizácia, oprava ciest, vybudovanie chodníkov a parkovacích plôch, úprava verejných priestorov na oddych a kultúru, budovanie športovorekreačných zariadení, podpora rozvoja bežkovania.

80% respondentov považuje obec za bezpečnú a čistú a 46% respondentov považuje kvalitu prírody a krajiny za výbornú. Necelých 98% respondentov triedi odpady. 80% respondentov využíva na prepravu osobnú automobilovú dopravu a 7% verejnú dopravu.

Najčastejšie návrhy ako zlepšiť život v obci obyvatelia uvádzali vybudovanie kanalizácie, ČOV, vybudovanie parkovísk, zlepšenie služieb v obci (obchod, pošta).

Forma ankety a dotazníka bola pozitívne hodnotená ako vhodná forma komunikácie vedenia obce s obyvateľmi.

Celkovo možno hodnotiť prieskum verejnej mienky ako dostatočný. Boli poskytnuté bohaté podnety, návrhy a riešenia problémov obce.

Audit zdrojov

Audit zdrojov analyzuje východiskový stav podľa jednotlivých kapitol. Analýzou existujúcich zdrojov z pohľadu štatisticky sledovaných ukazovateľov ŠÚ SR a hodnôt, hodnotení z úrovne miestnych znalcov, mestských evidencií, štatistík MsÚ a národných, regionálnych a miestnych inštitúcií (SAŽP, KÚ SR, Polícia a iné) sa sleduje zistenie potenciálu a problémov obce ako východiska pre stanovenie správnej stratégie rozvoja. Výsledkom hodnotenia je SWOT analýza s identifikáciou silných a slabých stránok, príležitostí a rizík rozvoja obce a problémová analýza príčin a dôsledkov ako východiska pre postavenie novej stratégie rozvoja obce.

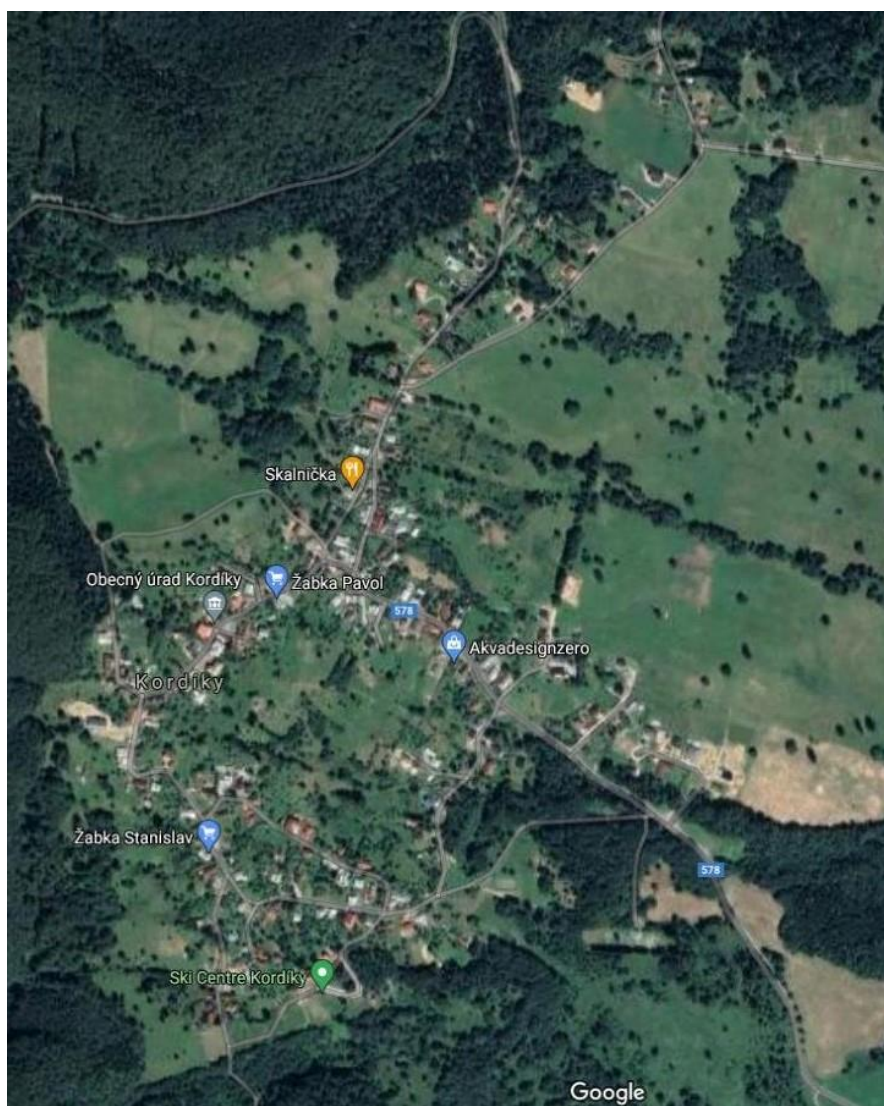
Programovanie a východiská pre stratégiu

Oznámenie o programovaní rozvoja obce bolo zverejnené v miestnej tlači a na web stránke obce. Verejnosť sa zapojila do programovania účasťou na dotazníkovom prieskume. Dotazníkový prieskum

bol zároveň aj prieskumom verejnej mienky, kde mali obyvatelia príležitosť pomenovať problémy a navrhnúť riešenia a smerovanie rozvoja obce do roku 2028.

Z dôvodu vyhlásenia núdzového stavu kvôli existencii pandémie v dôsledku koronakrízy na celom Slovensku ako aj zákazu vychádzania a stretávania sa verejnosti za akýmkoľvek účelom, nebolo možné zabezpečiť širšiu účasť záujmových skupín na programovaní cestou otvorenej komunikácie tak, ako to bolo v minulosti. Akčná plánovacia skupina bola zúžená na účastníkov programovania z poslancov obecného zastupiteľstva. V obci existuje niekoľko spolkov, združení a záujmových skupín z rôznych oblastí života, ktoré majú vlastné rozvojové zámery ako aj vlastné nápady či podnety na riešenia problémov v sociálnej, ekonomickej a inej komunálnej problematike. Z dôvodu vyhlásenia núdzového stavu a kvôli existencii pandémie COVID-19 nebolo umožnené sa stretnúť a spoločne diskutovať. Cestou prieskumu verejnej mienky boli oslovení všetci partneri pôsobiaci na území obce Kordíky, aby sa zapojili do vyplnenia dotazníka zverejneného na web stránke obce alebo svoje podnety doručovali priamo na uvedené kontakty elektronicky alebo telefonicky.

Akčná plánovacia skupina pracovala podobným spôsobom širšieho rozsahu vnímania obce ako celku ako jedného spoločného „hospodára“ bez hierarchizácie cieľov a oblastí rozvoja. Najdôležitejšou úlohou bola vzájomná dohoda priorit oblastí rozvoja tak, aby sa sledoval jeden spoločný cieľ. Bolo stanovené programovacie obdobie a bola zadefinovaná štruktúra dokumentu. Výsledkom práce boli priority rozvoja obce podľa rozvoja oblastí ako napr.: základná vybavenosť obce, infraštruktúra, ľudia, cestovný ruch, priemysel, malé a stredné podnikanie, technická vybavenosť, sociálna starostlivosť, životné prostredie a iné.

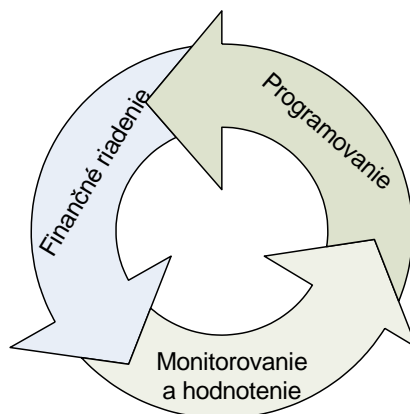

1.3 Štruktúra dokumentu

Analytická časť		Popis a hodnotenie	
		SWOT analýza	
		Smery rozvoja	
		Ciele a priority	Strategická časť
		Stratégia rozvoja	
		Programovanie	
		Finančné zabezpečenie	
Implementácia		Riadenie programu	
		Monitoring	
		Organizačné zabezpečenie	

Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja pozostáva z týchto troch hlavných procesov:

- programovanie
- finančné zabezpečenie
- monitorovanie a hodnotenie

1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia

Región:	okres Banskobystrický
Nadmorská výška:	848 m.n.m.
Rozloha:	9,97 km ² (997 ha)
Počet obyvateľov:	486 k 31.12.2020
Hustota obyvateľstva:	48,75 obyvateľov/ km ² (k 31.12.2020)
Prvá písomná zmienka:	1690
Štatistická územná jednotka:	508713
PSČ:	976 34 (pošta Tajov)
Telefónna predvoľba:	048
Adresa obecného úradu:	Obecný úrad, Kordíky 59

Slovensko a Kordíky

Obec Kordíky sa nachádza v severozápadnej časti Banskobystrického kraja, je súčasťou okresu Banská Bystrica a Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Obec Kordíky je vzdialená od Banskej Bystrice asi 11 km a jej nadmorská výška v strede obce je 848 m. Nachádza sa v západnej časti banskobystrického okresu. Západná hranica katastra je totožná s hranicou banskobystrického kraja. Rozloha katastra obce dosahuje 9,97 km². Kordíky ležia na východných svahoch Kremnických vrchov. Zväčša odlesnený, mierne členitý chotár, tvoria treťohorné uloženiny, najmä zlepenec, pieskovce, vápence a ílovce, na západe pyroklastiká andezitov. Všetky vody územia Kordík sú prostredníctvom povrchových tokov odvádzané do Kordického potoka a tým do Hrona. **Kordický potok aj Tajovský potok prameňa v Kremnických vrchoch** a ich povodia majú vejárovitý tvar. Hranice katastra sú na niektorých úsekoch prirodzené a tvoria ich línie tokov, ale väčšinou sú vytvorené.

Prvá písomná zmienka sa datuje už do roku 1690 no nemôže to byť dokázané. Obec vznikla na podnet Banskej Komory v 16. storočí. Pôvodní obyvatelia sa živilí uhliarstvom, výrobou dreveného riadu, pastierstvom, chovom dobytka. Meno Kordíky obec dostala po človeku, ktorý sa tu prvý usadil a volal sa Kordík. S ním, alebo za ním sa prisťahovali: Murgaš, Donoval, Bíreš, Hríbik a Žabka. Títo boli praobyvatelmi obce, čo svedčí, že v obci je aj teraz zastúpenie väčšinou týchto päť mien.

Obec je členom mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktoré zahŕňa katastrálne územie obcí Kordíky, Kordíky, Tajov, Riečka. Celková rozloha mikroregiónu je 2773 ha.

Základná charakteristika obce Kordíky

Tabuľka č. 3 a 4

Obec	id. číslo	okres	najnižšia nadm. výška	najvyššia nadm. výška
Kordíky	313530	601	388	848

Zdroj: ŠÚSR k 31.12.2020

Obec	Kód ZUJ	Rozloha katastra v km ²	Počet obyvateľov v r. 2020	Hustota obyvateľstva v katastri: obyv./ km ²	Výročie prvej písomnej zmenky o obci v r. 2021
Kordíky	508713	9,97	486	40	331

Zdroj: obec 2021

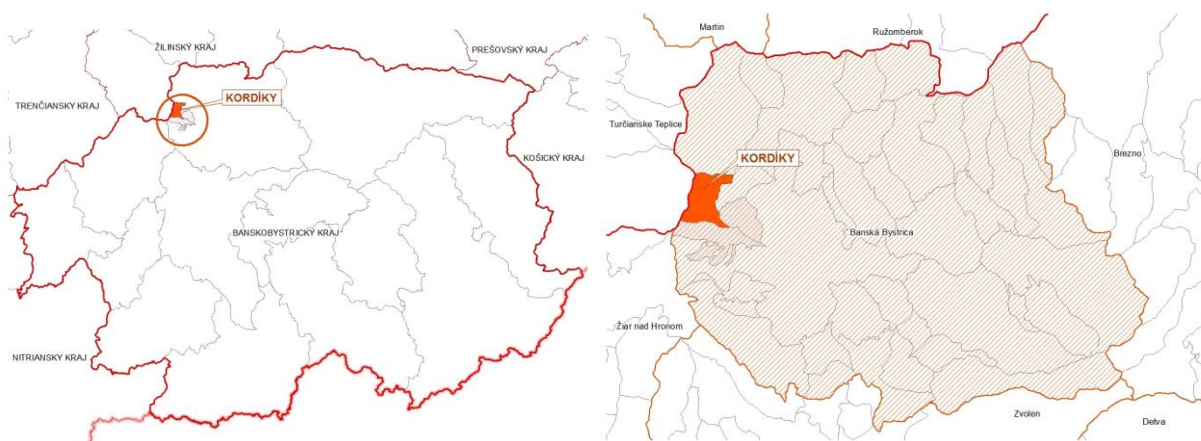
1.5 Širšie územné väzby

Obec Kordíky sa nachádza na strednom Slovensku. Leží pod hrebeňom na východných svahoch Kremnických vrchov. Susednými obcami Kordík sú Riečka, Tajov, Harmanec a Dolný Harmanec. Západná hranica katastra obce je totožná s hranicou banskobystrického kraja.

Z územného hľadiska chatár obce **Kordíky** patrí do regiónu Pohronia. Nachádza sa v tesnej blízkosti krajského mesta Banská Bystrica (cca 11 km). Prípojnú dopravnú sieť na nadradenú sieť predstavuje cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59). V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač).

Obec Kordíky je súčasťou Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktorý leží v okrese Banská Bystrica. Na západnej strane mikroregión susedí s okresmi Turčianske Teplice a Žiar nad Hronom. Mikroregión Kremnické vrchy – východ je záujmové združenie obcí Králiky, Kordíky, Riečka a Tajov. Združenie je neziskovou organizáciou, ktorá svoje prostriedky používa na rozvoj obcí mikroregiónu. **Rozvoj mikroregiónu je podmienený priestorovo aj funkčne vyváženým rozvojom všetkých obcí nachádzajúcich sa v tomto priestore vrátane obce Kordíky.**

Kordíky v rámci kraja a BB okresu

Mikroregión Kremnické vrchy - východ a obec Kordíky

2. Analýza geografického a environmentálneho potenciálu

2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)

Obec **Kordíky** leží na východných svahoch Kremnických vrchov pod hlavným hrebeňom. Územie patrí do dvoch geomorfologických celkov: západná časť spadá do Kremnických vrchov, ktoré sú súčasťou Slovenského stredohoria. Východná časť leží v Starohorských vrchoch, ktoré patria do Tatransko-fatranskej oblasti. Časť územia MR leží v navrhovanej CHKO Kremnické vrchy. Majoritnú časť územia pokrývajú lúky a pasienky spolu s lesnými spoločenstvami.

2.1.1 Geologické pomery

Riešené územie má pestrú geologickú stavbu. Možno ho rozdeliť na 2 časti – východnú a západnú. Západná časť je tvorená pyroklastikami andezitov spolu s pyroxenickými andezitmi II. fázy. Vo východnej časti sa vyskytujú dolomity spolu s kremencami a pestrými bridlicami v tatridách a veporskom pásme. Stredom územia sa tiahne pás bazálnych zlepcov, numulitových vápencov a pieskovcov vo vnútrokarpatskom paleogéne. Kvartér je tvorený nesúvislými, plytkými stráňovými sedimentami. V strednej časti sú plošinové a stráňové sedimenty polygénneho pôvodu.

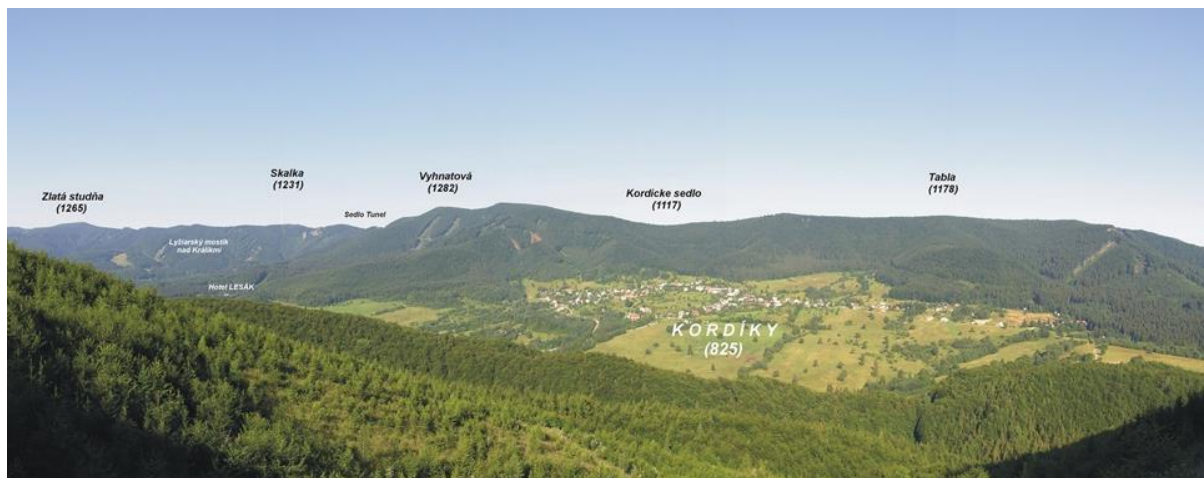
2.1.2 Geomorfologické pomery

Nadmorské výšky mikroregiónu sa pohybujú od 415 m (údolie Tajovského potoka) po 1282,6 m (vrch Vyhnatová). Územie patrí do dvoch geomorfologických celkov: Západná časť spadá do Kremnických vrchov, ktoré sú súčasťou Slovenského stredohoria. Východná časť leží v Starohorských vrchoch, ktoré patria do Tatransko-fatranskej oblasti.

Tabuľka č. 5

Obec	Najnižšia nadmorská výška	Najvyššia nadmorská výška
Kordíky	585 m.n.m.	1120 m.n.m

Zdroj: obec 2021

2.1.3 Klimatické pomery

Celé územie spadá do horskej klimatickej oblasti studenej, chladnej a mierne teplej v závislosti od nadmorskej výšky. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje od 4,1°C do 8°C, priemerné ročné zrážky sú od 1400mm (vrcholy kopcov) do 650mm (údolie Tajovského potoka). V údoliach je do rokaokolo 84 dní so snehovou pokrývkou a celé územie patrí k málo veterným.

2.1.4 Hydrologické pomery

Riešené územie spadá do povodia Hrona. Osou mikroregiónu je údolie Tajovského potoka, tiahnuce sa od západu od hrebeňa Kremnických vrchov na východ do Banskej Bystrice. Na sútoku Kordického a Tajovského potoka sa ináč úzka dolina mierne rozširuje. Do tohto údolia pritekajú aj ostatné potoky z rôznych strán: Riečanka zo severu, Farebný a Mútnanský potok z juhu a Kordický potok zo SZ. Pozdĺž potokov vedú cesty.

2.1.5 Pôdne pomery

Väčšiu časť územia pokrývajú kambizeme nenasýtené, ktoré možno charakterizovať ako pôdy stredne skeletnaté, s dobrou, až priemernou zásobou živín. Lokálne sa vyskytujú rankre a kambizeme

nasýtené. Miestami najmä v západnej časti – k. ú. Riečka sa nachádzajú rendziny, litosoly a rendziny sutinové. Z pôdnych typov sa v západnej časti vyskytujú piesočnato-hlinité pôdy, vo východnej časti prevládajú pôdy hlinité stredne skeletnaté. V južnej časti k. ú. Králiky a Tajov sú pôdy bez skeletu.

2.1.6 Rastlinstvo a živočíšstvo

Podľa mapy pôvodnej vegetácie sa na celom území rozprestierali kvetnaté bukové a jedľové lesy. V západnej časti sa vyskytovali javorové horské lesy. V k. ú. Riečka sa ostrovkovite nachádzali vápnomilné a kyslomilné bukové lesy, viažuce sa na špecifický substrát. Súčasný lesný porast zhruba zodpovedajú svojim druhovým zložením pôvodnej vegetácii. Na územiach s miernejším sklonom sa dnes nachádzajú lúky a pasienky, ktoré sčasti postupne sukcesne zarastajú. Výskyt živočíchov je viazaný na jednotlivé rastlinné spoločenstvá. Možno povedať, že na väčšine územia je zastúpené živočíšstvo listnatých lesov.

2.1.7 Chránené územia

Chránené územia – územná ochrana

Pre územnú ochranu stanovuje zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny 5 stupňov ochrany, ďalej ustanovuje 7 kategórií chránených území.

Národná sústava chránených území

Z hľadiska ochrany prírody ide o veľmi významné územie. V riešenom území mikroregiónu sa nachádzajú dve maloplošne chránené územia - prírodná pamiatka (PP): Králická tiesňava a Tajovská Kopa. Podľa Zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí na území PP najvyšší, V. stupeň ochrany prírody, kedy dochádza k zákazu určitých činností. Do katastra obce Kordíky zasahuje Prírodná rezervácia Svrčinník so stupňom ochrany IV.

Tabuľka č. 6: Zoznam chránených území v uvedených kategóriách v obci a jej širšom okolí

Názov CHÚ	Kategória	Rozloha (ha)	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany prírody	Dôvod ochrany
Zasahujúce do katastra obce					
Prírodná rezervácia Svrčinník	PR	219,84	2001	IV.	Ochrana zachov. komplexu klimax. les. spoločenstiev Kremn. vrchov vo 4.až 7.veg.stupni s prir. drev. zložením a typickou prírodz. štruktúrou, miestami až prales. charakteru, na kt. sú viazané mnohé chránené a ohroz. druhy fauny mont. stupňa Z. Karpát.
V okolí obce					
Králická Tiesňava	PP	20,89	1993	V.	Ochrana tiesňavy Farebného potoka so 7 m vysokým vodopádom v krasových dolomitoch s výskytom viacerých druhov chránených rastlín a živočíchov
Tajovská Kopa	PP	0,27	1991	V.	PP je zriadená na ochranu významnej geologickej lokality. Je to penovcové jednokaskádové svahové ložisko s vysokou a krátkou kaskádou so zvislým čelom (svah. suk), dôležité z hľadiska vedecko-výskumného, náučného a kultúrneho.

Zdroj: www.sopsr.sk, 2021

NPP – Národná prírodná pamiatka
 CHKO – Chránená krajinná oblasť
 PR – Prírodná rezervácia
 NPR – Národná prírodná rezervácia
 PP – Prírodná pamiatka
 CHA – Chránený areál

Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

V zákone NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny došlo k implementácii Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

1. OSOBITNE CHRÁNENÉ ÚZEMIA – v národnej legislatíve:

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA

Podľa Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorý bol schválený vládou SR (9.7.2003) a spolu s národným zoznamom navrhovaných ÚEV bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu na posúdenie, sa na území Mikroregiónu Kremnické vrchy - východ nachádza jedno chránené vtáčie územie v katastri obce Kordíky. Správcom územia je NP Veľká Fatra, NAPANT a CHKÚ Poľana.

Tabuľka č. 7: Chránené vtáčie územia zasahujúce do katastra obce Kordíky

Názov chráneného vtáčieho územia	ID	Výmera v ha
Veľká Fatra	033	47 445,01

Zdroj: www.sopsr.sk 2021

Charakteristika navrhovaných chránených vtáčích území:

Veľká Fatra: Dravce, sovy a ostatné druhy vtákov viazané na rozľahlé lesné komplexy a skalné biotopy tu nachádzajú mimoriadne vhodné podmienky pre hniezdenie a prežívanie. Najvýznamnejšími sú sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), výr skalný (*Bubo bubo*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov holniak (*Tetrao tetrix*) a tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*). Územie sa vo veľkej miere prekrýva so súčasným národným parkom.

2. OSOBITNÉ ÚZEMIA OCHRANY- v národnej legislatíve:

ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený vládou SR (17.3.2004) a spolu s národným zoznamom navrhovaných CHVÚ bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Následne vydalo MŽP SR 14.7.2004 Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa zoznam navrhovaných ÚEV vydal s účinnosťou od 1.8.2004 (č.450/2004 Z. z.). Týmto sa považujú podľa zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny navrhované územia európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným MŽP SR za chránené so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

V území obce sa nachádzajú dve územia európskeho významu a v rámci Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ zasahuje do katastra obce Kordíky jedno územie európskeho významu.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa Orchideaceae)
- Nížinné a podhorské kosné lúky
- Dealpínske travinnobylinné porasty

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

- *Campanula serrata*

Tabuľka č. 8: Územia európskeho významu na území mikroregiónu

Svrčinník, Ident. kód: SKUEV0241, Dolný Harmanec, Kordíky, Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček	
Výmera	219,84 ha
Stupeň ochrany	5

Zdroj: www.sopsr.sk 2021

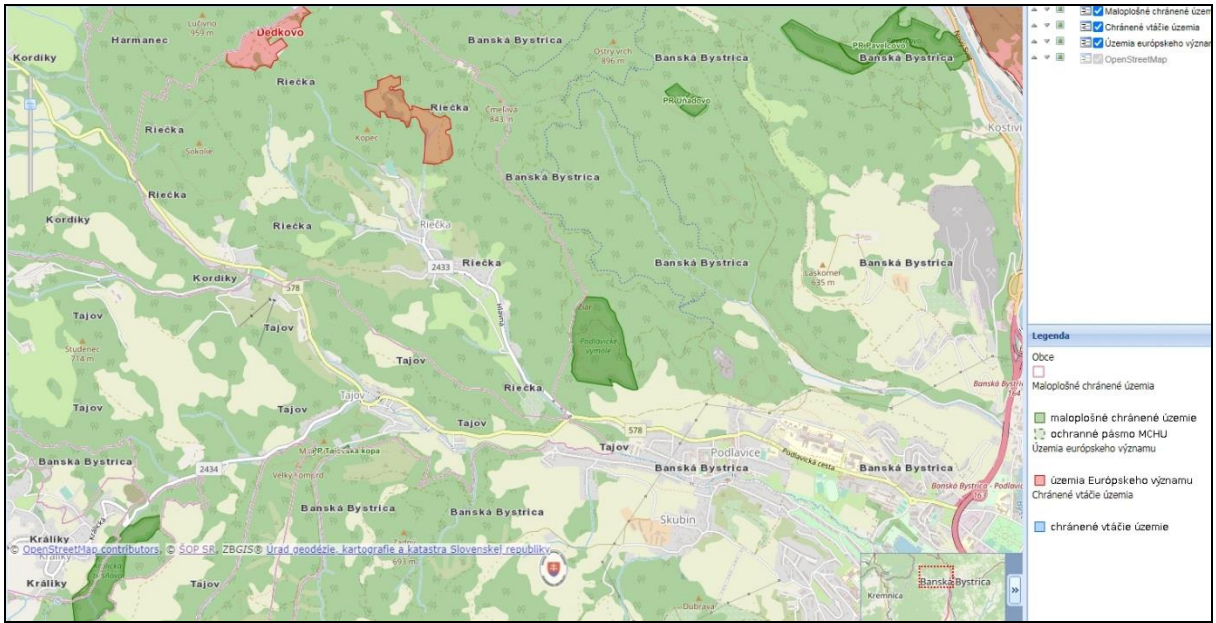
Druhová ochrana

Tabuľka č. 9: Chránené druhy rastlín na území obce

Názov	Sloven. meno taxónu	Vedecké meno taxónu	Počet stromov	Obvod (cm)	Výška (m)	Vek	Priemer koruny (m)	Dôvod ochrany
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: www.sopsr.sk 2021

Program rozvoja obce Kordíky na roky 2021 - 2028

Zdroj: ŠOP SR 2021

Campanula serrata

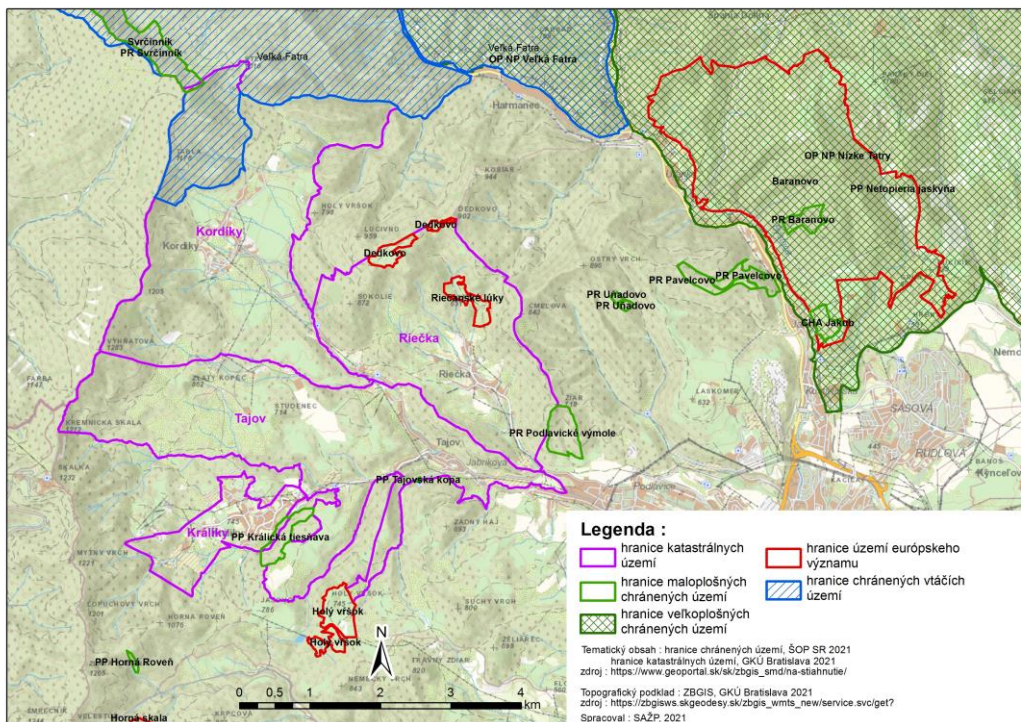
Tis obyčajný

Orchideaceae

Dealpínske travinnobyľ. porasty

Zdroj: ŠOP SR, www.geoportal.sk, https://zbgisws.sk/geodesy.sk/zbgis_wmts_new/service.svc/get

2.1.8 Územný systém ekologickej stability

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhuje ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja sa v riešenom území nenachádzajú žiadne plochy ÚSES nadregionálneho významu. V okolí mikroregiónu ležia dve významné biocentrá nadregionálneho významu: Laurín - Badínsky prales na juhu a Kotolnica - Svrčiník - Hlboký jarok na severe. Juhovýchodne od riešeného územia preteká biokoridor nadregionálneho významu – rieka Hron.

Z prvkov siete ECONET zasahuje do mikroregiónu zo západu Jadrové územie národného významu Kremnické vrchy. Jeho hranica kopíruje hranicu navrhovanej CHKO Kremnické vrchy. Lesné porasty v okolí vrchov Sokolie a Košiar sú označené ako navrhované regionálne biocentrum Sokolie – Žľabiny. Prvky ÚSES vytvárajú celoplošnú kostru systému, ktorý zabezpečuje ekologickú stabilitu územia a trvalo-udržateľný rozvoj vo vzťahu k prírodným danostiam krajiny. Okrem toho je hlavnou funkciou biocentier poskytovať priestor pre existenciu, rozmnožovanie a úkryt rastlinným a živočíšnym spoločenstvám, ktoré sú typické pre daný región. Hlavnou funkciou biokoridorov je umožňovať migráciu a výmenu genetických informácií rastlín a živočíchov. Z tohto dôvodu je dôležité všetky prvky ÚSES chrániť a zachovávať aj napriek tomu, že nie sú legislatívne chránené.

2.2 Životné prostredie

2.2.1 Environmentálna regionalizácia

Environmentálna regionalizácia Slovenska predstavuje prierezový zdroj informácií o stave životného prostredia a odráža jeho diferencovaný stav v rôznych častiach územia SR. V procese environmentálnej regionalizácie sa v rámci uceleného súboru vybraných environmentálnych charakteristík podľa zvolených kritérií a postupov hodnotí životné prostredie a vplyvy naň, vyčleňujú sa regióny s istou kvalitou alebo ohrozenosťou životného prostredia.

Jedným z výstupov je mapa hodnotiaca územie SR v **5 stupňoch kvality životného prostredia**. Podľa tejto mapy boli identifikované najviac zaťažené oblasti – ich jadro predstavujú spravidla územia v 5.stupni s najviac narušeným životným prostredím. K nim boli pričlenené aj územia prevažne v 4. stupni kvality životného prostredia.

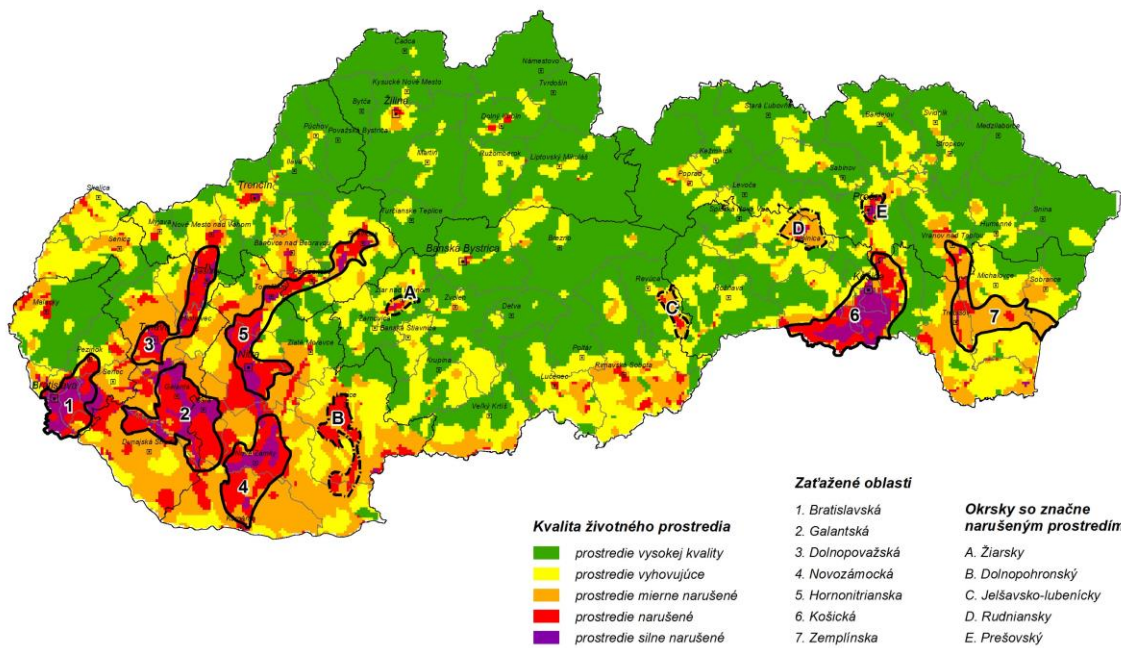
Okrem takto identifikovaných území bolo žiaduce vymedziť aj ďalšiu kategóriu území s relatívne horšou kvalitou životného prostredia – okrsky so značne narušeným prostredím. Tieto sú prejavom nedoriešených environmentálnych problémov z minulých období, keď tvorili súčasť zaťažených oblastí alebo sa vydiferencovali v súčasnosti po aplikácii nových hodnotení stavu vôd.

Následne boli na báze území s rôznou kvalitou životného prostredia vyčlenené formou ich generalizácie v rámci Slovenska **tri typy regiónov s rôznou environmentálnou kvalitou**:

1. environmentálna kvalita – regióny s nenarušeným prostredím
2. environmentálna kvalita – regióny s mierne narušeným prostredím
3. environmentálna kvalita – regióny so silne narušeným prostredím.

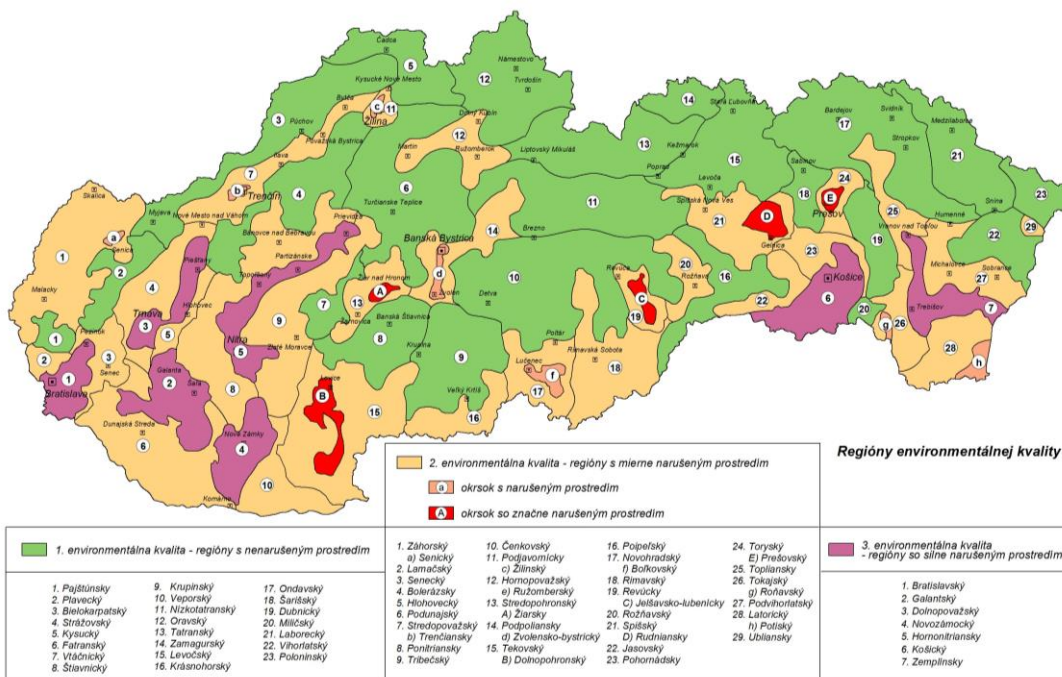
Územie obce Kordíky patrí do Fatranského regiónu s nenarušením prírodným.

Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí a okrskov so značne narušeným prostredím

Zdroj: Správa o stave životného prostredia SR 2019

Regióny environmentálnej kvality

Zdroj: Správa o stave životného prostredia SR 2019

2.2.2 Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných komunikácií sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste III triedy, ktorá prechádza cez obec s najväčším dopadom v dôsledku zvýšenej nárazovej návštevnosti počas turistického sezóny.

2.2.3 Ovzdušie

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Líniovým zdrojom je znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy. Na tomto úseku v čase zimnej údržby prichádza k zvýšeniu prašnosti z posypových materiálov a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Ďalším zdrojom

znečistenia sú bytové objekty vykurované pevnými palivami hlavne v zimnom období. Celé územie Banskobystrického kraja patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k menej narušeným oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu.

2.2.4 Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno - imisná kontaminácia pôd. Dotknuté územie, napriek skutočnosti, že sa vyznačuje vysokým stupňom poľnohospodárskej produkcie, patrí k oblastiam s menej kontaminovanými pôdami.

Treba však zdôrazniť, že za posledné roky prešla poľnohospodárska výroba v dotknutom území významným procesom, ktorý prispel ku skvalitneniu pôdy, ako aj samotnej výroby. Prestali sa úplne používať umelé hnojivá a výroba sa značne zekologizovala a je v súlade s prísnyimi normami.

Určité formy znečistenia pôd sa vyskytujú na okraji zástavby obce spojené so spôsobom bývania v dotknutom území, najmä z pestovateľskej činnosti a drobnochovateľstva.

Všetky pôdy, ktoré sa vyskytujú na území mikroregiónu, sú potenciálne vysoko náchylné na poškodenie eróziou. Trávne porasty so zapojeným pokryvom však úplne bránia erózii, ktorá sa preto vyskytuje len ojedinele, kde sa odstránil vegetačný kryt pri rekultiváciách. K zakysľovaniu pôd nedochádza. Súčasný stav pôdnej reakcie je stabilizovaný v rovnováhe medzi chemizmom pôd a záťažou H+ z kyslých zrážok a z rozkladu organickej hmoty.

2.2.5 Voda

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Nové rodinné domy majú odvádzanie riešené pomocou domových čističiek, ale vo väčšine prípadov ide len o septiky a trativody. Tento stav je alarmujúci a vážnym spôsobom narúša kvalitu životného prostredia a znečisťuje potoky na území obce.

2.2.6 Radónové riziko

Najväčšia časť územia mikroregiónu vrátane obce Kordíky patrí do kategórie území so stredným radónovým rizikom. Miera kontaminácie pod rizikovými stopovými prvkami a organickými polutantami je nízka, na úrovni prirodzených obsahov. Miestami sa môže vyskytovať mierne zvýšenie obsahu Cd z globálneho prenosu emisií a zvýšený obsah Pb, Mo, Cd v prirodzených geochemických anomáliách.

2.2.7 Odpadové hospodárstvo

Na území obce Kordíky je zavedený triedený zber komunálneho odpadu

Systém zberu uvedených zložiek KO je nasledovný:

a) elektroodpady z domácností obec zbiera 2 krát ročne v mesiacoch máj a október

b) odpady z papiera a lepenky a obalov z papiera a lepenky - donáškovým spôsobom do modrých zberných nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú 1 krát mesačne,

c) odpady zo skla a sklenených obalov - donáškovým spôsobom do zelených nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú sa 1 krát mesačne,

d) odpady z plastu a plastových obalov - zbierajú sa do farebných žltých vriec dodaných domácnostiam a to podľa harmonogramu 1 krát do mesiaca, a taktiež donáškovým spôsobom do žltých nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú 2 krát mesačne,

e) odpady z kovu vrátane kovových obalov - donáškovým spôsobom do červených nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú 4 krát do roka,

f) použité prenosné batérie a akumulátory a automobilové batérie a akumulátory - obec zbiera 2 krát ročne v mesiacoch máj a október.

h) jedlé oleje a tuky z domácností – obec zabezpečuje kalendárový zber a prepravu použitých jedlých olejov a tukov. Odpad je vyvážený 2 x ročne v čase vývozu zmesového komunálneho odpadu na základe harmonogramu zberu odpadu. Ukladajú sa k nádobe na zmesový komunálny odpad

i) textil a šatstvo – obec Kordíky zbiera 1-2 x ročne v mesiacoch máj a október. Použitý textil a šatstvo vlastníci umiestni v deň zberu na zberné miesto pri OcÚ. Vybieraný použitý textil a šatstvo sú odvezené a spracované v súlade s platnými právnymi predpismi,

Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom (BRO)

Obec Kordíky nemá zavedené vykonávanie zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na svojom území pre obyvateľov obce, vlastníkov, resp. užívateľov nehnuteľností, nakoľko je to ekonomicky náročné. Obec zabezpečila pre svojich občanov kompostéry, ktoré si vlastníci, resp. užívatelia nehnuteľností prevzali a využívajú ich pre svoje domácnosti a v ktorých si obyvatelia obce,

vlastníci, resp. užívatelia nehnuteľností kompostujú svoj vlastný biologicky rozložiteľný komunálny odpad vhodný na kompostovanie.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad vzniknutý z nakladania s obecným majetkom je umiestňovaný do kompostéra pri cintoríne v obci.

Zhodnocovanie BRO zo záhrad, parkov a verejných priestranstiev ako konáre, korene, kríky, viničné prútie a pod. sa zabezpečuje 1 x ročne na mieste určenom obcou pri sklade štiepky alebo na notárskej záhrade, a to jeho štiepkovaním na drevnú biomasu. Obyvatelia obce na svoje náklady vykonávajú vyvoz tohto BRO na obcou určené miesto a v určenom čase.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom (BRKO) a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne

Obec nezabezpečuje vykonávanie zberu biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov na svojom území pre obyvateľov obce, vlastníkov, resp. užívateľov nehnuteľností, nakoľko je to tiež ekonomicky náročné.

Obec v súlade v zmysle ustanovenia § 81 ods. 21 písm. b) Zákona o odpadoch uplatňuje výnimku z povinnosti zaviesť triedený zber BRO a BRKO z dôvodu, že 100 % obyvateľov kompostuje a teda ukladá odpad vhodný na kompostovanie vo vlastnom kompostéry alebo na základe Zmluvy o výpožičke obcou dodanom kompostéry.

2.2.8 Zhodnotenie

Územie obce Kordíky sa zaraďuje medzi územie s nenarušeným životným prostredím. Obec vykonáva aktivity na rozvoj a ochranu zelených plôch.

Obec organizuje a zabezpečuje triedený zber komunálneho odpadu.

Veľkým pozitívom je ekologizácia poľnohospodárskej výroby na území obce, ktorá sa radí medzi BIO produkciu.

Obec vyvíja aktivity na revitalizáciu a zveľaďovanie verejných priestranstiev. Udržiavanie týchto priestranstiev zabezpečujú zamestnanci zamestnaní na verejnoprospešné práce.

Veľkým problémom je neustále pribúdanie zaburených pozemkov nebezpečnými invazívnymi rastlinami a nechota vlastníkov udržiavať svoje pozemky v nezaburenenom stave. Toto má za následok rozširovanie burín na poľnohospodársku pôdu a jej degradácia a sťažené obhospodarovanie. Aj v tejto oblasti chýba osveta obyvateľstva.

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za kalendárny rok 2020 je 44,90%, čo možno hodnotiť veľmi pozitívne.

2.3 Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)

Nielen krajina obce ale celé územie mikroregiónu má členitý reliéf a pestrú krajinnú pokrývku. Osou mikroregiónu je údolie Tajovského potoka, tiahnuce sa od západu od hrebeňa Kremnických vrchov na východ do Banskej Bystrice. Na sútoku Kordického a Tajovského potoka sa ináč úzka dolina mierne rozširuje. Do tohto údolia pritekajú aj ostatné potoky z rôznych strán: Riečanka zo severu, Farebný potok z juhu a Kordický potok zo severozápadu. Pozdĺž potokov vedú cesty.

Tabuľka č. 10: Členenie pôdneho fondu v území

Obec	Poľnohospodárska pôda (ha)	Lesná pôda (ha)	Vodné plochy (ha)	Zastavané plochy (ha)	Ostatné plochy (ha)	Spolu (ha)
Kordíky	307,79	666,82	0,06	16,23	6,38	997,27
% vyjadrenie	30,86	66,86	0,01	1,63	0,64	100

Zdroj: ŠÚ SR 2021

Poľnohospodárska krajina

Prevažnú väčšinu poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalo trávnaté porasty. Záhrady sa viažu prevažne na sídelný útvar a ich rozsah je daný hustotou a charakterom sídelnej štruktúry, ktorá je pomerne malá. Vinice, chmeľnice a ovocné sady sa v tomto území nenachádzajú. Dané územie nepredstavuje vhodné podmienky pre takýto druh pozemkov.

Pôdy sú tu prevažne hlinité, ktoré zrnitostne patria medzi najúrodnejšie pôdy, avšak veľkosť skeletu je nad 10%, čo už nie je vhodné na to, aby sa takéto pozemky využívali ako orná pôda. Z pôdných typov tu majú najväčšie zastúpenie rendziny, čo sú pôdy skeletnaté, plytké, kypré a dobre priepustné pre vodu. Pre nedostatok vody sú však málo úrodné, preto sa využívajú väčšinou ako pasienky. Ďalej sú zastúpené kambizeme - typické pre svahové polohy, čiastočne fluvizeme, pseudogleje a podzoly.

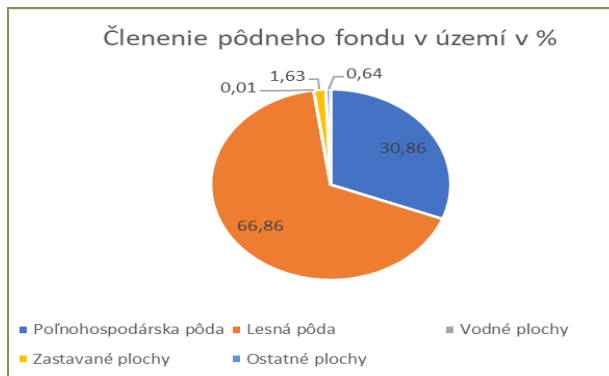
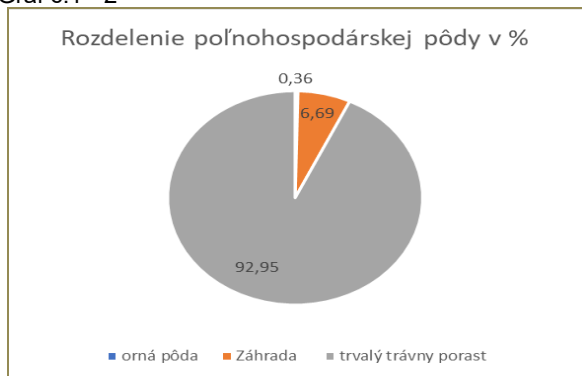
Poľnohospodárstvo obcí mikroregiónu je zamerané predovšetkým na chov oviec, čo vyplýva zo štruktúry poľnohospodárskej pôdy, z ktorej cca 80 % pripadá na trvalé trávne porasty (lúky a pasienky), avšak v obci Kordíky má poľnohospodárstvo len nepatrné zastúpenie pre účely spásania v rámci chovu oviec a sadov v rámci záhrad pri zastavaných častiach obce.

Tabuľka č. 11: Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

Názov KÚ	orná pôda (ha)	záhrada (ha)	trvalý trávny porast (ha)	sad (ha)	poľnohospodárska pôda spolu (ha)
Kordíky	1,12	20,6	286,08	0,00	307,79
% vyjadrenie	0,36	6,69	92,95	0,00%	100%

Zdroj: ŠÚ SR 2021

Graf č.1 - 2

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2020

Lesná krajina

Územie patrí do dvoch geomorfologických celkov: Západná časť spadá do Kremnických vrchov, ktoré sú súčasťou Slovenského stredohoria. Východná časť leží v Starohorských vrchoch, ktoré patria do Tatransko-fatranskej oblasti.

2. Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov

2.4 Urbanistická štruktúra sídla (v širších súvislostiach)

Poloha a význam obce v rámci osídlenia:

Obec Kordíky ako malé vidiecke sídlo v štruktúre osídlenia podľa ÚPN VÚC BB kraja je zaradené do Zvolen – Banská Bystrica – Turčianske Teplice – Martin (návrh v úseku Banská Bystrica – Martin) s ustáleným počtom trvale žijúcich obyvateľov. V rámci územnosprávneho členenia patrí do okresu Banská Bystrica. Okresné sídlo je vzdialené od obce 11 km. Pozitívnym faktorom v rozvoji obce je väzba riešeného územia na nadradené systémy technickej infraštruktúry, ktorú zaisťujú v:

- 1. dopravnom riešení** – Prípojnú dopravnú sieť mikroregiónu na nadradenú sieť predstavuje cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (II/59). V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač)
železničná trať BA - Zvolen – BB - (Martin alebo Margecany)
- 2. zásobovaní vodou** – Obec Kordíky má vybudovaný verejný vodovod v správe StVAK OZ 01 B. Bystrica. Zdroj vody je prameň „Pri vodojeme“ s výdatnosťou 5 l.s⁻¹. Obec má 91,2 % obyvateľov napojených na verejný vodovod. Z vlastných vodovodov sú zásobované niektoré rodinné domy a chaty.
- 3. zásobovaní elektrickou energiou** – z 110/22 kV transformovne Banská Bystrica – Banoš. Jestvujúci systém v zásobovaní elektrickou energiou je z hľadiska urbanizačného rozvoja nevyhovujúci.
- 4. telekomunikáciách** - územie obce patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica. Kapacita telefónnej ústredne je vyhovujúca, ale zatiaľ nie celkom vyhovujúce je internetové pripojenie. Pokrytie signálu mobilných telefónnych operátorov je vyhovujúce. Vyhovujúca je aj kvalita televízneho signálu.

Tabuľka č. 12: **Prehľad vývoja osídlenia na území obce**

Obec	Vznik obce	Výročie založenia obce v r. 2021
Kordíky	1690	331

Zdroj: obec 2021

Obec Kordíky bola založená buď pastiermi – valachmi, alebo drevorubačmi – uhliarmi a jej počiatky možno položiť už do 16. storočia. Bola pomenovaná podľa osoby menom Kordík, ktorý bol považovaný za vedúceho pracovnej skupiny drevorubačov.

Pôvodný urbanistický pôdorys a štruktúra boli značne narušené novou výstavbou, tak, ako aj výškové zónovanie a architektonické tvaroslovie regiónu. Z 19. storočia sa zachovali objekty ľudovej architektúry. Prevláda trojpriestorový zrubový omazaný a obielený dom s vysokou sedlovou šindľovou strechou so strmou valbou, prípadne s doskovým štítom a podlomenicou. Hospodárske objekty sú pristavané k domom, prípadne stoja samostatne. Pre túto oblasť sú typické drevené zrubové omazané komíny so šindľovým ukončením nad strechou. Novšie domy sú murované a podpivničené. Architektonické tvaroslovie nových objektov obytnej zástavby ale i objektov občianskej vybavenosti nekorešponduje s architektonickým tvaroslovím staršej zástavby regiónu. Objekty sú zastrešené rôznymi modifikáciami sedlovej alebo stanovvej strechy.

V súčasnosti je pôvodný ráz obce narušený novou výstavbou. Architektúra novej zástavby je charakteristická prerastaním nových domov s väčším objemom medzi pôvodné prízemné domy. Nové domy sú väčšinou dvojpodlažné s využitím podkrovia na obytné účely.

K zatraktívneniu obce chýba lepšia údržba verejných i súkromných priestranstiev, zazelenenie poľnohospodárskych dvorov a architektonické preriešenie niektorých objektov bytovej výstavby a občianskej vybavenosti.

V súlade s platným územným plánom sú nové rozvojové lokality pre individuálnu výstavbu rodinných domov nasledovné:

- Nad salašom
- Rimiare (plánovaný spoločný inžiniersky geologický prieskum)
- Mocnovské
- Pri vleku
- Pri multifunkčnom ihrisku.
- V časti obce na Breziny, Širiny je plánovaná výstavba rekreačných chat.

2.4.1 Zhodnotenie

V poslednom období boli zrealizované viaceré aktivity zamerané na zatraktívnenie a revitalizáciu verejných priestranstiev. Obyvatelia čoraz viac kladú dôraz na úpravu a zeleň v priestoroch predzáhradiek. Celkový vzhľad obce sa postupne pretvára na kvalitnejší a zelenší priestor.

Bola zrealizovaná revitalizácia spevnenej plochy v obci. Vznikla hodnotná plocha v obci pre účely stretávania sa a oddychu obyvateľov, zvýšenie bezpečnosti a zlepšenie vybavenosti a funkčnosti centrálného verejného priestranstva pre organizovanie kultúrnych podujatí.

Pri Obecnom úrade došlo ku skrášleniu priestranstva, pribudla drevorezba, ktorá významne dopĺňa a oživuje priestor.

Revitalizácia verejných priestorov obce pokračuje aj v súčasnosti a nie je ešte ukončená. Odkazom pre budúcnosť verejných priestranstiev zostáva menej dláždenia, viac zelene, viac tieňa a lavičiek na oddychových a verejných plochách v zastavanom území obce.

2.5 Kultúrno-historický potenciál

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1690. Historické údaje o obci sú veľmi skromné. Môžeme sa taktiež stretnúť s údajom o prvej písomnej zmienke aj z roku 1808 pod názvom Kordíky maďarsky Kordéháza. Obec sa zložila z častí Breziny, Bujačia, Fundisovo, Gavalovo, Kiar, Madleny a Pod Lúčkou. Kordíky vznikli v 2. polovici 16. storočia okolo roku 1550 ako osada Banskej komory na mieste uhlísk, ktoré pracovali pre huty v Tajove. Obyvatelia pracovali v lesoch a zhotovovali drevený riad. V roku 1828 mala obec 40 domov a 291 obyvateľov. V 19. storočí chodili za prácou do Harmanca. Po zániku uhliarstva pracovali v lesoch, chovali dobytok. Počas SNP tu boli vojenské sklady.

V súčasnosti je v obci Kostol navštívenia Panny Márie z roku 1928. Avšak obecné pečatidlo zo začiatku 19. storočia, ktorého otláčok sa našiel na dokumente už z roku 1858 dokazuje, že v obci jestvoval ďaleko starší kostol, ktorý bol pravdepodobne zasvätený Jánovi Nepomuckému. Preto má obec v erbe tohto svätca. V obci je dnes kaplnka zasvätená Navštívenia Panny Márie z roku 1927, ktorá však vznikla namiesto staršej z roku 1837. Sakrálne pamiatky sú po rekonštrukcii. Pamätná izba v obci chýba.

Národné kultúrne pamiatky

Na území obce sa národné kultúrne pamiatky nenachádzajú.

Tabuľka č. 13: **Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – hmotné zdroje, pamätihodnosti**

Obec	Pamätihodnosť
Kordíky	- Kostol navštívenia Panny Márie z roku 1928
	- Kaplnka zasvätená Navštívenia Panny Márie z roku 1927

Zdroj: obec 2021

NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO:

V obci bola vytvorená pamätná izba. Za pomoci dobrovoľníkov boli zrekonštruované priestory obecnej knižnice a bol aj obnovený knižný fond.

Obec výrazne podporuje obnovu a zachovávanie zvykov, tradícií a remesiel. V obci sa podarilo zachovať nasledovné remeslá a ľudové umenie:

Rezbárstvo – Ján Murgaš

Paličkovanie - Mária Voskárova

Pletenie kapcov – Ľudmila Tučeková

Ján Žabka – výroba drevených lyžíc

2.5.1 Zhodnotenie

Obec nedisponuje výrazným hmotným kultúrnym dedičstvom. V posledných rokoch dochádza k výraznému rozvoju a zachovávaniu nehmotného kultúrneho dedičstva. Ide o vytvorenie pamätnej izby s expozíciou, vydanie monografie obce, obnovenie obecnej knižnice. Organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí sa teší veľkej podpore a obľube medzi miestnym obyvateľstvom. Medzi

tradičné podujatia patria Fašiangy, Obecná zabíjačka, Čerešňová zábava. Všetky tieto aktivity prispievajú k zachovávaniu zvykov, tradícií a kultúrnych hodnôt pre ďalšie generácie. Veľký význam pri tomto rozvoji kultúrneho dedičstva zohráva dobrovoľná iniciatíva obyvateľov obce.

2.6 Demografická situácia

2.6.1 Stav obyvateľstva

Počet obyvateľov v obci má dlhodobu pozitívny rastúci trend. K poklesu počtu obyvateľstva došlo v 80. a 90. rokoch 20. storočia. V posledných dvoch desaťročiach počet obyvateľov v obci stúpa.

Tabuľka č. 14: **Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 1890-2009**

Obec/rok	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2008	2009
Kordíky	354	327	321	344	355	191	214	258	308	316

Zdroj: ŠÚSR 2021

Tabuľka č. 15: **Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 2010-2020**

Obec/rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kordíky	322	357	388	405	411	416	433	445	453	474	486

Zdroj: ŠÚSR 2021

Príčiny trendov v demografických pohyboch

Rast počtu obyvateľov v obciach v blízkosti Banskej Bystrice naďalej pretrváva. Záujem ľudí o bývanie na vidieku stále rastie. Do popredia sa dostáva zdravší a hlavne pokojnejší a bezpečnejší život na dedine. Stúpa záujem o IBV, resp. kúpa a rekonštrukcia existujúcich objektov.

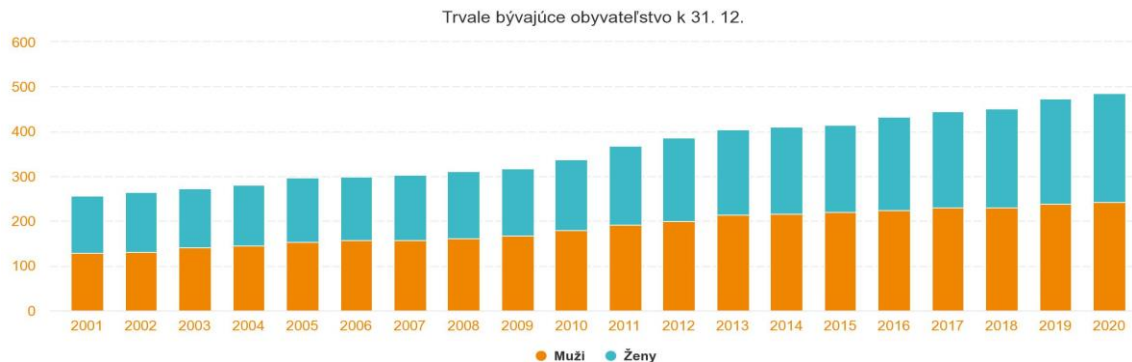
Počet obyvateľov sa v období letnej turistickej sezóny zvýši najmä v podhorských častiach obce vhodných na rekreáciu formou chalupárčenia od 5% - 30%.

Tabuľka č. 16: **Pohyb obyvateľov v období 2007-2020**

Obec	celkový prírastok/úbytok obyvateľstva										
	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kordíky	8	22	20	17	6	5	17	12	8	21	12

Zdroj: ŠÚ SR 2021

Graf č.3

Zdroj: ŠÚ SR 2021

2.6.2 Veková štruktúra obyvateľstva

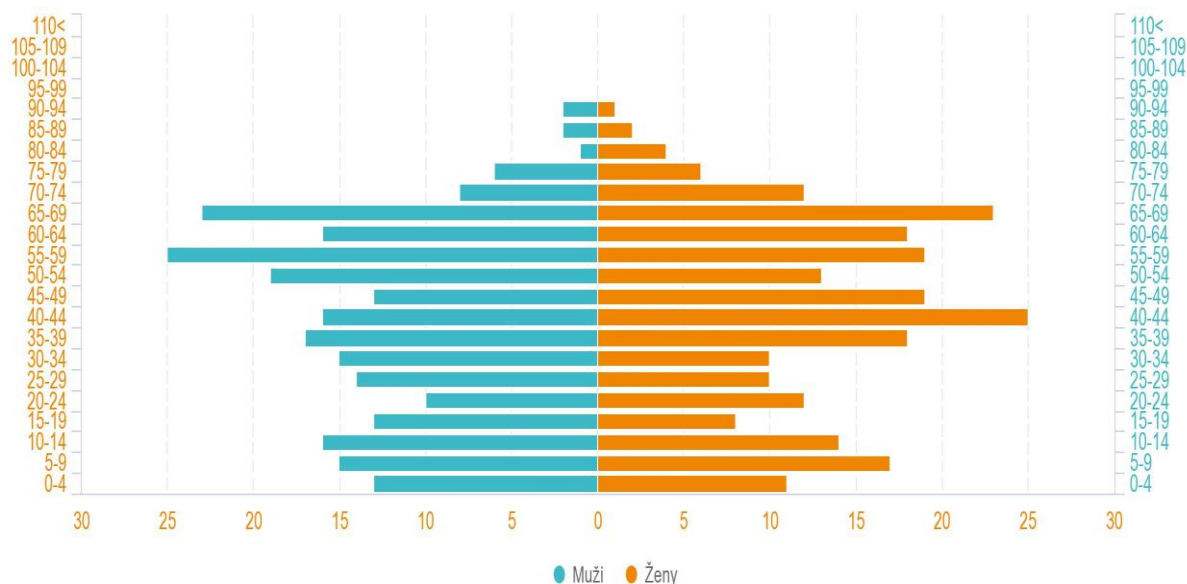
Tabuľka č. 17: Vekové zloženie obyvateľstva k 31.12.2020

Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Ženy	Muži	Spolu	Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Ženy	Muži	Spolu
0-4	11	13	24	55-59	19	25	44
5-9	17	15	32	60-64	18	16	34
10-14	14	16	30	65-69	23	23	46
15-19	8	13	21	70-74	12	8	20
20-24	12	10	22	75-79	6	6	12
25-29	10	14	24	80-84	4	1	5
30-34	10	15	25	85-89	2	2	4
35-39	18	17	35	90-94	2	1	3
40-44	25	16	41	95-99	-	-	-
45-49	19	13	32	100+	-	-	-
50-54	13	19	32	nezistené	-	-	-

Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2020

Graf č. 4

Veková štruktúra obyvateľstva k 31. 12. 2020 (osoby podľa vekových skupín)

Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2020

Tabuľka č. 18: Veková štruktúra obyvateľstva

	Predproduktívny vek:	Produktívny vek:	Poproduktívny vek:
	0-14 r	15-64 r	65+ r
Muži	44	158	42
Ženy	42	152	48
Spolu	86	310	90

Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2020

Tabuľka č. 19: Porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva obdobia 2013 a 2020

Ukazovateľ	2013	2020
Predproduktívny vek	15,56%	17,70%
Produktívny vek	73,09%	63,79%
Poproduktívny vek	11,36%	18,52%

Zdroj: ŠÚ SR SR, k 31.12.2020

Graf č. 5

Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2020

2.6.3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

Tabuľka č. 20: Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva v obci Kordíky

Národnosť	slovenská	maďarská	nemecká	bulharská	rumunská
Územie spolu: 486	466	3	-	-	-
Národnosť	poľská	moravská	česká	ruská	ostatné, nezistené
Územie spolu: 486	-	-	4	1	12

Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2021

Obyvateľstvo obce je takmer výlučne slovenskej národnosti.

Poznámka: Nasledujúca časť demografickej analýzy je spracovaná na základe štatistických údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, keďže dané ukazovatele sa sledujú len v rámci tohto zisťovania.

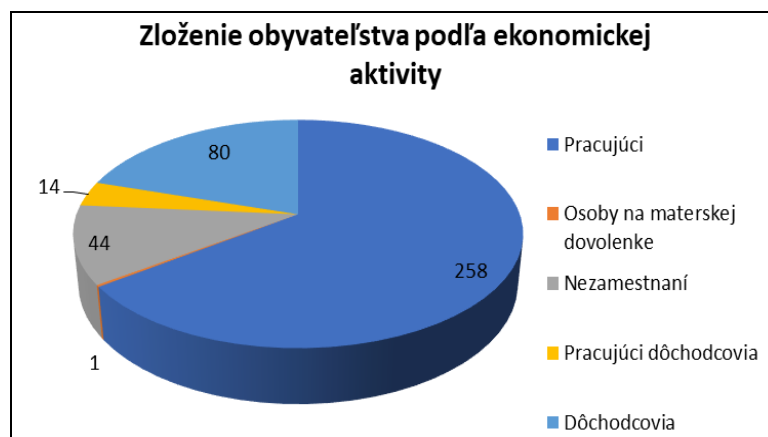
2.6.4 Ekonomická aktivita obyvateľov

Tabuľka č. 21: Členenie obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity (2011)

Obec	Počet obyvateľov	Pracujúci	Osoby na materskej dovolenke	Nezamestnaní	Pracujúci dôchodcovia	Dôchodcovia	Ekonomicky aktívni spolu
Kordíky	357	168	8	9	8	69	185

Zdroj: SOBD 2011

Graf č. 6

Zdroj: SOBD 2011

Z celkového počtu 357 obyvateľov obce bolo v roku 2011 (SOBD2011) ekonomicky aktívnych 185, čo činí 52%. Počet nezamestnaných v roku 2013 bol okolo 8 dlhodobo nezamestnaných osôb, čo predstavuje cca 2 % produktívneho obyvateľstva.

2.6.5 Vzdelanostná štruktúra

Tabuľka č. 22: Najvyššie skončený stupeň vzdelania obyvateľstva, rok 2011

Vzdelanie /ukazovateľ	základné	učňovské a stredné (bez maturity)	úplné stredné a vyššie (s maturitou)	vysokoškolské	bez školského vzdelania	ostatní bez udania
Počet	45	76	91	80	53	12
%	12,60	21,29	25,49	22,40	14,85	3,37

Zdroj: SOBD 2011

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s úplným stredným vzdelaním.

2.6.6 Náboženská štruktúra

Z hľadiska vierovyznania sa dominantná časť obyvateľov hlási k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu (60%). Len 2% obyvateľov je evanjelického vierovyznania a cca. 24 % obyvateľov je bez vyznania.

Tabuľka č. 23: Zloženie obyvateľstva – vierovyznanie v obci Kordíky

Rím.- kat. cirkev	Evanj. cirkev aug. vyznania	Grécko - kat. cirkev	Náb. spol. svedkovia Jehovovi	Pravoslávna cirkev	Kresťanské zbory
215	8	-	-	-	-
Starokatolícka cirkev	Ev. cirkev metodistická	Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	Ústredný zväz židovských náboženských obcí	Bratská jednota baptistov	Apoštolská cirkev
-	7	-	-	-	-
Českoslov. husitská	Cirkev bratská	ostatné	Bez vyznania	Nezistené	
-	-	5	84	38	

Zdroj : SOBD 2011

2.6.7 Rovnosť príležitostí a sociálny stav obyvateľstva

Ženy prevládajú medzi osobami poberajúcimi starobný, vdovský a sociálny dôchodok, muži zase medzi invalidnými dôchodcami. Ženy odchádzajú do dôchodku skôr a v priemere sa dožívajú vyššieho veku, čím dôchodok poberajú dlhšie. Ženy sú výrazne viac zastúpené v najnižších výškových pásmach sólo starobných dôchodkov, často pod hranicou životného minima.

V ústavných zariadeniach sociálnych služieb je starostlivosť poskytovaná väčšiemu počtu žien než mužom. V domovoch pre seniorov je umiestnených žien 2,2-krát viac oproti mužom. Muži vo väčšej miere využívajú služby nocľahární (2,4-krát viac než ženy), resocializačných stredísk a útulkov.

Z hľadiska pohlavia sú na Slovensku rizikom chudoby o niečo viac ohrozené ženy ako muži. Vo všeobecnosti platí, že s rastúcim počtom detí v domácnosti sa zvyšuje aj miera rizika chudoby. Ďalšou rizikovou skupinou sú neúplné domácnosti, teda domácnosti jedného rodiča s aspoň jedným závislým dieťaťom. Starnutím a odchodom do dôchodku, napriek odpracovaným rokom a prispievaniu do dôchodkového systému, výchove a starostlivosti o deti, dvojnásobnej záťaži neplatenou prácou v domácnosti oproti mužom sa ženy 65 a viac ročné ocitajú v riziku príjmovej chudoby a sociálneho vylúčenia 1,5-krát častejšie v porovnaní s mužmi tej istej vekovej kategórie.

2.6.8 Zhodnotenie

Počet obyvateľov za posledných 20 rokov neustále rastie. K 31.12.2020 mala obec 486 obyvateľov. Z hľadiska vekovej štruktúry bol vývoj v obci za posledných 7 rokov podobný ako v rámci celého Slovenska. Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa zvýšil len mierne o 3,84%, čo možno hodnotiť ako pozitívny vývoj. Avšak podiel obyvateľstva v produktívnom veku výrazne poklesol. V roku 2013 bol podiel obyvateľov v produktívnom veku 74% a v roku 2020 poklesol na 52%. Negatívny trend má vývoj počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorý sa zvýšil oproti roku 2021 o 17%. K 31.12.2020 dosiahol podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 29%. Tento pretrvávajúci trend si bude vyžadovať aj zvýšené nároky v oblasti sociálnych služieb.

2.7 Dopravná a technická infraštruktúra

2.7.1 Dopravná infraštruktúra

Doprava a dopravné väzby obce

Obec Kordíky sa nachádza v tesnej blízkosti (cca 11 km) krajského mesta Banská Bystrica. Prípojnú dopravnú sieť regiónu na nadradenú sieť predstavuje cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59). V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač). Na západnej strane regiónu sa nachádzajú strediská rekreácie a turizmu medzinárodného významu Krahuľa a Skalka prístupné len zo západnej strany od Kremnice, len terénymi autami, štvorkolkami po lesných cestách. Mesto Banská Bystrica plní pre región funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou a funkciu dopravy a zamestnanosti. Poloha obce je z pohľadu dopravných väzieb na nadradenú cestnú a železničnú sieť veľmi dobrá. Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom Slovenska, v ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere západ - východ (Rakúsko / Česko / Bratislava / Trenčín - Zvolen - Košice (- Ukrajina) aj sever - juh (Poľsko -) Ružomberok / Žilina - Banská Bystrica - Šahy (- Maďarsko). Stavebnotechnická kvalita týchto ťahov je v súčasnosti nevyhovujúca. Výhľadove sa zlepši vybudovaním rýchlostných ciest aj modernizáciou železničnej siete. V priestore B. Bystrica - Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač), ktoré má parametre pre prevádzku najmodernejších lietadiel aj predpoklady uspokojiť nároky celého stredného Slovenska na (medzi-) národnú verejnú leteckú prepravu.

Tabuľka č. 24: Stav dopravnej infraštruktúry

Obec	MHD	Dĺžka miestnych komunikácií	Počet autobusových zastávok	Autobusové prístrešky	vlak	Benzínová pumpa	Dĺžka chodníkov v obci
Kordíky	nie	7,8 km	3	1+1	nie	nie	0

Zdroj: obec 2021

Súčasný stav komunikačnej siete

Cestná doprava - v danom regióne je dopravná sieť, ktorá sa člení: cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59). Táto cesta tvorí základnú kostru obce. Na túto dopravnú kostru je napojená sieť miestnych komunikácií, ktoré vytvárajú základný, dopravný, urbanistický raster obce. Miestne komunikácie v obci sa priebežne rekonštruujú. Hlavná príjazdová komunikácia v správe VÚC má nový povrch. Obecná komunikácia v časti na Rovienke je zrekonštruovaná. Rekonštrukciu si vyžaduje obecná komunikácia k cintorínu, k lyžiarskemu vleku (časť Zázrakovo). Na smer Harmanec je potrebné komunikáciu dobudovať.

Problémom je nespevnené podlažie cestných komunikácií. Aj napriek priebežnej rekonštrukcii dochádza za krátke obdobie k poškodzovaniu povrchu komunikácií.

Cestná doprava

Najvýraznejším trendom nielen v tunajšej doprave za uplynulé roky je výrazný rast individuálnej automobilovej dopravy na úkor verejnej osobnej dopravy. Individuálna automobilová doprava je environmentálne najnepriaznivejšia. V obci sa prejavuje hlavne v ranných a popoludňajších hodinách. Spojenie obcí mikroregiónu s mestom Banská Bystrica zabezpečuje SAD Zvolen. Počet autobusových liniek miestneho významu (medzimestské) 1.

Ako vyplýva z predchádzajúceho textu z hľadiska cestnej dopravy je väzba obce na nadradený systém cestnej dopravy priama. Nosnú kostru z hľadiska dopravného bude tvoriť cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59) - napojenie z rýchlostnej komunikácie je v meste Banská Bystrica.

Statická doprava

Hlavné plochy statickej dopravy sú alokované v centre obce. Nedostatočný počet parkovacích miest je pred cintorínom a športovou infraštruktúrou.

V uplynulom období bolo vybudované verejné parkovisko oproti budove obecného úradu. Služi pre návštevníkov obecného úradu, obchodu ako aj návštevníkov obce.

V časti na Harmanec hornou cestou k Zvážnici dochádza hlavne v zimnej sezóne k preplneniu miestnych komunikácií turistami, často dochádza ku kolíznym situáciám (zapadnuté auto, neprejazdná komunikácia, nebezpečenstvo pre chodcov v dôsledku zúženia priestoru na komunikáciách. Danú situáciu treba nevyhnutne riešiť..

Hromadná doprava

Dopravca SAD neuvažuje so zásadnými zmenami vo vykonávaní verejnej pravidelnej autobusovej dopravy na území obce. Pre linky sú tu situované 3 zastávky verejnej pravidelnej autobusovej dopravy. Izochrómy pešej dostupnosti nie je vzhľadom na jestvujúcu zástavbu v plnej miere pre riešené územie aj vzhľadom na zámery SAD vo vykonávaní verejnej dopravy dosiahnuť.

V obci sú dve zastrešené autobusové zastávky v dobrom stave.

Cyklodoprava

V súčasnosti stúpa trend ekologických foriem dopravy, medzi ktoré patrí aj cyklodoprava. Čoraz viac obyvateľov využíva na dopravu tento spôsob aj napriek nepriaznivej situácii. Chýbajú cyklochodníky v obci.

Letecká a železničná doprava

Letisko Sliač ku koncu roka 2020 ukončilo civilnú prevádzku z dôvodu plánovanej modernizácie, ktorá by mala trvať do roka 2023. Obnovenie civilných letov po ukončení modernizácie zostáva otáznou.

2.7.1.1 Zhodnotenie

Stavebno-technický stav dopravnej infraštruktúry je v niektorých častiach nevyhovujúci a je nutná oprava. Chodníky vzhľadom na technické parametre cestných komunikácií nie je možné dobudovať, chýbajú cyklochodníky. Vzhľadom na nové trendy v mestskej a prímestskej doprave je riešenie tejto situácie nevyhnutné.

2.7.2 Technická infraštruktúra

Tabuľka č. 25: Vybavenosť územia infraštruktúrou

Obec	vodný zdroj	plyn	min. prameň	term. prameň	vodovod	Kanalizácia splašková	ČOV	televíz. signál	Digit. ústredňa	vykurovanie
Kordíky	áno	nie	nie	nie	100%	nie	nie	vyhovuje	Tcom	TP, EI + biomasa

Zdroj: obec 2021

TP – tuhé palivo, EL – elektrické vykurovanie, VODOVOD – v stĺpci je udávané % napojenosti obyvateľov EO
V obci je len verejná sieť - dažďová kanalizácia.

Zdroje pitnej vody a ich ochrana

- Všeobecná ochrana podľa § 4 Vodného zákona (138/73 Z. z.) platí pre celé územie mikroregiónu.
- Sprísnená - špeciálna ochrana vyplýva z § 19 zákona 138/73 o stanovení pásiem hygienickej ochrany (PHO) pre využívané vodné zdroje slúžiace pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a pre využívané zdroje prírodných liečivých vôd a minerálnych vôd stolových.

V obci v súčasnosti je vybudovaný verejný vodovod napojený na skupinový vodovod. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100 %.

Tabuľka č. 26: Vyhlásené ochranné pásma vodárenských zdrojov v území

Názov sídla	Názov vodného zdroja	Číslo rozhodnutia
Kordíky	Pod dolinkou (Pri vodojeme)	PLVH 2039/88 1.11.1988

Zdroj: obec 2021

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Kordíky má vybudovaný verejný vodovod v správe StVAK OZ 01 B. Bystrica. Zdroj vody je prameň „Pri vodojeme“ s výdatnosťou 5 l.s⁻¹. Obec má 99 % obyvateľov napojených na verejný vodovod. Je potrebná obnova vodojemu a tiež zväčšenie kapacity. V obci sú miesta s nižším tlakom vody, čo spôsobuje problémy. Tri rodinné domy majú vlastnú studňu

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia ani čistiareň odpadových vôd (ČOV). Obyvatelia obcí na likvidáciu splaškových vôd využívajú individuálne žumpy a septiky alebo ich priamo zaústňujú do miestnych potokov.

Vyprázdňovanie žump sa prevádza fekálnymi vozmi RD. Veľmi zlá situácia je aj pri likvidácii splaškových vôd z rekreačných zariadení. Jednotlivé zariadenia majú vybudované vlastné žumpy, resp. septiky, pričom nie všetky spĺňajú hygienické podmienky prevádzky. Navyše ich nedostatočným vyprázdňovaním dochádza k odtokaniu splaškových vôd, čo spôsobuje značné hygienické závady. V územnom pláne je navrhovaná splašková kanalizácia ukončená čistiarnou odpadových vôd. Nové rodinné domy pri potoku sa stavajú s individuálnymi ČOV.

Odpadové hospodárstvo

Obec Kordíky nemá vo svojom katastrálnom území skládku odpadu a ani sa neuvažuje o jej zriadení. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je pripojená na zdroj elektrickej energie prostredníctvom distribučných 22/04 kV transformovní, napájaných z 22 kV vonkajších vedení 22 kV káblovými, resp. vonkajšími prípojkami prostredníctvom 110/22 kV transformovní a 110 kV nadradenej siete. Rozvody elektrickej energie sú v dobrom stave bez poruchovosti. Dobudovávanie rozvodov pre novú výstavbu sa rieši individuálne.

Zásobovanie teplom

Prevažujúci spôsob vykurovania obce je na tuhé palivo v kombinácii s elektrickou energiou. Z obnoviteľných zdrojov energie používajú obyvatelia obce hlavne palivové drevo, peletky a na vykurovanie obecných budov (obecný úrad, kultúrny dom, obchod + pohostinstvo, kostol, klub mládeže) sa od roku 2011 využíva drevná štiepka. Zatiaľ v malej miere je využívaná aj slnečná energia na ohrev teplej úžitkovej vody. Nezanedbateľný podiel má vykurovanie a ohrev vody elektrickou energiou. Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a prípravu teplej úžitkovej vody. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Z neobnoviteľných zdrojov energie sa využíva hlavne čierne a hnedé uhlie. Tento spôsob je aj v súčasnosti veľmi rozšírený. Daný stav má za následok výrazné zhoršenie ovzdušia v zimných mesiacoch smogom. Pozitívne je narastajúce využívanie tepelných čerpadiel, tento spôsob vykurovania je podporovaný aj zo strany štátu.

Plynofikácia

Obec nie je plynofikovaná ani sa do budúcnosti neuvažuje s plynofikáciou.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými halogenidovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AIFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniaciach. Systém osvetlenia automaticky reaguje na denné svetlo a po zotmení rozsvetuje a počas stmievania sa rozsvieti.

Verejné osvetlenie vyžaduje kompletnú rekonštrukciu. V nových oblastiach výstavby sa budujú už rozvody v zemi a verejné led osvetlenie.

Rádiokomunikácie

V obci je príjem televízneho signálu zabezpečovaný cez digitálny signál ktorý je šírený v rámci rádiokomunikácií SR, pričom väčšina občanov v rodinných domoch má zabezpečený signál prostredníctvom vlastných satelitných zariadení.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN.

Miestny rozhlas ako aj stanica FLORIAN vyžadujú kompletnú rekonštrukciu.

Telekomunikácie

Územie mikroregiónu patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica. Kapacita telefónnej ústredne je vyhovujúca. Pokrytie signálu mobilného telefónneho operátora je vyhovujúce. Vyhovujúca je aj kvalita televízneho signálu. Z hľadiska telekomunikačného členenia obec sa nachádza v UTO Banská Bystrica. V obci je zriadená digitálna ústredňa RSU, jej umiestnenie je vo vlastnom telekomunikačnom objekte. Miestna telefónna sieť v obci a jej miestnych častiach je prevedená káblami v zemi a vzdušným vedením. Pripojenie telefónnych účastníkov je z UR osadených na stĺpoch, vzdušnými vedeniami. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe. Rozšírenie telefónnej siete je navrhované samonosnými telekomunikačnými káblami na drevených podperných bodoch. V obci je slabé pokrytie mobilnými sieťami.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Územie obce Kordíky patrí do povodia rieky Hron v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku (SVP), š.p. Obec nespadá do území ohrozených vodnými tokmi. V časti obce Mocnovské bola vozovka a niektoré domy postihnuté pri privalových dažďoch. V roku 2018 obec v tejto časti vybudovala dažďové rigoly.

2.7.2.1 Zhodnotenie

Elektrická sieť v obci je vyhovujúca. Obecný vodovod je tiež v dobrom stave. Je nutné obnoviť a zväčšiť vodojem. Obec postráda verejnú kanalizáciu.

Obyvatelia ešte stále využívajú na vykurovanie vo veľkej miere uhlie v kombinácii s tuhým palivom. Je potrebná osвета obyvateľstva v oblasti ekologickejších foriem vykurovania.

2.8 Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie

2.8.1 Občianska vybavenosť

V nasledujúcich tabuľkách je poskytnutý prehľad o existencii základných aj doplnkových zariadení občianskej vybavenosti v obci. Ide o vybavenosť v oblasti technickej infraštruktúry, služieb, sociálnych služieb, zdravotníctva, školstva a športového vyžitia (vzhľadom na sústavne sa meniaci stav sa neudáva počet zariadení). Pošta je v obci Tajov. Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza. Obyvatelia využívajú zdravotnícke a sociálne služby v Banskej Bystrici. V súčasnosti sa v obci nenachádza žiadne výchovné a vzdelávacie zariadenie. Materská škola je v spádovej obci Tajov. Základná škola I. a II. stupeň pre deti z obce a okolia je v Podlaviciach (mestská časť Banskej Bystrice). Najbližšia lekáreň je v Banskej Bystrici. Obec má katolícky kostol, ktorý môžu navštevovať veriaci z obce. Rovnako môžu obyvatelia obce využívať aj ďalšie služby obyvateľstvu v obciach mikroregiónu (zariadenia športu, a voľného času).

Tabuľka č. 27: Vybraná občianska vybavenosť

Obec	pošta	administratíva	potraviny	pohostinstvo, reštaurácia	rozhlas	Kultúrny dom
Kordíky	Tajov	Obecný úrad	1	2	áno	áno

Obec	kostol RKC	kaplnka modlitebňa	zvonica	knižnica	pamätná izba	dom smútku	cintorín
Kordíky	áno	áno	nie	áno	áno	nie	áno

Obec	telocvičňa	kúpalisko	lyžiarsky vlek	futbalové ihrisko	multifunkčné ihrisko	klzisko
Kordíky	nie	nie	áno	áno	áno	áno

Obec	verejne prístupný internet, miesto	www stránky obcí	propagačný materiál	noviny
Kordíky	Je schválená dotácia na 8-9 bodov okolo verejných budov	www.obeckordíky.sk	áno v rámci mikroregiónu, monografia obce	áno

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 28: Prehľad a popis inštitúcií pôsobiacich v území

Obec	Miestna úroveň	Regionálna úroveň	Národná úroveň
Kordíky	Obecný úrad	-	-

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 29: Stav objektov verejných budov

Obec	Objekty s nevyhovujúcim stavom – technickým stavom	Málo využívané objekty	Objekty s nepostačujúcou kapacitou	Vlastníctvo objektu/ prevádzkovateľ zariadenia
Kordíky	• Budova obecného úradu • Budova potraviny • Budova – klub mládeže	Budova pamätnej izby	0	obec

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 30: Známe rozvojové zámery v oblasti verejných a iných služieb

Obec		Vlastníctvo objektu
Kordíky	Vybudovanie – zväčšenie kapacity existujúceho vodojemu	obec
	Dobudovanie areálu ihriska (úpravy, oplotenia, šatne)	obec
	Vybudovanie verejnej kanalizácie a ČOV	obec
	Oprava miestnych komunikácií	obec
	Rekonštrukcia autobusových zastávok	obec
	Vybudovanie bezplatného WIFI pripojenia na verejných priestranstvách v obci	obec
	Zateplenie budovy obecného úradu s kultúrnym domov	obec
	Rekonštrukcia budovy potravín a pohostinstva	obec
	Rekonštrukcia budovy „Klub mládeže“	obec

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 31: Náklady na prevádzku verejných obecných zariadení Doplnia

Ukazovateľ/Rok	2018	2019	2020
Výdavky v Euro	15 035,1	17 304,87	19 878,68

Zdroj: obec 2021

2.8.1.1 Zhodnotenie

Občianska vybavenosť v oblasti obchodu a služieb je nepostačujúca. Nevyhovuje hlavne obchod sortimentom ani otváracími hodinami.

V obci sa výchovné zariadenia materská škola a základná škola nenachádzajú kvôli nízkemu počtu detí. Deti materskú školu navštevujú obci Tajov a základnú školu ZŠ J.G. Tajovského Podlavice a v Banskej Bystrici. Zo sociálneho hľadiska absencia pedagogického dozoru v obci záporne vplyva na dospelujúcu mládež.

Budova obecného úradu potrebuje celkovú rekonštrukciu a zateplenie. V zlom technickom stave je budova, kde sú umiestnené potraviny. Budova, ktorú využíva mládež, je tiež v zlom technickom stave a potrebuje rekonštrukciu. Málo využívaná je budova s pamätnou izbou. Táto tiež potrebuje rekonštrukciu.

Na zabezpečenie poriadku a bezpečnosti obec za posledné obdobie rozšírila kamerový systém na 8 miest.

2.8.3 Sociálna oblasť

V obci sa zdravotné stredisko nenachádza vzhľadom na blízkosť a dostupnosť krajského mesta.

Obec má vypracovaný komunitný plán na obdobie 2018-2022

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách.

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

Analýza demografického vývoja v obci poukázala na veľmi intenzívne starnutie obyvateľstva v obci. Tento vývoj je porovnateľný s celoslovenským priemerom. Z tohto vyplýva aj predpokladaný narastajúci počet obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc vo forme hlavne opatrovateľskej služby, donášky stravy, sociálneho taxíka, denného stacionára, prípadne DDS.

Obec má obmedzené finančné možnosti v tejto oblasti, napriek tomu vynakladá maximálne úsilie, aby súčasné potreby obyvateľov v tejto skupine uspokojila.

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení. Najbližšie zariadenie s pobytovou formou sa nachádza v Banskej Bystrici, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Opatrovateľská služba nie je v prevádzke. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Koordinácia sociálnej služby pre obec je riešená dodávateľsky – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Chýba terénny pracovník na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu.

V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v obci ako aj v regióne. Preto obec podporuje aktivity subjektov na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu.

Vo výhľadovom pláne je permanentné zabezpečenie opatrovateľskej služby a stravovania, s cieľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Nakoľko finančné možnosti obce sú obmedzené, obec podporuje prípadnú snahu subjektov poskytujúce sociálne služby na zabezpečenie potrebných sociálnych služieb pre obec.

Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby)
- stretnutia dôchodcov
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným
- v prípade potreby zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby
- v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných

Obec v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci môžeme rozdeliť na:

- seniori
 - chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc
 - osamelí seniori so zdravotnými problémami
 - je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
 - nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
 - chýba opatrovateľská služba (hlavne celodenná)
 - chýba miestna legislatíva
 - obec zabezpečuje v prípade potreby dovoz stravy zo školskej jedálne
- nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
 - skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
 - chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním
 - chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce
 - narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
 - nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou odborníkmi, ÚPSVaR
- deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
 - chýba vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc
 - deti zo sociálne slabších rodín majú stravovacie problémy
 - nevhodné trávenie voľného času
 - rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima
 - chýba miestna legislatíva

- uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
 - chýba vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP
 - je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
 - nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou
 - chýba možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby
 - nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.
 - chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na pomoc
 - chýbajú preventívne sociálne opatrenia a financie
 - narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
 - skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
 - informácie o možnostiach sociálnej pomoci nie sú dostatočné a na požadovanej úrovni
 - násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole
 - pasivita občanov riešiť veci verejné
 - vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

2.8.3.1 Zhodnotenie

V obci nie sú zriadené sociálne a zdravotné služby pre obyvateľov, keďže obec je situovaná v bezprostrednej blízkosti krajského mesta. Chýba opatrovateľská služba a terénny pracovník na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. V poslednej dobe narastá dopyt po umiestnení odkázaných na pomoc v sociálnych zariadeniach. Predpokladá sa nárast dopytu po týchto službách v najbližších rokoch.

2.8.4 Domový fond

Obyvateľstvo obce na bývanie využíva predovšetkým rodinné domy. Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2011. V obci bolo v tomto roku evidovaných 205 domov, z čoho 26 domov nie je trvale obývaných. V obci sa nenachádzajú bytové domy. Niektoré domy sa rekonštruujú, na účely individuálnej rekreácie sa podľa SOBD 2011 využívajú cca 15 domov.

Tabuľka č. 32: **Prehľad domového fondu**

Obec	Domov spolu	Trvale obývaných domov	Bytov spolu	Trvale obývané byty
Kordíky	205	201	--	--

Zdroj: obec 2021

Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.8.5.1 Zhodnotenie

Za posledné obdobie bolo zrekonštruovaných viacero domov, ktoré boli dlhé obdobie opustené. Záujem o kúpu a následnú renováciu domov stále rastie. Rozvíjajú sa aj nové lokality individuálnej výstavby rodinných domov.

2.9 Hospodárska základňa

Charakter územia a jeho poloha predurčujú spôsob využívania pôdneho fondu a možnosti celkového hospodárskeho využitia územia mikroregiónu Kremnické vrchy - východ. Lesy pokrývajú necelú 1/4 územia, poľnohospodársku pôdu tvoria najmä trvalé trávne porasty a v menšej miere záhrady a orná pôda. Priemyselná aktivita v území je založená na ťažbe a spracovaní miestnej surovinovej základne. V katastrálnom území sa nachádza najmä drevná surovina.

Obec spĺňa primárne funkciu bývania. Aj keď v obchodnom registri SR je zapísaných 49 subjektov so sídlom v Kordíkoch, ide prevažne o administratívne sídla spoločností, ktoré majú svoje prevádzky sústredené v Banskej Bystrici.

2.9.2 Podnikanie v obci

V obci je prevádzka predajne potravín, pohostinstva a reštaurácie.

2.9.3 Poľnohospodárska výroba

Územie obce je zaradené do oblasti hnedých a podzolovaných pôd horských oblastí. Kvalita a zloženie pôdneho fondu, prírodné a klimatické a terénne podmienky neumožňujú rozvoj intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Pôda sa zaraďujem medzi menej úrodné. TO potvrdzuje aj rozdelenie poľnohospodárskej pôdy, kde skoro 90% tvoria lúky a pasienky a cca 10% orná pôda, ktorá je prioritne využívaná na pestovanie krmovín pre živočíšnu výrobu.

Poľnohospodársku výrobu zabezpečuje v katastrálnom území obcí Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ Poľnohospodárske družstvo Podlavice. V roku 2020 hospodáril družstvo na 1217,71 ha, z toho orná pôda tvorila 126,71 ha.

Tabuľka č. 33: Užívaná poľnohospodárska pôda v ha:

Kataster	PP spolu	z toho OP	TTP
Kordíky	34	10	24
Králiky	16	-	16
Riečka	88	-	88
Tajov	243	27	216

Zdroj: PD Podlavice, 2021

Obilie 52,66ha (pšenica, ovos), 74,05 ha kukurica na siláž, lucerna, zmiešané plodiny.

Trvalé trávnaté porasty boli o výmere 1883 ha lúky 367,71ha pasienky 720,29 ha.

V blízkosti sa nachádzajú dve strediská živočíšnej výroby – Hospodárske stredisko Kordíky a Hospodárske stredisko Tajovská Kejda, zamerané na chov hovädzieho dobytku a oviec so zameraním na produkciu mlieka. Na HS Tajov je maštal' dojníc a ovčín. V letných mesiacoch od mája do novembra sa dojnice presúvajú na HS Tajov – kejda. Za posledné roky sa podnik zamerá na skvalitnenie výrobných procesov, modernizáciu a zvýšenie produktivity. V súčasnosti podnik spĺňa všetky prísne stanovené normy. Je jedným z mála podnikom na Slovensku, ktorým sa živočíšnu výrobu podarilo nielen udržať, ale aj neustále zveľaďovať. Významnou črtou živočíšnej výroby je jej presah do krajiny tvorby, ktoré zahŕňa kosenie lúk, spásanie, zadržiavanie privalovej vody.

V rámci obhospodarovaných TTP je družstvo zapojené do ochrany biotopov poloprírodných a prírodných trávnatých porastov o výmere 929,62 ha (teplomilné a suchomilné, mezofilné, vysokohorské TTP). Z tejto skutočnosti vyplýva, že podnik nepoužíva žiadne umelé hnojivá. Ide o pestovanie krmovín vo vysokej BIO kvalite. V letnej sezóne sú zvieratá pasené na vzdialenejších, ťažšie prístupných TTP, čím podnik výrazne prispieva k zachovaniu biotopov a krajiny tvorby.

Tabuľka č. 34: Poľn. subjekty v prvovýrobe, hospodárske dvory, súkromne hospodáriaci roľníci

Lokalita	subjekt	celková výmera PP	orná pôda	TTP	ošípané	hovädzí dobytok	ovce	počet zamest.
Kordíky	Salaš: SHR Krnáč František							
				96 ha			450	4
Kordíky	Poľnohospodárske družstvo Podlavice							
	PD	18,4 ha	0	48,5	0	0	0	0

Zdroj: obec 2021

Poľnohospodársku výrobu na území mikroregiónu možno charakterizovať ako stabilizovanú. Intenzifikácia poľnohospodárskej výroby je možná len formou biologickej rekultivácie trvalých trávnych porastov tak, aby sa zachoval krajinný a biologický potenciál krajiny.

2.9.4 Ostatné oblasti hospodárstva

Poľovníctvo

Na území mikroregiónu sa nachádzajú poľovnícke revíry vysokej zveri a medveďa hnedého. V miestnych potokoch sa združuje pstruh obyčajný a dúhový. Je tu poľovný revír, ale obec nemá vlastné poľovnícke združenie. Existuje len v B. Bystrici v Podlaviciach. Poľuje sa na súkromnom a obecnom revíry na základe riadneho prenájmu.

Lesné hospodárstvo

Z celkovej rozlohy katastrov mikroregiónu lesná pôda má 48 % podiel. Lesný pôdny fond je v správe Štátnych lesov – LS Banská Bystrica, mestských lesov a súkromníkov, ktorí nie sú združení v spoločenstve vlastníkov pôdy. Lesy SR hospodária s drevnou surovinou, ťaží sa a drevo sa zväzva priamo cez zastavanú časť obce. V obci nie je urbárske spoločenstvo.

Nerastné suroviny a prírodné zdroje

Hodnotným prírodným zdrojom v území je drevo. Jeho ťažba je však determinovaná rekreačnou a estetickou funkciou lesov.

2.9.5 Zhodnotenie

V prípade obce Kordíky ide prímestskú podhorskú obec, ktorá spĺňa hlavne funkciu bývania. V obci nie je zastúpený priemysel, ani služby obyvateľstvu. Hlavnou hospodárskou činnosťou je poľnohospodárska činnosť zastúpená PD Podlavice.

2.10 Rekreačia, voľný čas a cestovný ruch

Obec je z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov miest Banská Bystrica a širokého okolia, ale v posledných rokoch výrazne stúpla návštevnosť domácich turistov z celého Slovenska. Obec je atraktívna predovšetkým pre jej:

- prírodný potenciál a krajinu
- priaznivé podmienky pre cykloturistiku a turistiku
- možnosti chatárenia a chalupárenia

Z hľadiska cestovného ruchu je územie vhodné na rekreáciu. V okolí je krásna príroda pre zimnú i letnú pešiu turistiku. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu možno chápať územie obce v širších súvislostiach v rámci Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ.

Z hľadiska cestovného ruchu je prevažná časť územia rekreačným celkom horského funkčného typu medzinárodného významu. Rekreačné priestory Králiky a Kordíky sú označované ako sídelné strediská rekreácie a turizmu a rekreačný priestor Králiky je aglomeráciou rekreačných území.

Vzhľadom na medzinárodný význam tohto strediska je významná predovšetkým zimná turistická sezóna. Územie disponuje vhodnými podmienkami pre zjazdové a bežecké lyžovanie, významné je jeho prepojenie prostredníctvom bežeckých tratí a turistických tratí so samostatným strediskom rekreácie a turizmu medzinárodného významu – Skalkou. Nevyhnutné je dobudovanie tohto rekreačného priestoru a dostavba areálov vrcholových športov v aglomerácii rekreačného územia Králiky.

V letnej turistickej sezóne a mimosezónnom období (jar, jeseň) ponúka obec vhodné podmienky pre turistiku a cykloturistiku. Existuje niekoľko turistických a cykloturistických ciest po obci a po celom mikroregióne. Prevažne poľné cesty.

Dôležité je postavenie obce ako centra prímestskej rekreácie predovšetkým obyvateľov Banskej Bystrice. Územie je využívané pre chatárenie, chalupárenie.

2.10.1 Rozvoj športových aktivít

Bežecké lyžovanie

V zimnej sezóne 2020-21 bola spustená aplikácia na stránke www.zahoramizadolami.sk (Banskobystrický kraj – turizmus), ktorá propaguje bežkárske na celom území BB kraja. MKVV predstavuje územie s výbornými podmienkami pre rozvoj rekreačného ale aj profesionálneho bežkovania. Na stránke si môže návštevník prezrieť informácie o ponúkaných tratiach, ich náročnosti a stave upravenosti každej trate. Informácie sú doplnené o možnosti parkovania a občerstvenia.

Miestne občianske združenie Kordícky hrebenák výrazne prispieva svojimi aktivitami k postupnému rozširovaniu doplnkových služieb pre bežkárov, skialpinistov a v letnej sezóne turistov a cyklistov.

V roku 2020 vybudovali na vrchole kordíckej zväžnice „Chatu nad kamennou dolinou“

Prevádzkovanie skibusov je už samozrejmosťou niekoľko zimných sezón.

Vzhľadom na vývoj v tejto oblasti športu, ktorý sa teší čoraz väčšej obľube, má MKVV výborné predpoklady na zvyšovanie návštevnosti v budúcich zimných sezónach.

Zjazdové lyžovanie

V obci sa nachádza lyžiarske stredisko, ktoré je už dlhé obdobie mimo prevádzky aj napriek výborným snehovým podmienkam. Obyvatelia obce považujú túto situáciu za veľmi negatívnu.

Lyžiarske stredisko SKI centrum Kordíky sa nachádza v krásnej prírodnej scenérii v pohorí Kremnických vrchov. Návštevníkom ponúka 1 zjazdovku 400 m dlhú ľahkej obtiažnosti. V stredisku je k dispozícii vleč POMA 400 m.

Pešia turistika

Kordíky sú ideálnym miestom pre turistov všetkých vekových kategórií. Turisti majú možnosť využiť označené chodníky, a to v každom ročnom období.

V roku 2016 bol obnovený Görgeyho tunel na Skalke, ktorý je významnou atraktivitou celého mikroregiónu. Tunel sa nachádza na tzv. zlatej ceste medzi Kremnicou a Banskou Bystricou, medzi Vyhnátovou a Skalkou v nadmorskej výške 1150m. Cez tunel vedú dva turistické chodníky.

Ponad obec je vytvorená okružná trasa nazývaná **Kordický rodinný chodník**, ktorá začína aj končí pri obecnom úrade. Chodník má 5 informačných tabúl, na ktorých je netradičnou formou vyzdvihnutá sila prírody, vzájomného porozumenia a lásky. Trasa je nenáročná a vhodná pre rodiny s malými deťmi, s možnosťou opekania a príjemného posedenia pri jazierku. V súčasnosti obec požiadala o dotáciu na obnovu chodníka a vybudovanie prístreškov.

Cykloturistika

Mesto Banská Bystrica v spolupráci so samosprávnym krajom, dopravcom i samotnými podnikateľmi zaviedlo prevádzku takzvaných Cyklobusov. Cyklobusy jazdia v letných mesiacoch na Kordíky počas víkendov a sviatkov, prípadne vo vybrané dni. Jedna jazda i s batožinou a prevozom bicykla stojí len jedno euro. Celkovo na jednej jazde vozidlo pojme maximálne 35 cestujúcich (19 miest na sedenie) a v závese povezie maximálne štyridsiatku bicyklov. Využívať ho ale môžu aj bežní turisti, alebo samotní obyvatelia obce ako alternatívny spoj, nakoľko časy odjazdov sú riešené pre doplnenie súčasnej dopravy.

Náučné chodníky a turistické trasy

Tabuľka č. 35: **Vyznačené turistické trasy v katastri obce Kordíky**

Trasy	Trasa	Dĺžka
Červeno označené chodníky		
	Kordíky - Vyhnátová - Tabla - Pod tablou	2 ½ hod
Zeleno označené chodníky		
	Kordíky - chata nad Tajovom	3/4 hod
	Kordíky - sedlo pod Holým vrškom - Dedkovo - Riečka	3 hod
	Kordíky - Pod Holým vrškom - Pod Vysielačom - B. Bystrica Hámor	3 ½ hod
Žito označené chodníky		
	Kordíky - Pod Holým vrškom - Harmanec	1 1/2 hod
	Kordíky - Kordické sedlo - studený žľab	2 hod.
Modro označené chodníky		
	Kordíky - Ištvánka - Harmanecká jaskyňa	2 ½ hod

Zdroj: www.geoparkbb.sk

Tabuľka č. 36: **Prehľad športových zariadení – letné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Povrch	Poznámka
Kordíky					
	viacúčelové ihrisko	1	obec	umelá tráva	

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 37: **Prehľad športových zariadení – zimné športy**

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Poznámka
Kordíky				
	lyžiarsky vlek	1	Ski centrum Kordíky s.r.o.	370m, momentálne mimo prevádzky
	klzisko	1	obec	viacúčelové ihrisko

Zdroj: obec 2021

Görgyho tunel

Náučný chodník

2.10.2 Služby cestovného ruchu

Ubytovanie

V obci je poskytované ubytovanie na súkromí. Rekreačná chata Breziny je vo vlastníctve Mestských lesov Banská Bystrica.

Tabuľka č. 38: **Ubytovacie zariadenia v obci Kordíky**

Názov zariadenia	Lôžková kapacita	Stravovacia kapacita
Rekreačná chata BREZINY (vlastník Mestské lesy BB)	18	0
Anna Murgašová - Ubytovanie v súkromí	18	kuchynka
Arnold Donoval - Ubytovanie v súkromí	20	0

Zdroj: obec 2021

Stravovanie

Stravovanie je možné v Hostinci Skalnička.

2.10.3 Zhodnotenie

Obec Kordíky je členom Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktorý úspešne rozvíja ponuku cestovného ruchu nielen pre prímestskú ale aj celoslovenskú medzinárodnú klientelu. Rok 2020 bol ovplyvnený pandemiou, ale dá sa očakávať, že stúpajúci trend bude pokračovať aj po uvoľnení opatrení. Výrazne sa zlepšila organizácia údržby a rozvoja turistických a cykloturistických trás, ako aj bežkáarskych trás v zimnom období. Podporujem sa aj ekologizácia dopravy, k dispozícii sú skibusy a cyklobusy počas hlavných turistických sezón. Skvalitňuje sa informačný systém s využitím najmodernejších technológií. Postupne dochádza k prepojeniu mikroregiónu, rekreačného strediska Skalka a banského mesta Kremnica. Spolupráca medzi významnými aktérmi rozvoja cestovného ruchu v tomto území je na dobrej úrovni a neustále sa rozvíja.

Je nutné dobudovať záchytné parkovisko pre turistov, ktoré by výrazne prispelo k odľahčeniu dopravnej situácie v obci.

2.11 Trh práce

Podnikateľské aktivity, pracovné príležitosti

Obyvatelia obce dochádzajú za prácou najviac do mesta Banská Bystrica. Na území obce neexistuje v súčasnej dobe významnejší zamestnávateľ. Obecný úrad zamestnáva 2 pracovníkov.

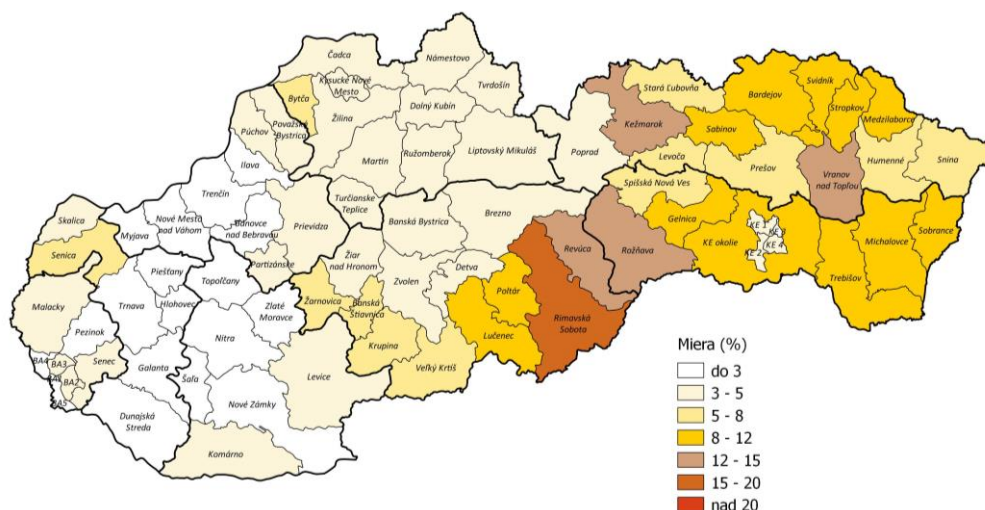
Nezamestnanosť na Slovensku v druhom štvrtroku 2020

Nezamestnanosť sa zvýšila medziročne o 14,7 %, tak výrazný rast bol naposledy v roku 2010. Počet nezamestnaných na Slovensku podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) 2) dosiahol v 2. štvrtroku 2020 v absolútnom vyjadrení 177,8 tis. osôb, medziročne vzrástol o 14,7 % (o 22,8 tis. osôb). Takýto prudký nárast bol zaznamenaný naposledy pred desiatimi rokmi (v 2. štvrtroku 2010 vzrástol počet nezamestnaných medziročne o 28,5 %).

Dlhodobý pokles nezamestnanosti sa zastavil v prvom štvrtroku roka 2020, kedy nastala zmena trendu vo vývoji nezamestnanosti a počet nezamestnaných začal rásť. Medziročný nárast počtu nezamestnaných trvajúci aspoň dva štvrtroky za sebou bol zistený naposledy v 3. štvrtroku 2013.

Súčasne miera nezamestnanosti vzrástla medziročne o 0,9 p. b. na 6,6 %, dostala sa tak na úroveň spred dvoch rokov (2. štvrtrok 2018). Sezónne očistená nezamestnanosť sa oproti 1. štvrtroku 2020 zvýšila o 14,3 tis. (o 8,7 %) na 178,4 tis. osôb.

Dopad koronakrízy sa prejavil najmä rýchlym zvýšením počtu aj podielu osôb, ktoré boli krátkodobo nezamestnané (mesiac, respektíve jeden až tri mesiace). V súhrne sa počet osôb v týchto dvoch skupinách v štruktúre nezamestnaných medziročne zdvojnásobil.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava.
Miera evidovanej nezamestnanosti je vypočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu evidovaných uchádzačov a zamestnaní. Algoritmus výpočtu stanovila MPSVR SR.

Zdroj: ÚPSVaR k 31.12.2019

Tabuľka č. 39: Vývoj nezamestnanosti v obci

Ukazovateľ	2019	2020	Porovnanie 2019/2020
Počet uchádzačov o zamestnanie	15	10	-33%

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2021

Tabuľka č. 40: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v obci za mesiac február 2021

Štruktúra UoZ	Muži	Ženy	Občan -12 kal. mesiacov nemal pravidelne platené zamestnanie	Absolventi	občan starší ako 50 rokov	Dlhodobo nezamestnaní	Občan vzdelanie nižšie ako stredné odborné	Občan so zdravotným postihnutím
Počet UoZ	5	5	1	1	4	5	2	2
Podiel v %	50	50	10	10	40	50	20	20

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2021

Tabuľka č. 41: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku február 2021

Oblasť	Menej ako 20 rokov	20 - 30	35 - 44	45 - 54	55-59	Viac ako 60 rokov
Obec Kordíky	0	3	3	2	2	1

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2021

V štruktúre podľa veku dosahuje obec Kordíky najviac UoZ v skupine vo veku 20 - 30 a 35 - 44 rokov po 3 UoZ (percentuálne vyjadrenie spolu 60%), najnižší podiel počtu UoZ je v skupine vo veku viac ako 60 kde bol evidovaný 1 uchádzač k 28.02.2021. V skupine menej ako 20 rokov nebol evidovaný žiadny uchádzač o zamestnanie.

2.11.1 Zhodnotenie

Obec plní prevažne funkciu bývania a obyvatelia vo veľkej miere sú zamestnaní v Banskej Bystrici a okolitých mestách. V obci existuje malé podnikanie v podobe malých subjektov, ktoré sa venujú rôznym podnikateľským aktivitám (Stavebné práce, pomocné stavebné práce, autodoprava, účtovníctvo)

2.12 Ľudský potenciál (spolky, združenia, kluby)

2.12.1 Mimovládne organizácie

V obci sú aktívne Občianske združenia Kordická podkova a Kordický hrebenák.

Združujú dobrovoľníkov a nadšencov, ktorí pomáhajú obci v rôznych oblastiach ako je šport, kultúra, rekreácia, turistika...

Seniori sa v rámci MKVV už od roku 2008 pravidelne stretávajú. Stretnutie s organizuje vždy v inej obci a teší veľkej obľube. Počet účastníkov často presahuje 120.

V poslednom období nastal pozitívny rozvoj spoločenských, kultúrnych a športových podujatí. Hlavnou úlohou týchto aktivít v obci Kordíky je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

V roku 2020 sa v obci konala výstava ľudových odevov v spolupráci so Stredoslovenským múzeom. Podarilo sa vystaviť až 50 jedinečných krojov z celého Slovenska.

Tabuľka č. 42: Zručnosti obyvateľstva

Obec	Databáza zručných ľudí v území
Kordíky	• Rezbárstvo – Ján Murgaš • Paličkovanie Mária Voskárova • Pletenie kapcov – Ľudmila Tučeková • Ján Žabka – drevené lyžice

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 43: Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – nehmotné zdroje, ľudský potenciál

Obec	Kluby, spolky združenia	Kultúrne podujatia
Kordíky	• Občianske združenie Kordická podkova • OZ Kordický hrebenák • Zväz protifašistických bojovníkov	Ples kordičanov, Fašiangy, obecná zabíjačka, Deň venovaný deťom, Čerešňové hody, Pletenie adventných vencov, Mikuláš, živý betlehem, Kordický extrém

Zdroj: obec 2021, Register Občianskych združení SR 2021

2.12.2 Zhodnotenie

V obci sa za posledné obdobie výrazne posilnil komunitný život. Počas roka sa organizuje veľké množstvo kultúrno-spoločenských podujatí, z ktorých niektoré majú už viac ako 10 ročnú tradíciu. Niektoré podujatia majú mikroregionálny význam a často sú navštevované aj obyvateľmi Banskej Bystrice.

Aktivity obce podporujú aj dobrovoľníci, ktorí prispievajú svojou prácou, ale často aj materiálom alebo finančne.

Dobrovoľnícka základňa je silná a prispieva veľkou mierou k realizácii mnohých aktivít na skrášlenie obce, úpravy verejných priestranstiev apod.

Činnosť mimovládnych organizácií v obci Kordíky možno označiť za aktívnu, širokospektrálnu. Mimovládne organizácie a ich predstavitelia sa snažia napomáhať riešeniu jednotlivých parciálnych problémov, ktoré trápia občanov tejto obce, resp. regiónu.

Zaostáva zapojenie mladých do spoločenského, kultúrneho a športového života v obci.

2.13 Územná a integrovaná spolupráca

2.13.1 Regionálna spolupráca

Obec Kordíky je členom **Združenia miest a obcí** a taktiež členom **Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ**.

2.13.2 Územná spolupráca v rozvoji – integrovaný územný rozvoj

Mestský región Banská Bystrica a okolie

Príprava na územnú spoluprácu súvisí s prípravou mestského regiónu Banská Bystrica a okolie na nové programovacie obdobie EÚ, konkrétne na podporu z operačného programu IROP. Integrovaný regionálny operačný program je pripravovaný a bude implementovaný v súlade s princípom „partnerstva“, v rámci implementačného mechanizmu sa navrhuje aplikovať integrovaný prístup. IROP bude implementovaný prostredníctvom tzv. regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej len „RIÚS“). RIÚS budú mať povahu jedného z nástrojov integrovaného prístupu, ktoré EK ponúka pre nové programové obdobie. Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR sú uvedené v zmysle legislatívy EÚ na nové programové obdobie sa realizujú prostredníctvom nasledovných opatrení:

- **integrované územné investície (ďalej len „IÚI“);**
- **udržateľný mestský rozvoj (ďalej len „UMR“);**
- **miestny rozvoj vedený komunitou („CLLD“).**

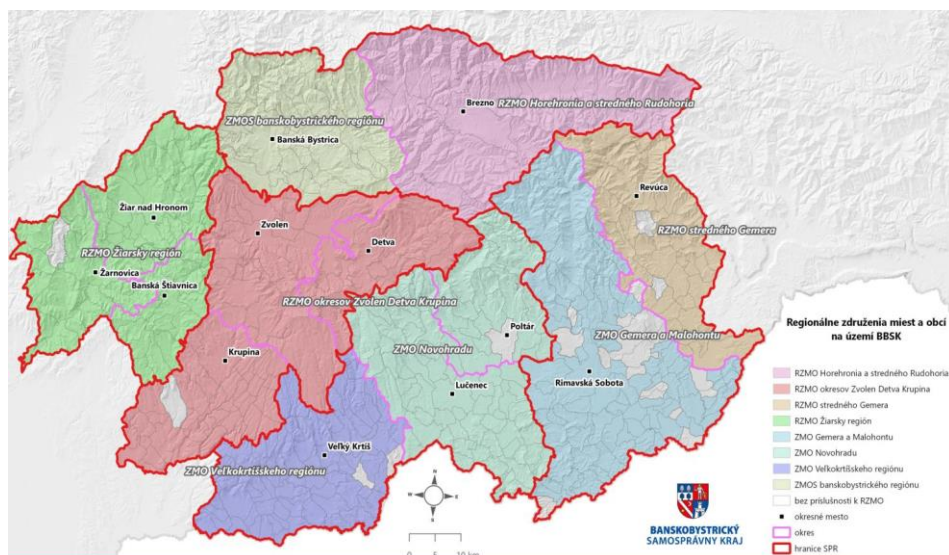
IÚI predstavujú nástroj strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. IÚI budú v podmienkach SR realizované prostredníctvom RIÚS. V kontexte IROP a RIÚS sú IÚI súbor vzájomne prepojených aktivít (vecne a/alebo časovo a/alebo funkčne a/alebo komplementárne a/alebo synergicky a pod.) realizovaných na vymedzenom území. UMR sa bude realizovať ako súčasť modelu RIÚS. Bude zameraný na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev, ktoré majú vplyv na mestské oblasti, pričom najmenej 5 % zdrojov EFRR vyčlenených na národnej úrovni v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa vyčlení na integrované činnosti udržateľného rozvoja miest.

Partnerská dohoda SR definuje osem krajských miest vrátane ich jadrového pásma ťažiska osídlenia vymedzené v KURS 2001 v znení KURS 2011, ktoré predstavujú mestské funkčné oblasti, a na ktorých sa budú realizovať opatrenia UMR v zmysle čl. 7 Nariadenia o EP a Rady (EÚ) č. 1301/2013. CLLD je postavený na fungovaní miestnych verejno-súkromných partnerstiev, inštitucionalizovaných v podobe miestnych akčných skupín. Nástroj CLLD nie je pre RIÚS.

Integrované územné investície (IUI) sú novým realizačným režimom na združovanie financovania z viacerých prioritných osí jedného alebo viacerých operačných programov pre viacerozmerne a medziodvetvové zásahy. IUI môže byť ideálnym nástrojom na podporu integrovaných činností v mestských oblastiach, keďže poskytuje možnosť kombinovať financovanie spojené s rôznymi tematickými cieľmi vrátane kombinácie financovania z tých prioritných osí a operačných programov EÚ podpory v budúcom programovom období.

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) by mal ako základný princíp podporovať udržateľný rozvoj miest prostredníctvom integrovaných stratégií na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, sociálnych a demografických problémov mestských oblastí. Tento princíp má dvojaký význam: znamená, že zdroje by sa mali sústrediť integrovaným spôsobom na cieľové oblasti so špecifickými problémami miest a projekty rozvoja miest financované z fondu EFRR by sa zároveň mali integrovať do širších cieľov programov.

Nové, flexibilnejšie nástroje, ako sú integrované územné investície (IUI) a komunitný miestny rozvoj (CLLD), podporujú integrovaný prístup k udržateľnému rozvoju miest a uľahčujú súhrn inštrumentálnych a participatívnych spôsobov na zavádzanie stratégií rozvoja miest.

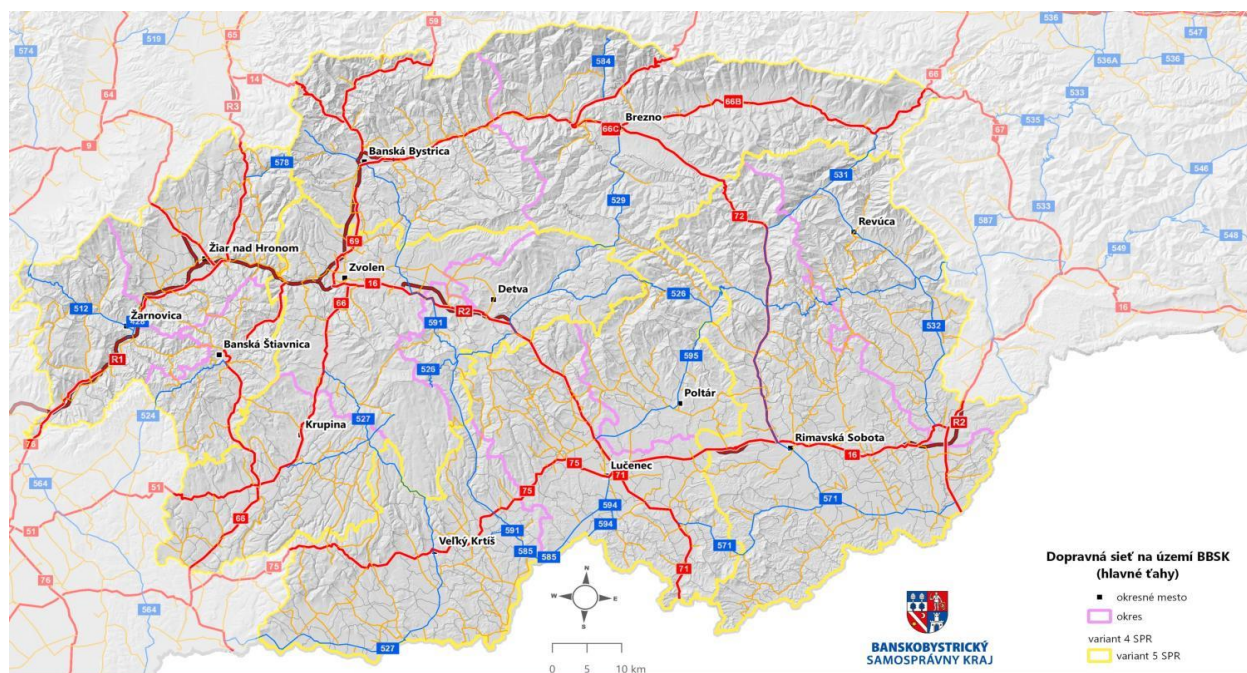

Zdroj: BBSK 2020

Integrovaný územný rozvoj je rozvoj založený na prepájaní odvetvových politík na rôznych hierarchických úrovniach (európskej, národnej, regionálnej, komunálnej) na územnom prístupe s cieľom zabezpečiť udržateľný rozvoj a efektívne využitie zdrojov pre dosiahnutie vyššej kvality života jeho obyvateľov.

2.13.3 Udržateľný mestský rozvoj (UMR)

Integrované územné stratégie udržateľného mestského rozvoja (IÚS UMR) rámcujúce IÚI UMR budú definované pre mestské funkčné územia. Územia UMR sú v rámci PHSR VÚC chápané ako špecifické strategicko-plánovacie regióny. IÚS UMR sú autonómne, avšak do IÚS VÚC sú integrované. To umožní pre ich implementáciu využiť nielen zdroje špecificky určené pre UMR, ale aj pre VÚC ako celok.

Zdroj: BBSK 2020

Program rozvoja obce Kordíky na roky 2021 - 2028

Strategicko-plánovacie regióny		1	2	3	4	5
Územné členenie	Okresy	Banská Štiavnica	Detva	Banská Bystrica	Lučenec	Revúca
		Žarnovica	Krupina	Brezno	Poltár	Rimavská Sobota
		Žiar nad Hronom	Zvolen		Veľký Krtíš	
Demografia	Počet obcí	68	77	72	150	149
	Počet obyvateľov (k 31.12.2019)	88 706	123 192	172 571	138 818	124 006
	Rozloha (Km2)	1 235,04	1 793,10	2 074,64	2 150,01	2 201,20
	Hustota obyvateľstva (Osoba na Km2)	71,82	68,70	83,18	64,57	56,34
Hospodárstvo	Priemerná veľkosť obce podľa počtu obyvateľov	1 305	1 600	2 397	925	832
	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2019)	46 557	65 387	96 202	66 769	56 852
	Miera evidovanej nezamestnanosti (2019)	5,38%	4,12%	3,67%	7,97%	14,33%
	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (2018)	1 113,85	1 047,98	1 096,95	873,08	857,15
	Počet podnikov (2019)	2 680	4 209	9 839	3 492	2 042
Cestné komunikácie	Počet živnostníkov (2019)	5 876	6 799	10 235	5 815	4 246
	Rýchlostné cesty (Km)	53,85	37,95	17,61	-	18,18
	Cesty I. Triedy (Km)	101,52	122,42	184,43	127,04	105,32
	Cesty II. Triedy (Km)	52,35	128,37	66,98	180,70	173,67
	Cesty III. Triedy (Km)	301,10	310,88	216,08	558,43	452,34
	Cestné komunikácie spolu (Km)	508,82	599,62	485,09	866,18	749,51
Priemyselné parky	Počet zelených parkov	2	3	1	4	-
	Výmera zelených parkov (m2)	714 000	714 824	364 000	587 034	-
	Počet hnedých parkov	1	1	-	2	3
	Výmera hnedých parkov (m2)	154 204	29 517	-	46 676	202 120

Zdroj: BBSK 2020

Hlavným impulzom pre spracovanie dokumentu Integrovannej územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja (*d'alej len „IÚS UMR“*) mesta Banská Bystrica a obcí tvoriacich spolu mestskú funkčnú oblasť (ktoré nemajú spoločný Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) v zmysle platnej legislatívy) je návrh implementačného mechanizmu pre nové programové obdobie EÚ fondov na roky 2021-2027 a vychádza z procesu monitorovania a hodnotenia realizácie PHRSR mesta Banská Bystrica a obcí tvoriacich mestskú funkčnú oblasť v rokoch 2014 - 2020 a ich priemetu do Regionálnej integrovanej územnej stratégie Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK).

Zámerom je reagovať na nové výzvy a identifikované špecifické problémy dotknutého územia a politické, sociálne, ekonomické, technologické a environmentálne faktory (zelená a digitálna transformácia, dôslednejšie uplatnenie integrovaných nástrojov a špecificky miestneho prístupu, Industry 4.0, dostupnosť otvorených dát, nové požiadavky na odolnosť územia, občianske iniciatívy a pod.). Potreba spracovania novej implementačnej stratégie udržateľného mestského rozvoja je zmena strategických priorít na národnej úrovni a zmena pohľadu na využitie potenciálu mestskej funkčnej oblasti

IUS sa vypracúva ako územná rozvojová stratégia pre mestské funkčné územie s jadrovým mestom Banská Bystrica a obcami: Badín, Dolný Harmanec, Harmanec, Horná Mičiná, Horné Pršany, Hronsek, **Kordíky**, Králiky, Kynceľová, Malachov, Môlča, Nemce, Riečka, Selce, Slovenská Ľupča, Tajov, Špania Dolina, Vlkanová.

Územie je súčasťou subregiónu okresov Banská Bystrica a Brezno.

Z hľadiska typovej kategorizácie, podľa návrhu **Vízie a stratégie Slovenska do roku 2030**, územie mestskej funkčnej oblasti Banská Bystrica patrí medzi mestské aglomerácie využívajúce svoj rastový potenciál zameraný hlavne na zabezpečenie udržateľnosti rozvoja územia.

Špecifickou prioritou pre tento typ územia je zabezpečenie udržateľnosti jeho rozvoja a harmonizácia dynamiky rozvoja jednotlivých funkčných systémov mesta ako motorov rozvoja regiónu a zabezpečenie ich udržateľnosti a to najmä s dôrazom na:

- Zlepšenie dopravy medzi jadrom aglomerácie a jej zázemím;
- Efektívne riešenie problematiky životného prostredia spojenej s koncentráciou veľkého množstva obyvateľov a adaptácia aglomerácií na zmenu klímy;

- Zabezpečenie dostatočného rozsahu služieb, občianskej vybavenosti a predchádzanie vzniku a prehlbovania sociálneho vylúčenia;
- Zlepšovanie podmienok pre posun podnikov smerom ku konkurencieschopnosti založenej na znalostiach a inováciách v rámci regionálnych inovačných ekosystémov;
- Zohľadnenie zvýšenia nákladov na výstavbu, údržbu a modernizáciu infraštruktúry v mestských aglomeráciách.

(zdroj: Vstupná správa pre spracovanie IÚS pre UMR FMO Banská Bystrica zo dňa 22.12.2020)

2.14 Bezpečnosť a kriminalita

Územie Mikroregiónu Kremnické vrchy – Východ môžeme považovať za bezpečné s nízkym výskytom trestnej činnosti. V obciach nie je nutné zriaďovať obecné polície. Každá obec má kamerový systém na vyhradených miestach s vyššou pravdepodobnosťou spáchania trestného činu, alebo výtržníctva. Územie spadá do pôsobnosti Okresného riaditeľstva policajného zboru v Banskej Bystrici a štatistické údaje sú sledované za územie mikroregiónu spolu s mestskou časťou Podlavice.

Tabuľka č. 44: **Prehľad trestných činov**

	2020	2019	rozdiel
Trestné činy celkom	454	498	-44
objasnených	242	273	-31
%	53,30	54,82	-1,52
lúpeže	1	0	1
objasnené	1	0	1
%	100,00	---	---
ublíženie na zdraví	1	4	-3
objasnené	1	0	1
%	100,00	0,00	100
nebezpečné vyhrážanie	0	3	-3
objasnené	0	2	-2
%	---	66,67	---
krádeže vlámaním	2	0	2
objasnené	1	0	1
%	50,00	---	---
krádeže osobných motorových vozidiel	3	4	-1
objasnené	2	2	0
%	66,67	50,00	16,667
vecí a súčiastky osobných motorových vozidiel	1	7	-6
objasnené	0	1	-1
%	0,00	14,29	-14,29
výtržníctvo	0	1	-1
objasnené	0	1	-1
%	---	100,00	---
alkohol (289 TZ)	21	18	3
objasnené	21	17	4
%	100,00	94,44	5,5556
spáchané na ulici	62	70	-8
objasnené	54	43	11
%	87,10	61,43	25,67
hodina spáchania	6-14	14-22	
deň v týždni	út.-sob.	streda	

Zdroj: Okresné riaditeľstvo PZ BB, 2021

2.14.1 Zhodnotenie

Na území mikroregiónu je výskyt trestných činov nízky. Územie je bezpečné.

2.15 Územný a investičný rozvoj obce

(súlad s existujúcou dokumentáciou rozvoja)

Na riešené územie je spracovaných viacero dokumentácií, ktoré sa zaoberajú jeho trvalo udržateľným rozvojom:

Koncepcia územného rozvoja Slovenska ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho významu rieši nadradené rozvojové osi, hierarchiu sídiel, životné prostredie, nadradené systémy sociálnej a technickej infraštruktúry.

Závazná časť:

- Ťažiská osídlenia najvyššej úrovne: podporovať rozvoj banskobystricko-zvolenského ťažiská osídlenia ako aglomerácie najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu
- Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa: hornopohronskú rozvojovú os: Banská Bystrica Brezno - Heľpa

Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja BBSK 2015 – 2023:

VÍZIA:

„Región otvorený príležitostiam, novým možnostiam a s úctou k tradíciám, človeku a prírode...“

Strategický cieľ

Zlepšiť kvalitu života obyvateľstva prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti a výkonnosti ekonomiky kraja, investovaním do kvalitných verejných služieb, inovácií a udržateľných environmentálnych riešení.

- **Prioritná oblasť 1** Zdravé a adaptabilné prostredie - zelený región
- **Prioritná oblasť 2** Lepšia kvalita života – služby pre ľudí
- **Prioritná oblasť 3** Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky
- **Prioritná oblasť 4** Partnerstvá (horizontálna priorita)

Vzhľadom k veľkým vnútroregionálnym rozdielom na území kraja a v súvislosti s cieľenou podporou územnej súdržnosti založenej na vyváženom územnom rozvoji, polycentrickom prístupe s cieľom postupného vytvárania nových funkčných území sa Banskobystrický kraj musí špecificky zamerať a 5 skupín okresov:

- okresy s najvyššou prioritou podpory – okres Revúca, Poltár a Rimavská Sobota,
- okresy s druhou najvyššou podporou – okresy Detva, Krupina, Veľký Krtíš,
- okresy s vysokou podporou – okresy Banská Štiavnica, Brezno, Lučenec a Žarnovica,
- okresy s nižšou podporou – okres Žiar nad Hronom,
- okresy s cieľenou podporou – okresy Banská Bystrica a Zvolen.

PRIORITNÁ OBLASŤ 1: Zdravé a adaptabilné prostredie - Zelený región

Prioritná oblasť je zameraná najmä na podporu projektov a aktivít v oblasti životného prostredia a environmentálnej infraštruktúry, ekologickej a bezpečnej dopravy a mobility, a rozvoja vidieka s dôrazom na chránené oblasti.

Špecifický cieľ 1.1: •Vytvoriť predpoklady pre budovanie systému bezpečnej a ekologickej dopravy na území BBSK zvýšením atraktivity VOD a nemotorovej dopravy

Opatrenie

1.1.2 Vytvorenie IDS

Aktivity

Výstavba spoločných prestupných bodov, terminálov intermodálnej dopravy vrátane systémov inteligentného parkovania a pod. Modernizácia a výstavba zastávok VOD Zavedenie nového tarifného a informačného systému VOD

Opatrenie 1.1.4. Vytvorenie regionálnej siete cyklotrás

Aktivity

Výstavba nových úsekov cyklotrás Obnova, údržba a rekonštrukcia už existujúcich cyklotrás Budovanie infraštruktúry súvisiacej s nemotorovou dopravou (záchytné parkoviská Park&Ride)

Opatrenie 1.1.5 Vypracovanie analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie ekologickej, udržateľnej a bezpečnej dopravy na území kraja

Aktivity

Spracovanie resp. aktualizácia strategických dokumentov v súlade s platnou legislatívou a územnoplánovacou dokumentáciou, tvorba mobilných aplikácií, interaktívnych máp a portálov

Špecifický cieľ 1.2: • Podporovať zmierňujúce a adaptačné opatrenia zmeny klímy

Opatrenie 1.2.1 Zavádzanie adaptačných a zmierňujúcich opatrení zmeny klímy v mestskom prostredí

Aktivity

Realizácia prvkov zelenej a modrej infraštruktúry

Revitalizácia vnútroblokov v mestách

Podpora občianskych a komunitných zelených iniciatív

Vypracovanie koncepčného dokumentu (zmeny klímy, nízkouhlíková stratégia)

Špecifický cieľ 1.4: • Zlepšiť kvalitu životného prostredia

Opatrenie 1.4.2 Zlepšenie systému zberu, separácie a zneškodňovania odpadu a prevencia /odstraňovanie environmentálnych záťaží/

Aktivity

Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov/odstraňovanie environmentálnych záťaží

Zavádzanie nových systémov a technológií v oblasti odpadového hospodárstva

Opatrenie 1.4.3 Zlepšovanie kvality ovzdušia s dôrazom na tuhé emisie

Aktivity

Podpora zmeny palivovej základe energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech využívania OZE

Podpora vypracovania nízkouhlíkových stratégií najmä v mestských oblastiach - Integrované, nízkouhlíkové stratégie a trvalo udržateľné plány činnosti pre mestské aglomerácie, vrátane systémov verejného osvetlenia a inteligentných sietí

PRIORITNÁ OBLASŤ 2: Lepšia kvalita života – Služby pre ľudí

Prioritná oblasť je zameraná predovšetkým na sociálnu inklúziu a boj proti chudobe, rozvoj verejných služieb poskytovaných komunitou v oblasti sociálnych služieb, zdravotníctva, bývania, vzdelávania, kultúry, športu a bezpečnosti.

Špecifický cieľ 2.2: • Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom komunitne poskytovaných služieb

Špecifický cieľ 2.3: • Zabezpečiť efektívne, kvalitné a udržateľné služby sociálnej a zdravotnej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva

Opatrenie 2.3.1 Zvýšenie efektívnosti, flexibility a dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti

Aktivity

Podpora integrácie zdravotníckych služieb vrátane sociálnych služieb budovaním CIZS, nové procesné a diagnostické

Optimalizácia siete zdravotníckych zariadení (primárna zdravotná starostlivosť, špecializovaná zdravotná starostlivosť, ústavné zariadenia, dlhodobá zdravotná starostlivosť)

Podpora zdravia a predchádzanie zdravotným rizikám

Opatrenie 2.3.2 Zabezpečenie procesu DI

Aktivity

Rozvoj ambulantných, nepobytových sociálnych služieb poskytovaných komunitou

Vytvorenie nových a inovatívnych sociálnych služieb (využitie IKT, kombinácia služieb, mobilné služby a pod. vrátane preventívnych opatrení)

Opatrenie 2.3.3 Vytváranie služieb poskytovaných komunitným spôsobom

Aktivity

Podpora vytvárania služieb poskytovaných v teréne, v prirodzenom prostredí

Opatrenie 2.4.1 Systémová podpora dostupného bývania /nájomného bývania

Aktivity

Obnova a budovanie cenovo dostupných bytov najmä pre mladé rodiny a osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Opatrenie 2.4.2 Obnova existujúceho bytového fondu

Aktivity

Vytváranie nových modelov manažmentu existujúceho bytového fondu vrátane rôznych možností bývania (sociálne, núdzové, dočasné, štartovacie byty, byty s rôznym štandardom a pod.)

Opatrenie 2.5.1 Ochrana, obnova a revitalizácia pamiatkového fondu a dobudovanie kultúrnej infraštruktúry

Aktivity

Obnovenie najhodnotnejších objektov v rámci pamiatkového fondu a pamiatok

PRIORITNÁ OBLASŤ 3: Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky

Prioritná oblasť je zameraná hlavne na podporu podnikania, rozvoja cestovného ruchu, kreatívnej ekonomiky, inovácií, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a tvorbu nových pracovných miest.

Špecifický cieľ 3.1: • Zvýšiť inovačnú schopnosť v priemysle a službách

Opatrenie 3.1.1 Využívanie existujúcich priemyselných zón a nevyužitých priestorov pre hospodársky rast

Aktivity

Identifikovať a propagovať priemyselné zóny a nevyužívané objekty na území kraja a podporovať vznik podnikateľských aktivít a vznik nových pracovných miest

Vytvoriť stálu komunikačnú platformu medzi podnikateľskými subjektmi a samosprávou vrátane špecializovaných agentúr a inštitúcií /SARIO, SBA a pod.

Podporovať podnikateľské aktivity využívajúce domácu surovinovú základňu a ľudské zdroje

Opatrenie 3.1.2 Podpora spoločných projektov inštitúcií VaV, podnikateľských subjektov a vzdelávacích inštitúcií

Aktivity

Vytvorenie spoločnej komunikačnej platformy medzi výskumno-vývojovými inštitúciami a podnikateľskou sférou

Opatrenie 3.3.2 Dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity

Vytvoriť sieť udržiavaných turistických, náučných chodníkov a cyklotrás

Opatrenie 3.4.1 Prepojenie odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce a podnikaním

Aktivity

Podpora návratu osôb ohrozených sociálnym vylúčením na trh práce zlepšením prístupu k informačným, poradenským službám

Opatrenie 3.4.2 Podpora sociálnej ekonomiky

Aktivity

Vytváranie subjektov sociálnej ekonomiky, podpora flexibilných foriem zamestnávania

Program rozvoja obce Kordíky 2021 - 2028 je v súlade s požiadavkami záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC) na záväznú časť ÚPD obce Kordíky.

ÚPN VÚC Banskobystrického kraja schváleného vládou SR uznesením č.394 z 9.6.1998 a jeho zmeny a doplnky riešia rozvoj územia podrobnejšie. V tomto dokumente sú zakotvené hlavne:

- rekonštrukcia cesty č. I/66 v úseku Slovenská Ľupča – Brezno (kategória S 22,5/80,100; úsekovo R 22,5/80,100)
- návrh trasy E 77 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča – Korytnica so zatunelovaním trasy pri obciach Moštenica a Hiadeľ
- elektrifikácia celoštátnej žel. trate Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany
- predĺženie pohronského SKV s napojením sídiel po trase
- výstavba zariadení na využitie miestnych zdrojov energie
- vybudovať sieť digitálnych ústrední na všetkých úrovniach

Zhodnotenie a požiadavky záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC) / výber častí vo vzťahu ku územiu mikroregiónu Kremnické vrchy – východ.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry a hospodárstva

- ...
- 1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
 - 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
 - 1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráam podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

- ...
- 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
 - 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,
 - 2.2.3. v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,
 - 2.2.4. pri využívaní lesných pozemkov uplatňovať funkčnú diferenciaciu územia aj v závislosti od stupňa ochrany a kategórie chráneného územia v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny, v národných parkoch vyhlasovať len lesy osobitného určenia a ochranné lesy, existujúce hospodárske lesy podľa možnosti prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia,
 - 2.2.5. v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
 - 2.2.8. vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva, prioritne v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného odchovu hospodárskych zvierat, v súlade s ochranou životného prostredia a zdravou výživou,
 - 2.2.9. vytvárať podmienky pre obnovu trvalých trávnych porastov v súlade s udrжанím ekologickej stability územia a zachovania krajinného rázu,

...

Regionálny rozvoj

- 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
- 2.4.5. podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov,

...

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1.6. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:
 - ...vedomostno-poznávacie štruktúry:
GEOPARKY – Banskštiavnický, Banskobystrický, Novohradský,
mototuristické trasy:
...Slovenská banská cesta (Malé Karpaty – Štiavnicko-bystrická oblasť – Rudohorie),
Železná cesta (v rámci programu „Európske kultúrne cesty priemyselných pamiatok“ – trasa:
Košický kraj - Červená Skala - Muráň - Tisovec - Hnúšťa - Sirk - Jelšava - Štítник - Kunova
Teplica -Tornaľa - Král – Maďarská republika)
! cyklomagistrály:...
- Zelená stuha Pohronia
! vodná turistická trasa: rieky Hron a Ipeľ
- 3.1.7. v horskom turizme plne využiť potenciál pre rozvoj zimných lyžiarskych športov v jestvujúcich turistických strediskách, podmienený dosiahnutím konsenzu s orgánmi ochrany prírody a krajiny, umožňujúceho ich funkčné rozšírenie a prípadnú integráciu do aglomerácií. Rozvoj zamerať na dobudovanie rekreačnej vybavenosti a dopravnej a technickej infraštruktúry pre zabezpečenie celoročného využívania ich kapacít,
- 3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest,
 - 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,
 - 3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity,
- 3.5. Zvyšovať kvalitu vybavenosti jestvujúcich stredísk cestovného ruchu na území národných parkov a veľkoplošných chránených území prírody len v súlade s ekologickou únosnosťou dotknutých a nadväzujúcich lokalít
 - 3.5.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia,

- 3.6. Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.
- 3.7. Zvyšovať kvalitatívny štandard jestvujúcich stredísk rekreácie a turistiky na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajinskej oblasti Poľana, len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.
- 3.8. Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 3.15. Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.
- 3.16. Využiť bohatý kultúrno-poznávaci potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.17. Zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasti rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.
- 3.18. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.
- 4.10. Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).
- 4.14. Podporovať ťažbu nerastov len v územiach kde sa pri realizácii ťažby nepredpokladajú jej negatívne dopady na životné prostredie, vznik environmentálnych záťaží, záujmy ochrany prírody a krajiny, terénny reliéf a súčasnú krajinnú štruktúru. Podporovať len takú ťažbu nerastov, ktorá nepoužíva technológiu kyanidového lúhovania.
- 4.15. Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.
- 5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva**
- 5.4.5. podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.
- 5.5. Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.7. Podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské a hutnícke diela – šachty, štôlne, tajchy, hutí, hámre, valkovne a pod., vybrané typické remeselnícke a priemyselné objekty...
- ...
- 7.1.12. v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu,
- 7.1.13. v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami,
- ...
- 7.3.2. ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje
- 7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,
- 7.3.8. podporovať v oblastiach s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov pre potreby obyvateľov a služieb

- **Regionálny systém ekologickej stability** okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhuje ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.
ÚSES: je zdokumentovaný v územnom pláne obce Kordíky, výkres č. 6 – ochrana prírody a krajiny vrátane prvkov ekologickej stability.
- **Územný plán obce – V roku 2016 pristúpila obec k obstaraniu novej územnoplánovacej dokumentácie, nakoľko pôvodná dokumentácia nevyhovovala potrebám rozvoja. Bol vypracovaný a schválený nový územný plán obce.**

ROEP a Pozemkové úpravy

Obec má spracovaný dokument ROEP (situáciou v ROEP a pozemkových úpravách): ukončený 2011.

Tabuľka č. 45: Situácia v ďalších rozvojových dokumentoch

Dokumentácia	Spracovateľ	Dátum schválenia	Poznámka
---	---	---	---

Zdroj: obec, 2021

Tabuľka č. 46: Situácia v Programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Obec	Názov PHSR	Programovacie obdobie
Kordíky	PHSR Kordíky 2014-2020	2014 - 2020

Zdroj: obec, 2021

Tabuľka č. 47: Stav schválenej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov

Názov dokumentácie	Spracovateľ	Údaje o schválení
Územný plán obce Kordíky	CITYPLAN s.r.o. Ing. Arch. Jaroslav Coplák	Č. uznesenia 55/2017

Zdroj: obec, 2021

Pre územný a investičný rozvoj obce majú charakter zákona schválené územnoplánovacie dokumenty, ktoré v zmysle ustanovení stavebného zákona vo svojich záväzných častiach stanovujú regulatívy a limity rozvoja územia, pre ktoré sú spracované. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre obec Kordíky je **Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj**. V ďalšom období sa územnoplánovacia dokumentácia bude aktualizovať podľa aktuálnych potrieb, v súlade s platnou legislatívou.

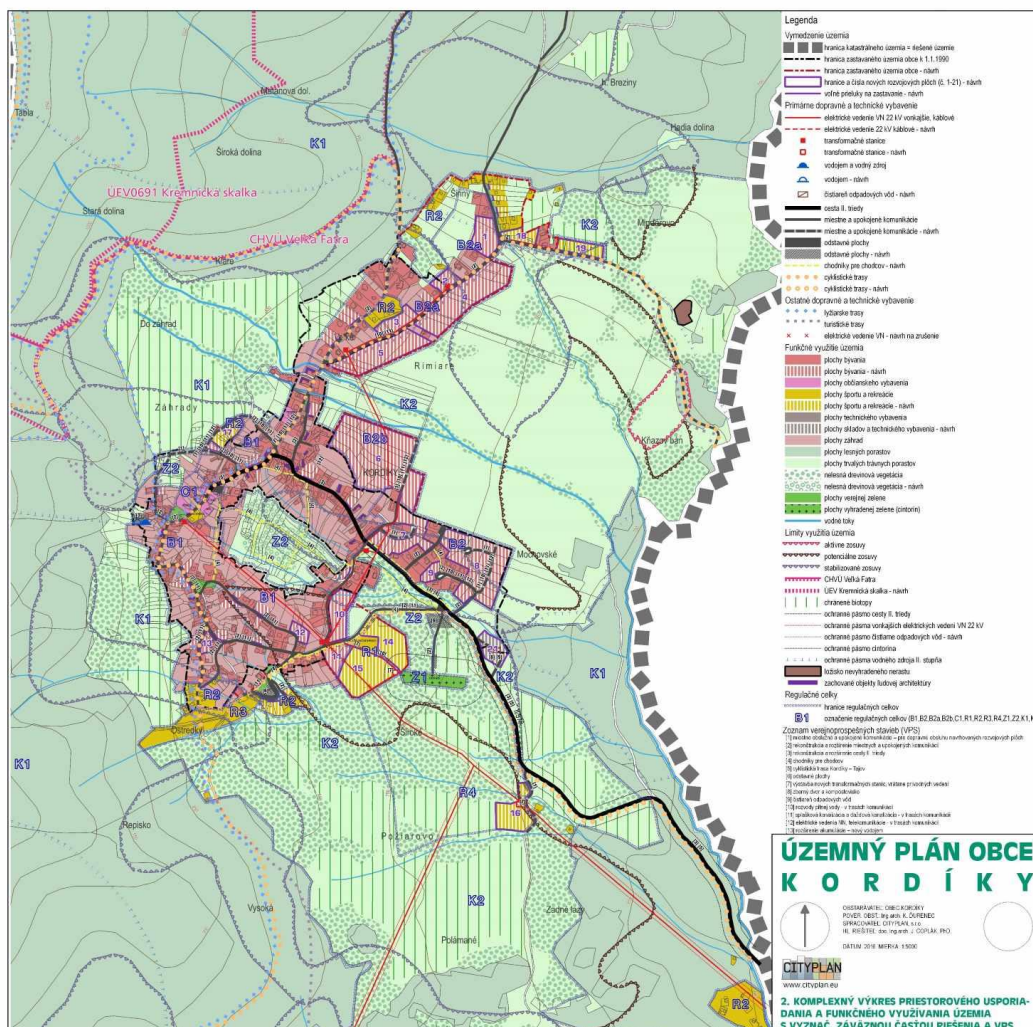
Územný plán obce Kordíky stanovil koncepciu dlhodobého územného rozvoja obce a zásady jeho funkčného a priestorového usporiadania minimálne do roku 2030.

Hlavné smery a podmienky rozvoja podľa územného plánu

Hlavným cieľom rozvoja územia v územnom pláne obce Kordíky je z dôvodu rastúceho záujmu o bývanie a stavebné pozemky vytvorenie územných podmienok vymedzením nových plôch pre bytovú výstavbu. Ide o komplexné riešenie rozvoja obce, ktoré sa zaoberá aj otázkami rozvoja ďalších urbanistických funkcií, najmä rekreácie, vrátane ich vzájomného zosúladenia. Územný plán navrhuje koncepciu rozvoja obce, ktorá využije potenciály rozvoja prímestského bývania, rekreácie a súčasne zohľadňuje princípy udržateľného rozvoja, ako aj požiadavky ochrany životného prostredia, prírody a krajiny.

Obec Kordíky plní primárne obytnú funkciu a z hľadiska katastrálneho územia je významná aj rekreačná funkcia. V obci sa predpokladá postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej zóne obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti. Navrhované riešenie v územnom pláne však uvažuje predovšetkým s rozvojom bývania. Vzhľadom k výhodnej polohe obce ku krajskému mestu Banská Bystrica stáva sa obec Kordíky cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Vymedzením nových rozvojových plôch pre bytovú výstavbu vytvára územný plán podmienky pre naplnenie tohto potenciálu. Počíta sa aj s využitím rekreačného potenciálu územia. Navrhujú sa rekreačné a športové strediská a vytvárajú sa podmienky pre rozvoj agroturistiky, cykloturistiky a iných extenzívnych foriem rekreácie v krajine.

Nové plochy pre športovo-rekreačné aktivity sú lokalizované južne od obce, kde by mali vytvoriť kompaktnú rekreačnú zónu. Významným faktorom podmieňujúcim navrhnuté priestorové usporiadanie boli limity prírodného charakteru (zosuvné územia, svahy, vrchoviny, vodné toky), ktoré boli v návrhu zohľadnené. Nová výstavba je podmienená prestavbou a rozšírením komunikácií. Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém.

Majetok obce a investičné aktivity obce v posledných 5 rokoch, plánované investičné aktivity

Tabuľka č. 48: **Majetok obce**

Obec	Celková nadobúdacía hodnota majetku obce v EUR	Celková posledná účtovná hodnota majetku v EUR k 31.12.2020
Kordíky	1 241 463,77	661 500,57

Zdroj: obec, 2021

Vymedzenie majetku obce:

1. Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce vrátane finančných prostriedkov a majetkove práva obce.
2. Majetok obce tvoria najmä:

- a) veci, ktoré na základe zákona č.138/1991 Zb. o majetku obci v znení neskorších predpisov prešli z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce,
- b) veci, ktoré obec nadobudlo na základe kúpnej zmluvy, darovacej zmluvy, zámennej zmluvy,
- c) veci a súvisiace majetkove práva, ktoré obec získa pri hospodárení s vlastným majetkom, v rámci svojej činnosti, pri plnení úloh vyplývajúcich mu zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- d) majetkove práva vrátane pohľadávok a záväzkov,
- e) cenne papiere,
- f) obchodne podiely v obchodných spoločnostiach, v ktorých je obec spoločníkom,
- g) iné majetkove práva.

2.16 Inteligentné riešenia

Obec Kordíky sa venuje inovatívnym a inteligentným riešeniam predovšetkým v oblasti modernizácie verejnej správy a v oblasti zlepšenia života jej obyvateľov. Obec aktívne spolupracovala pri zabezpečení rozvodu širokopásmového internetu, rozvodu optickej siete, obnove verejného osvetlenia s úsporou elektrickej energie, hospodáreniu s odpadmi a komunikácii s občanmi obce.

Obec je otvorená moderným a inteligentným riešeniam pri riešení parkovania v obci s aktívnou participáciou vlastníkov pozemkov, využitiu elektromobility a cyklodopravy a komunikácii cez aplikáciu v obraze, čím obec smeruje k budovaniu lepšej komunikačnej platformy smerom k občanovi obce.

Obec je otvorená SMART riešeniam verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov a iné)

Základné faktory a ukazovatele, ktoré spôsobujú vznik rozdielov pri implementácii **SMART agendy**:

Šesť „inteligentných - smart“ pilierov tvorí:

- hospodárska dynamika a inovácie (inteligentné hospodárstvo)
- udržateľnosť životného prostredia (inteligentné životné prostredie)
- kvalita správy (inteligentné spravovanie)
- zjednodušenie dostupnosti (inteligentná mobilita)
- ľudský kapitál (inteligentná spoločnosť)
- kvalita života (inteligentný život)

2.17 Realizovaný rozvoj

Realizované investície, projekty, aktivity hlavne so zameraním na integrovaný prístup (posledných 7 rokov).

Tabuľka č. 49. : **Realizované projekty v obci za posledných 7 rokov**

Projekt:	Územný plán obce Kordíky
Podporil:	Ministerstvo dopravy a výstavby SR
Rok:	2016-2018
Rozpočet:	MDaVSR 9 436 EUR, obec 8 802,1 EUR
Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií
Podporil:	Obec
Rok:	2017
Rozpočet:	10 368 EUR
Projekt:	Výstavba dažďových rigolov
Podporil:	Envirofond
Rok:	2018
Rozpočet:	Envirofond 50 000 EUR, obec 7 767 EUR
Projekt:	Rekonštrukcia miestnej komunikácie
Podporil:	PPA
Rok:	2018
Rozpočet:	PPA 82 990,15 EUR, obec 5 047,64 EUR
Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií (Breziny, Ivanič)
Podporil:	Obec
Rok:	2018
Rozpočet:	41 290,66
Projekt:	Revitalizácia spevnenej plochy - námestie
Podporil:	PPA
Rok:	2018
Rozpočet:	PPA 53 817,80 EUR, obec 3 530,82 EUR
Projekt:	Rekonštrukcia verejného osvetlenia - rozšírenie
Podporil:	Obec
Rok:	2019
Rozpočet:	7 487,64 EUR
Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia miestnej komunikácie (cesta Rovienka)
Podporil:	Obec
Rok:	2019
Rozpočet:	21 840,48 EUR
Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia miestnej komunikácie (cesta Rovienka)
Podporil:	Obec
Rok:	2019
Rozpočet:	21 840,48 EUR

Program rozvoja obce Kordíky na roky 2021 - 2028

Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií (vysprávky)
Podporil:	Obec
Rok:	2019
Rozpočet:	9 473,40 EUR
Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií (k novej výstavbe)
Podporil:	Obec
Rok:	2020
Rozpočet:	33 124 EUR
Projekt:	Výmena okien a dverí na budove obchodu a spoločenskej sály
Podporil:	Obec
Rok:	2020
Rozpočet:	9 045,2 EUR

2.18 Finančná analýza

Tabuľka č. 50 - 52: **Prehľad domácich finančných zdrojov**

Domáce zdroje					
Štátne zdroje					
kód	Názov	2017	2018	2019	2020
111003	Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	91 622,23	106 078,76	121 508,20	122 886,61
312001	Transfer zo štátneho rozpočtu	6 722,96	2 525,02	3 022,80	14 214,91

Zdroj: obec, 2021

Domáce zdroje					
Obecné zdroje					
kód	Názov	2017	2018	2019	2020
121001	Z pozemkov	21 295,18	20 956,37	21 186,65	21 672,04
121002	Zo stavieb	4 925,24	5 164,25	4 947,77	5 224,04
121003	Z bytových a nebytových priestorov v bytovom dome	---	---	---	---
130	Dane za tovary a služby	8 145,32	8 419,23	8 675,88	8 652,29
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	2 008,56	1 958,96	7 099,96	1 978,36
220	Administratívne a iné poplatky a platby	11 263,26	19 660,24	11 634,92	6 923,02
230	Kapitálové príjmy	744	14 670	786	0
240	Úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov	98,49	152,43	132,46	85,31
290	Iné nedaňové príjmy	---	---	---	---

Zdroj: obec, 2021

Domáce zdroje spolu Doplnia					
Názov	2017	2018	2019	2020	
Štátne zdroje	98 345,19	108 603,78	124 531	137 101,52	
Obecné zdroje	48 480,05	70 981,48	54 463,64	44 535,06	

Zdroj: obec, 2021

3. SWOT analýza

3.1 Vnútoraná SWOT analýza (obec)

Obec Kordíky

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Dobrý a zdravý vzduch, pekné prostredie, nenarušená príroda • Pokoj – koncová obec • Spojenie ľudí s prírodou • Dostatok kvalitnej pitnej vody – vlastný zdroj • Blízkosť mesta • Dobrý výhľad z viacerých lokalít • Záujem Banskobystričanov o bývanie • Chatárska oblasť – dobré vzťahy • Obecné zastupiteľstvo, perspektívni poslanci • Existujúci lyžiarsky vleč (300 m), momentálne dlhodobo mimo prevádzky • Zjazdovka • Výborné snehové podmienky • Dobré medziľudské vzťahy • Ochota ľudí podieľať sa na rozvoji obce • Salaš • Dobré telekomunikačné spojenie v hornej časti obce • Osvetlenie • Čistota obce • 1 obchod – postačujúca ponuka • 1 reštaurácia Skalnička • Pohostinstvo LARA • Malé deti – rast počtu obyvateľov • Kúrenie drevom a elektricky • Dobrá likvidácia odpadu, separovaný zber • Cykloturistické trasy • Značené turistické chodníky • Výborne vybavený kultúrny dom • Angažovaní mladí ľudia, ktorí pomáhajú pri podujatiach • OZ Kordícka podkova, OZ Kordický hrebenák • Fungujúci Zväz protifašistických bojovníkov • Dostatok organizovaných podujatí • Cesta do Harmanca • Existujúce poľnohospodárske družstvo Podlavice • Multifunkčné ihrisko • Rodinný chodník • Obnovené bežkárske trate • Zriadená pamätná izba tradícií • Obecný lom • Obecný HON • Aktívny pán farár • Katolícky kostol • Zachovalé remeslá – stolár, zámočník, elektrikár, rezbár • Spoločnosť na ťažbu dreva • 2 poľovné revíry – štátny a mestský • Dostatok poľovnej zveri • Huby, lesné plody	• Nedostatočné autobusové spoje • Slabá údržba ciest – štátnych • Zničené miestne komunikácie • Nevybudovaná kanalizácia • Zosuvné územie – obmedzená výstavba • Ťažba mestských lesov poškodzuje cesty • Zarastajúce pasienky • Premnožené medvede a diviaky • Zastaraný vodovod • Chýbajú rigoly na dažďovú vodu • Chýbajúca čistička • Zápach zo žúmp • Nedostatok financií • Chýba Materská škôlka • Žiadny požiarly zbor – iba DPO • Motorkári v krajine • Zánik tradícií – drevorubačstva a uhliarstva • Zánik remesiel – výroba kapcov, hrablí • Upadajúca kultúra – zanikol divadelný súbor • Znečistený potok splaškami – Kordický potok • Zastarané stredisko okolo lyžiarskeho vleku • Chýbajúca ochota majiteľov vleku zasnežovať a modernizovať • Nefunkčné hydranty • Finančne nákladné vykurovanie – elektrickou v starých domoch • Veľa nevysporiadaných pozemkov • Zastaraná schátraná autobusová zastávka v dolnej časti obce

• 500 m novej prístupovej cesty • Ubytovanie v súkromí • Príležitostný predaj domáce mäso a mlieko	
PRÍLEŽITOSTI	RIZIKÁ
• Vybudovať kanalizáciu v obci • Obnoviť malé hospodárstvo • Využívať lepšie pôdny fond a stavebnú pôdu • Rozšíriť ubytovacie kapacity s možnosťou stravovania a službami a ubytovanie v súkromí • Rastie počet obyvateľov – vyššie podielové dane • Zriadiť Materskú škôlku • Vyčistiť potoky • Plniť pitnú vodu do fliaš • Organizovať súťaže v „snehovom sochárstve“ tak sa zbavovať snehu z dediny • Rozvíjať cestovný ruch aj mimo dediny – zdravotná forma cestovného ruchu • Podporovať rozvoj ubytovania v súkromí • Rozvoj poľnohospodárstva • Rozvoj ovčiarstva, chov koní • Rozvoj remesiel miestnych ľudí • Obnoviť kurzy varenia, pečenia, šitia, ručných prác - varenie a kurzy varenia typického jedla „štiarc“ • Skrášliť dedinu, osadiť lavičky, vybudovať oddychové miesta • Prekryť garát a rozšíriť cestu • Obnoviť autobusovú zastávku v dolnej časti obce • Obnoviť prístupové cesty do Banskej Bystrice a smerom na Harmanec • Lepšie vyriešiť a skrášliť parkovisko oproti OcÚ • Obnoviť cesty a technickú infraštruktúru • Vybudovať škôlku v prírode • Vybudovať a upraviť lesné chodníky a cyklotrasy, turistické a oddychové miesta s posedením a odpadovými košmi • Obnoviť lyžiarske stredisko a jeho služieb s ochotou • Označiť cyklotrasy a turistické trasy • Zriadiť výrobu domácich syrov a miestnych produktov • Zlepšiť služby turizmu a aktívneho oddychu • Udržiavať zelené plochy a obecné plochy • Propagovať obec	• Zosuvné územie • Zdevastovanie životného prostredia • Neprimeraná výstavba • Neorganizovaný rozvoj cestovného ruchu • Snehové kalamity • Hrozba požiaru – nefunkčné hydranty VÍZIA: „V roku 2020 budú Kordíky rekreačná, atraktívna obec, živá tradíciami a prepojená s prírodou. V obci bude rozvinutá agroturistika, bude zachované kvalitné životné prostredie, obec bude mať vlastný produkt cestovného ruchu a doplnkové príjmy z neho.“

4. Hodnotenie

4.1 Sociálna a ekonomická analýza problémov

Akčná plánovacia skupina v súlade s vonkajším odborníkom zhodne konštatovala hlavné rozvojové problémy.

Problémy vznikajú ako dôsledok následných príčin, ktoré problémy vyvolávajú. Problém je stav, kedy vzniká rozpor medzi želaným stavom a stavom identifikovaným, teda skutočným. Analýza problémov rieši vyhľadanie príčin pomenovaného problému.

Počas prác na analýzach stavu v rozvoji obce a SWOT analýzach boli problémy identifikované v rôznych oblastiach života v obci raz ako príčiny, inokedy ako dôsledky iných príčin.

Nevyhovujúci stav resp. stav, ktorý je neželaný, riešime stratégiou jednotlivých kokov na odstraňovanie resp. elimináciu príčin. Riešenie problémov využíva silné stránky obce, jeho potenciál a možnosti.

Analýza problémov predstavuje kľúčové východisko pre stanovenie strategického cieľa a špecifických cieľov podľa oblastí záujmu v rozvoji obce.

Potenciál OBCE pre trvalo udržateľný rozvoj

Výhody a nevýhody obce z hľadiska polohy v regióne

1. VÝHODY Z HĽADISKA POLOHY:

Kordíky sú koncová obec v rámci mikroregiónu, Uvedená poloha obce jej dáva predpoklady pre menšie narušenie pokoja a života v obci. Obec sa nachádza v území s bohatými prírodnými hodnotami s predpokladmi rozvoja.

- Poloha v spádovom území krajského mesta Banskej Bystrice s dostupnosťou nadštandardnej dopravnej infraštruktúry. Mestá Banská Bystrica a Zvolen plnia pre záujmové územie funkciu sídiel s vyššou občianskou vybavenosťou a aj funkciu centier zamestnanosti.
- Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom Slovenska, v ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere: západ - východ a sever – juh.
- V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač).
- Spádovým krajským mestom prechádza železničná trať Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany, prepájajúca ŽSR s európskou železničnou sieťou.
- Atraktívna krajina, vyvážená krajinná štruktúra, dramatický a zaujímavý reliéf.
- V území sa nachádzajú strediská cestovného ruchu nadregionálneho, celoštátneho až medzinárodného významu s perspektívami ďalšieho rozvoja.
- Významné kúpeľníctvo a zázemie zdravotnej a kúpeľnej turistiky v okolí mikroregiónu.

Miestni obyvatelia vidia z hľadiska polohy a lokality obce:

VÝHODY: Poloha obce Kordíky je v nádhernom prírodnom podhorskom prostredí bohatom na lesné plody. Dostupnosť za prácou do miest Banská Bystrica a Zvolen je priaznivá.

Kordíky sú koncová obec, čo znižuje zaťaženie životného prostredia dopravou, a naopak udržuje pokojný život v obci.

Ďalšou dôležitou komparatívnou výhodou je samotné budovanie Banskobystrického geoparku. Územie disponuje takým potenciálom, ktorý ho zvýhodňuje oproti ostatným územiám práve v existujúcej primárnej ponuke geoparku, ktorú územie partnerstva poskytuje.

Obec je členom verejno-súkromného partnerstva Banskobystrický geomontánný park, v rámci ktorého realizuje aj regionálny rozvoj prístupom LEADER s dopadom na rozvoj obce už od roku 2009, od roku 2018 je členom Miestnej akčnej skupiny Banskobystrický geomontánný park ako jedna z 22 obcí.

2. NEVÝHODY Z HĽADISKA POLOHY:

- Poloha územia v blízkosti krajského mesta čiastočne eliminuje záujem obyvateľov o vnútorný spoločenský život v území.
- Problém situovania udržateľných obchodných, sociálnych, školských, kultúrnych a spoločenských služieb obyvateľstvu v obci

POTENCIÁL PRE TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

Prírodné zdroje

- Atraktívne prírodné prostredie, s prírodou nepoznačenou priemyselnou výrobou dáva predpoklady na rozvoj všetkých foriem cestovného ruchu a turistiky. Banskú minulosť územia je možné využiť v rámci cestovného ruchu ako súčasť Banskobystrického geoparku.
- Menej vhodné podmienky pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu dávajú predpoklady pre rozširovanie tradičného horského poľnohospodárstva (salašníctvo, chov koní, včelárstvo, ovocinárstvo, pestovanie liečivých rastlín ...), s čím súvisia možnosti využitia pre agroturistiku.
- Lesný pôdny fond poskytujúci drevnú surovinu na výroby z dreva, stavebný materiál a pre energetické využitie. Lesy s bohatým zastúpením lesnej zveri podmieňujú rozvoj poľovníctva.

Ľudský potenciál

- Aktivizácia obyvateľov a zvýšenie ich záujmu o veci verejné.
- Využitie zručností ľudí vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, v lesnom hospodárstve, v spracovaní drevnej suroviny a v remeselnej výrobe.
- Zaškolenie najmä mladých ľudí v poskytovaní služieb v cestovnom ruchu. Kvalitné a profesionálne služby sú základom úspechu v rozvoji všetkých druhov turizmu a rekreácie.
- Oživenie ľudových tradícií a zvyklostí, ktoré v uplynulých 50-tich rokoch takmer úplne zanikli, v objektoch ľudovej architektúry zriadenie expozícií ľudových tradícií, bývania a histórie jednotlivých obcí ale i mikroregiónu.
- Rozšírenie podnikateľských aktivít – v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, drevospracujúcich a potravinárskych remeslách, v tradičných ľudových remeslách, v službách pre rekreáciu a turizmus, v poľovníctve a doprave.
- Založenie, resp. obnovenie tradície trhov, jarmokov, kultúrnych festivalov a športových súťaží spoločne s obcami iných mikroregiónov, resp. udržanie a rozširovanie už existujúcich kultúrnych podujatí a aktivít.
- Vybudovanie cyklotrasy vedúcej všetkými atraktívnymi miestami mikroregiónu a spájajúcej všetky obce mikroregiónu.

Príležitosti rozvoja a odstránenie nedostatkov, ktoré brzdia rozvoj mikroregiónu

- Dobudovanie chýbajúcej technickej a environmentálnej infraštruktúry v čo najkratšom čase. Využiť k tomu všetky dostupné možnosti získavania finančných prostriedkov z podporných štátnych zdrojov a zdrojov EÚ.
- Zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia.
- Rozšírenie siete zariadení sociálnej infraštruktúry o zložky, ktoré obohatia ponuku pre obyvateľov i návštevníkov.
- Vytvorenie nových pracovných príležitostí, ktoré pozdvihnú ekonomickú silu mikroregiónu, čo sa následne prejaví v priaznivejšom demografickom vývoji obcí, rozvoji sociálnej infraštruktúry obcí, v lepšej údržbe domového fondu i verejných priestranstiev.
- Vybudovanie ubytovacích a stravovacích kapacít, predovšetkým s využitím existujúcich objektov po ich rekonštrukcii. Systém založiť na malokapacitnom rodinnom a penziónovom spôsobe ubytovania a stravovania.
- Vybudovanie nových turistických a cykloturistických trás, odpočinkových, vyhladkových a orientačných miest pre turistov.
- Vybudovanie informačného centra mikroregiónu s poskytovaním komplexných služieb, s prípadným spojením s cestovnou kanceláriou a s prepojením na celoštátny a medzinárodný informačný systém cestovného ruchu. Zlepšenie propagácie jednotlivých obcí a celého mikroregiónu.
- Zvýšenie osvedy obyvateľstva prostredníctvom miestnych novín a informačných tabúl.

Identifikované problémy z hľadiska širších vzťahov:

- nekoordinovaný rozvoj mikroregiónu
- nedostatočná ekonomická stabilita obcí
- slabá aktivita verejnosti v obciach na prospechu a rozvoji obcí, vládne pocit odovzdanosti a očakávania pomoci zvonku
- slabá podpora verejnoprospešných a ekonomických aktivít
- izolovaný rozvoj podnikania, nezáujem o spoluprácu s obcou a nezainteresovanosť na prospechu obcí
- nedostatočné profesionálne zázemie pre zabezpečovanie rozvoja (životné prostredie, miestny rozvoj a iné)

- znehodnocované krajinné prostredie obcí
- nedostatočná návštevnosť a obsadenosť lôžok v mikroregióne
- zaťaženie územia nárazovým nekoordinovaným turizmom

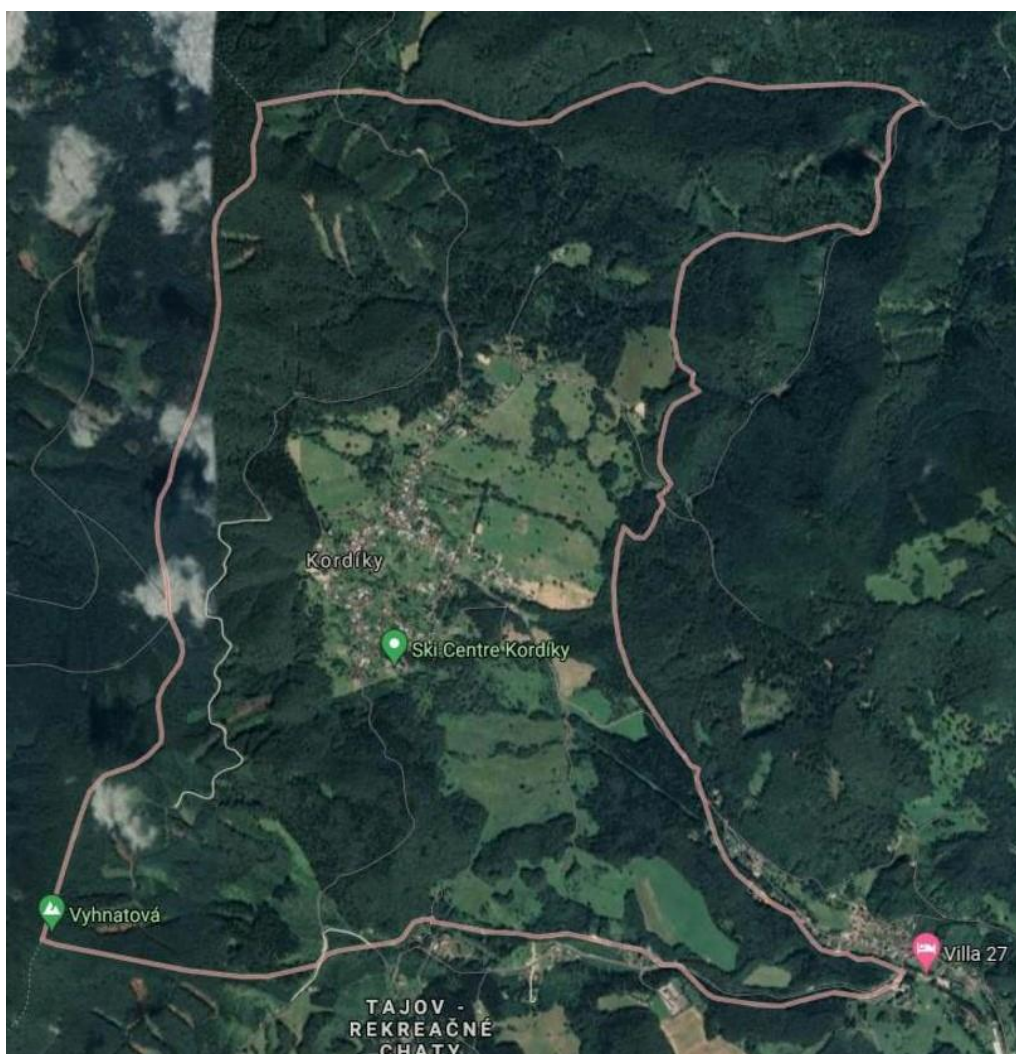
Príčiny:

vnútorné

- nedostatok spolupráce medzi obcami, absentujú spoločné investície obcí, regulovaný cestovný ruch, účinná ochrana ŽP, spoločná sociálna politika, spoločný manažment a vyhľadávanie podporných zdrojov
- slabá spolupráca s podnikateľskou a občianskou verejnosťou v obciach
- nedôvera a nezáujem občanov, nízka angažovanosť občanov na veciach verejných a rozvoji obce
- nedostatočné malé a stredné podnikanie a malá ponuka služieb
- nedostatočné využitie existujúcich zdrojov, prírodných, ľudských
- neukončená technická vybavenosť
- nízka informovanosť verejnosti
- chýbajúci imidž a marketing územia

vonkajšie

- nedostatok finančných prostriedkov a existenčné problémy
- podnikatelia sú ekonomicky nezávislí na rozhodnutiach obcí a ich prospechu (daňová politika)
- nízka podpora zo strany štátu, málo podporných programov pre rozvoj
- tlak investícií zvonku na úkor domáceho prostredia (kto má peniaze ovplyvňuje rozhodovanie)
- nepriaznivé podnikateľské prostredie malému a strednému podnikaniu
- rozhodovanie z centrálnej úrovne bez účasti obcí (štátna správa, štátne cesty a i.)

STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ

Strategická a Programová časť obsahuje :

1. zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce
2. inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
3. finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce,
4. systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
5. časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce.

Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu, rozpočtu EÚ a z doplnkových zdrojov podľa § 4 zák. č. 539/2008 Z.z.v znení neskorších predpisov.

Vízia (dlhodobá):

Kordíky by mala byť rekreačná, atraktívna obec, živá tradíciami a prepojená s prírodou. Bude tu rozvinutá agroturistika, zachované kvalitné životné prostredie, vznikne vlastný produkt cestovného ruchu a doplnkové príjmy z neho.

Vízia s dlhodobým časovým horizontom má v podstate nemenný charakter od roku 2005 kedy bola pomenovaná akčnou plánovacou skupinou počas prípravy I. verzie PHSR na roky 2004 -2013 a neskôr 2014 - 2020. Počas uplynulého obdobia v rozvoji obce nedošlo k takým celospoločenským zmenám a lokálnym zmenám v obci, že by to vyvolalo závažný obrat v smerovaní rozvoja obce. Počas obdobia realizácie Programu rozvoja do roku 2020 prešla obec Kordíky zmenou hlavne v oblasti zlepšovania stavebno technického stavu objektov a miestnych komunikácií a starostlivosti o životné prostredie.

PRIORITY V ROZVOJI OBCE: (v poradí)

1. TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
2. ROZVOJ ĽUDÍ
3. MATERIÁLNY A FYZICKÝ ROZVOJ
4. EKONOMICKÝ ROZVOJ
5. ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA

Programovanie a tvorba strategických cieľov.

1. Strategický cieľ, ciele a opatrenia (programovacie obdobie 2021 – 2028)

Strategický cieľ 2021 – 2028

Zlepšením podmienok pre bývanie, prácu, oddych a rekreáciu, kvalitným životným prostredím a komunitným životom dosiahnuť lepšie bývanie a návštevnosť obce Kordíky

ŠPECIFICKÉ CIELE A OPATRENIA

číslo	Špecifický cieľ	
	č.	Opatrenie
1	BUDOVAŤ OBEC S KVALITNÝM ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM	
	1	Obnova obce – zlepšenie vzhľadu obce a krajiny a eliminácia rizík z ohrozenia kvality životného prostredia
2	BUDOVAŤ MODERNÚ OBEC V PRIAZNIVOM SOCIÁLNO M PROSTREDÍ	
	1	Zlepšovanie materiálneho a technického stavu základnej, dopravnej a technickej infraštruktúry a tvorba podmienok pre kvalitné bývanie, oddych a regeneráciu
	2	Modernizácia verejnej správy a budovanie informačnej spoločnosti
	3	Budovanie miestnej komunity, zavádzanie riešení a prevencie voči nárastu skupín odkázaných na sociálnu pomoc a sociálne začlenenie ohrozených skupín obyvateľov do života obce
	4	Podpora a rozvoj podnikania zlepšením príjmov obce, zvýšením návštevnosti a ponukou produktov a služieb v cestovnom ruchu
3	BUDOVAŤ UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ V MESTSKOM REGIÓNE BANSKÁ BYSTRICA A OKOLIE	
	1	Tvorba podmienok územnej spolupráce udržateľného mestského rozvoja (územie UMR) a implementácia Stratégie UMR v mestskom prostredí (integrované územné investície)

Špecifický cieľ 1:

OPATRENIE 1.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok pre bývanie, prácu, oddych a rekreáciu, kvalitným životným prostredím a komunitným životom dosiahnuť vyšší záujem o bývanie a návštevnosť obce Kordíky
PRIORITA	TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1. Budovať obec s kvalitným životným prostredím
OPATRENIE	1.1. OBNOVA OBCE – ZLEPŠENIE VZHLĎADU OBCE A KRAJINY A ELIMINÁCIA RIZÍK Z OHROZENIA KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
AKTIVITY	1. Tvorba stratégií a koncepcií a miestneho manažmentu (odpadové, energetické hospodárstvo a iné). 2. Dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia existujúcej technickej environmentálnej infraštruktúry (dobudovanie vodovodu, vybudovanie kanalizácie a ČOV, nové zdroje pitnej vody podľa potrieb rozvoja a pod.). 3. Aktivity zamerané na odstraňovanie negatívnych vplyvov činností znečisťujúcich a ohrozujúcich životné prostredie obyvateľov (skládky odpadov, znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu lokálnymi zdrojmi, priesaky látok do spodných vôd a pod.). 4. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami a vodnou eróziou mimo vodných tokov a nádrží vodohospodárskeho významu. 5. Aktivity zamerané na zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia – úpravy a regulácie vodných tokov, rekonštrukcie a úpravy mostov a lávok ponad vodné toky, riešenie odvodnenia z miestnych spevnených komunikácií - rigoly, priekopy atď. 6. Zavádzanie kvalitných a efektívnych systémov nakladania s odpadmi a ich likvidácie (z výroby, TKO) 7. Pravidelný monitoring znečisťovania životného prostredia a riešenie vzniknutých problémov (voda, pôda, ovzdušie, hluk), miestna kontrola. 8. Aktivity na zlepšenie kvality povrchových tokov. 9. Riešenie environmentálne vhodného odpadového hospodárstva podnikov, obce a z výrobných prevádzok. 10. Aktivity zamerané na elimináciu znečistenia zložiek životného prostredia (voda, pôda, ovzdušie, hluk). 11. Zvyšovanie účinnosti separovaného zberu (systém zberu, technické riešenie, zintenzívnenie využívania Centrum zhodnocovania odpadov). 12. Aktivity zamerané na uplatňovanie alternatívnych foriem výroby energie, vykurovania a likvidácie odpadov (biologické ČOV, vykurovanie biomasou, výroba elektrickej energie a pod.). 13. Odstraňovanie neregistrovaných skládok TKO. 14. Aktivity na podporu environmentálneho vzdelávania znečisťovateľov ŽP a environmentálneho manažmentu. 15. Aktivity zamerané na uplatňovanie krajinno-ekologických opatrení (súlady výroby a prírodného a krajinného potenciálu).

16. Obnova a údržba krajiny a ekologickej stability, (eliminácie erózie a zosuvy pôdy, úpravy a regulácie v krajine, vodné toky, rekultivácie, ozdravenie sídelnej a krajinnej zelene, pozemkové úpravy, revitalizácie krajiny a parkov, obnova lúčnych, lesných plôch a pod.).
17. Obnova a následná starostlivosť o prírodné lokality, (ekosystémy, biotopy, korytá potokov, prameňov a minerál. prameňov, odpočívadlá, chodníky, apod.).
18. Ochrana prírodných zdrojov a hodnôt a budovanie ekologickej stability vrátane spodných vôd a minerálnych prameňov.
19. Dobudovanie a údržba parkových plôch a verejnej zelene.
20. Ozdravenie prírodného prostredia krajiny (studničky, vzácne lokality a pod.).
21. Budovanie a údržba prírodných cestičiek a chodníkov vrátane obnovy a údržby oddychových miest v prírode.
22. Vyčistenie vodných tokov a využitie pre rekreačné aktivity.
23. Realizácia obnovy obce v duchu Programu obnovy dediny
24. Aktivity na záchranu architektonických hodnôt a obnovu ulice a verejných priestorov (projekt obnovy dediny, architektonické a urbanistické štúdie, dizajn vidieckeho priestoru apod.) a zachovávanie tradičného obrazu dediny (význam horského turistického miesta, tradičný obraz typickej cestnej zástavby, pôvodná architektúra, krajina, pôvodná zeleň apod.)
25. Obnova stavebného potenciálu obce a podpora multifunkčného využitia obecného nehnuteľného majetku (MŠ, obecný úrad a kultúrny dom, objekty verejného života a iné)
26. Obnova kultúrnych a prírodných pamiatok, obnova architektonických, technických pamiatok, pamätihodností obce a iných objektov s miestnou kultúrnou hodnotou (historické budovy, kaplnky, zvonice, sakrálne stavby, pamätníky atď.)
27. Príprava architektonických riešení verejných priestranstiev, drobná architektúra oddychových zón
28. Obnova, úprava, údržba a budovanie verejných priestranstiev (oporný múr, terénne úpravy, detské ihriská, oddychové zóny s lavičkami, zeleň, cintoríny, oplotenia, spoločenské a kultúrne priestory, pietne miesta a pod.)
29. Aktivity na odstránenie objektov znehodnocujúcich prostredie
30. Obnova obecných budov so znížením ich energetickej náročnosti
31. Aktivity na zníženie environmentálnej záťaže v obci investíciami do cyklo dopravy ako súčasť integrovaného dopravného systému
32. Aktivity na podporu záväzania nemotorovej dopravy - budovanie cyklickej infraštruktúry.
33. Budovanie siete peších komunikácií
34. Aktivity značenia a zlepšenie dopravnej aj pešej orientácie
35. Aktivity na uľudnenie dopravy v ulici
36. Odstraňovanie nebezpečných miest – riešenie parkovania vozidiel mimo miestnych komunikácií, zlepšenie a prispôbenie stavu prechodov, križovatiek a prejazdov pre všetky formy dopravy

	37. Aktivity budovania prvkov modernej a inteligentnej architektúry s dopadom na správanie vodiča 38. Aktivity „poľudšťovania“ verejných priestorov integrovanej dopravy 39. Aktivity zavádzania udržateľnej mobility do plánovania 40. Aktivity na zvýšenie povedomia o škodách, ktoré spôsobujú aktuálne trendy mobility v obci životnému prostrediu a kvalite života 41. Vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie environmentálneho povedomia (ekologická osвета a výchova, alternatívne zdroje energie, a pod.). 42. Organizovanie školy v prírode a letné školy a aktivity na ochranu prírody a krajiny a jej hodnôt. 43. Aktivity na podporu dobrovoľnej práce na skrášľovaní, údržbe a čistote verejných priestorov. 44. Aktivity na odstraňovanie prejavov vandalizmu
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, záujmové združenia, občianske združenia, podniky, správcovia vodného hospodárstva a hospodárenia s energiami, inštitúcie v životnom prostredí a MVO v oblasti vzdelávania a životného prostredia</i>
ODÔVODNENIE	Územie obce Kordíky sa ešte stále zaraďuje medzi územie s nenarušeným životným prostredím. Kordíky sú koncová obec, čo znižuje zaťaženie životného prostredia dopravou, a naopak udržuje pokojný život v obci. Pre lepšiu kvalitu životného prostredia je záujmom obce aj starostlivosť o vzhľad obce skrášľovaním verejných priestranstiev a súkromných priestorov, budovaním oddychových zón, rekonštrukcií autobusových zástaviek a starostlivosťou o zeleň aby sa stali príťažlivými pre obyvateľov a návštevníkov obce s dôrazom na záujem o realizáciu opatrení na elimináciu dôsledkov zmien klímy a jej dopadov (zadržiavanie vody, hospodárenie s vodou a znižovanie dôsledkov otepľovania. V poslednom období boli zrealizované viaceré aktivity zamerané na zatraktívnenie a revitalizáciu verejných priestranstiev. Obyvatelia čoraz viac kladú dôraz na úpravu a zeleň v priestoroch predzáhradiek. Pri Obecnom úrade došlo ku skrášľeniu priestranstva, pribudla drevorezba, ktorá významne dopĺňa a oživuje priestor. Revitalizácia verejných priestorov obce pokračuje aj v súčasnosti a nie je ešte ukončená. Odkazom pre budúcnosť verejných priestranstiev zostáva menej dláždenia, viac zelene, viac tieňa a lavičiek na oddychových a verejných plochách v zastavanom území obce. Obec uspokojivo zabezpečuje riešenie odpadového hospodárstva napriek tomu vznikajú „čierne skládky odpadu“. Veľkým pozitívom je ekologizácia poľnohospodárskej výroby na území obce, ktorá sa radí medzi BIO produkciu. Stav environmentálnej infraštruktúry je neuspokojivý z dôvodu nedokončenia odvedenia odpadových vôd, absencie čistenia odpadových vôd ako aj znečisťovania obce každodennou motorovou dopravou. Hoci obec je zásobovaná pitnou vodou, chýba vybudovaná verejná kanalizácia a čistiareň odpadových vôd. Obecny vodovod je v uspokojivom stave. Je nutné obnoviť a zväčšiť vodojem. Obec postráda verejnú kanalizáciu. Obyvatelia ešte stále využívajú na vykurovanie vo veľkej miere uhlie v kombinácii s tuhým palivom. Je potrebná osveta obyvateľstva v oblasti ekologickejších foriem vykurovania. Prevažujúci spôsob vykurovania obcí je lokálne na tuhé palivo a v menšej miere na elektrické, čo spôsobuje nárast emisií v ovzduší hlavne vo vykurovacom období. Napriek skutočnosti, že obec rieši

	vykurovanie obecných budov biomasou, má stále obec vysoký potenciál vo využívaní ďalších obnoviteľných zdrojov energie okrem biomasy ako napr. drevo, voda, pôda, bioplyn, slnečné systémy a pod., ktoré sú riešením aj pre problémy s neobhospodarovanými TTP a drevným odpadom z lesných ekosystémov. Ďalším zo zdrojov znečistenia ovzdušia je motorová doprava. Spôsob hospodárenia v krajine je problematický najmä z dvoch protichodných dôvodov – prílišná exploatácia a nevyužívanie. Veľkým problémom je neustále pribúdanie zabúrených pozemkov nebezpečnými invazívnymi rastlinami a neochota vlastníkov udržiavať svoje pozemky v nezabúrenom stave. Opatreniami môže obec znížiť riziká dopadov zlého hospodárenia s pôdou na protipovodňovú ochranu obce ako celku. Aj v tejto oblasti chýba osвета obyvateľstva.
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet plánov, štúdií a projektov obnovy dediny - počet obnovených obec. budov, pamiatok, stavieb a diel - počet obnovených verejných priestranstiev, objektov, zelených plôch, drobnej architektúry a uplatnenie vhodných prvkov architektúry do obnovy stavieb a do novostavieb - počet m2 zmenených spevnených plôch na zeleň s absorpčnou schopnosťou dažďových vôd - počet m2 nových zelených plôch - počet vysadených drevín vysokej zelene - počet m2 obnovených parkových plôch verejnej zelene - počet pripravených architektonických riešení verejných priestranstiev - počet asanovaných znehodnotených objektov - počet domácností zapojených do separovaného zberu - počet zariadení na výrobu energie - počet zlikvidovaných skládok TKO - dĺžka zrekonštruovaného a novo - vybudovaného vodovodného potrubia - rozsah vybudovanej kanalizácie – dĺžky rozvodov - počet nových objektov, lokalít rekreácie a oddychu obyvateľov (náučné chodníky, parky, cestičky a pod.) - počet zriadených plôch pre odpadové hospodárstvo - počet realizovaných zariadení čistenia odpadových vôd - počet zariadení na výrobu energie - počet realizovaných krajinnoekologických opatrení - dĺžka obnovených vodných tokov - počet m dĺžky lineárnej protipovodňovej ochrany vodných tokov - počet jednotiek plochy rekultivácií - dĺžka značených cyklotrás - počet inteligentných riešení v doprave - počet elektro nabíjaciach staníc a cyklostanovísk - počet aktivít osvetu udržateľnej mobility - počet materiálov pre vzdelávanie osvetu - počet aktivít zameraných na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva - počet aktivít MVO na zvýšenie bezpečnosti - počet obyvateľov zapojených do environmentálnych aktivít a aktivít odstraňovania dôsledkov vandalizmu
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšené životné prostredie obce a obnovená krajina. Dobudovaná environmentálna infraštruktúra a environmentálne povedomie a moderné riešenia ochrany životného prostredia v hospodárení s pôdou a v doprave

ODHADOVANÉ DOPADY	Kvalitné životné prostredie obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	1 673 000
DO ROKU 2028 V EURO	

Špecifický cieľ 2:

OPATRENIE 2.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok pre bývanie, prácu, oddych a rekreáciu, kvalitným životným prostredím a komunitným životom dosiahnuť vyšší záujem o bývanie a návštevnosť obce Kordíky
PRIORITA	MATERIÁLNY A FYZICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.1. ZLEPŠOVANIE MATERIÁLNEHO A TECHNICKÉHO STAVU ZÁKLADNEJ, DOPRAVNEJ A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A TVORBA PODMIENOK PRE KVALITNÉ BÝVANIE, ODDYCH A REGENERÁCIU
AKTIVITY	1. Zavádzanie inovatívneho prístupu rozvoja vidieckej obce s využitím miestneho potenciálu územia a endogénnych zdrojov „zdola nahor“ 2. Územná príprava rozvojových lokalít pre bývanie a vybavenosť, príprava stavebných pozemkov pre bývanie a územnoplánovacia príprava (majetko-právne vysporiadanie, územnotechnické a územnoplánovacie podklady, územný plán, technická a dopravná infraštruktúra, a i.) 3. Budovanie zariadení základnej vybavenosti pre obyvateľov a zlepšenie základných služieb a malej infraštruktúry a prístupu k miestnym službám obyvateľstvu 4. Budovanie zariadení pre deti predškolského veku, zdravotníckych a sociálnych zariadení 5. Budovanie zariadení pre verejnosť na podporu zachovania kvality verejného života (kultúrne stánky, knižnice, cintoríny, domy smútku a pod s bezbariérovým prístupom) 6. Budovanie a rekonštrukcie objektov pre združovanie záujmových skupín, klubovne, herne a pod. 7. Budovanie a rekonštrukcie zariadení pre šport a oddych (areál futbalového ihriska, telocvične, ihriská, tribúna, šatne, lavičky a i) 8. Modernizácia vybavenia kultúrnych zariadení (kult. dom, knižnica, klubové miestnosti, kultúrne centrum a pod.) 9. Rekonštrukcie a vybudovanie kultúrnych zariadení, priestorov a plôch určených na stretávanie, kultúru a šport (komunitné centrum, kino, klubové miestnosti, kultúrne centrum, divadlo, amfiteáter a pod.) 10. Dobudovanie centrálnej časti obce ako miesta pre

	umiestnenie malých služieb (cukráreň, letné terasy, služby malých remesiel, darčeky a pod.) 11. Zlepšenie podmienok pre požiarnu bezpečnosť, (výstavba, rekonštrukcia a modernizácia požiarna zbrojnice, vybavenie a pod.) 12. Dobudovanie športových plôch a zariadení športu 13. Rekonštrukcie, dobudovanie a terénne úpravy športových a rekreačných areálov 14. Budovanie nových moderných športových areálov pre mládež (skateboard, skating, klziská, korčuliarske dráhy a iné športy o ktoré je záujem) 15. Vybavenie športových klubov potrebným materiálno-technickým vybavením 16. Budovanie prístupovej a rekonštrukcie miestnej dopravnej infraštruktúry – (miestne komunikácie, chodníky pre peších, eliminácie zosuvov pôdy a premostenia, oporné múry, odvodnenie, spevnenie a pod) 17. Budovanie verejných investícií na zvyšovanie atraktivity územia (športové možnosti, prístupy k prírodným prameňom, gazdovské dvory a školy remesiel, rozhľadňa, amfiteáter, zábavno-náučné chodníky, atrakcie a pod.) 18. Dobudovanie verejných priestranstiev a vybavenie zariadením (cintoríny, detské ihriská, drobná architektúra, lavičky, odpadkové koše, osvetlenie, a iné) 19. Dobudovanie a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry-údržba a obnova miestnych komunikácií, rekonštrukcie ciest, chodníkov, parkovísk (nové asfalty, dlažba, hydrodlažba apod.) 20. Výstavba novej cestnej infraštruktúry a budovanie a rekonštrukcie chodníkov pre peších 21. Budovanie nových parkovacích miest a dobudovanie odstavňích plôch a zariadení pre vozidlá 22. Budovanie a rekonštrukcie mostov a lávok. 23. Budovanie a rekonštrukcie staníc a zastávok hromadnej dopravy 24. Budovanie a rekonštrukcia rozvodov elektrického vedenia, miestneho rozhlasu, verejného osvetlenia a technických zariadení (zvýšenie kapacity, káblovanie do zeme, rekonštrukcie zdrojov dopravné značenie atď.) 25. Budovanie a rekonštrukcie zariadení a sietí elektronickej komunikácie 26. Výstavba nových bytových domov pre mladé rodiny a nájomných bytov 27. Podpora zvyšovania štandardu bývania v porovnaní z EÚ štandardami 28. Budovanie plôch a zariadení pre regeneráciu po práci (záhradkárske osady, oddychovo rekreačné zóny apod.)- Nevoľné, Žiar nad Tajovom
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, subjekty podnikajúce v službách verejnosti, charite, kultúre, vzdelávaní, športe a sociálnych službách, vlastníci pozemkov a objektov, cirkev, inštitúcie a organizácie v doprave, správcovia a vlastníci zariadení a sietí technickej infraštruktúry, vlastníci bytov a pozemkov, bytové spoločenstvá, prevádzkovatelia zariadení kultúry, športu a rekreácie, MVO pre šport, oddych a kultúru, podnikatelia,</i>
ODÔVODNENIE	Obec Kordíky má vysoký potenciál bývania hlavne v pôvodnej zástavbe v kvalitnom horskom prostredí.

	Najväčším problémom sú sťažené terénne podmienky pre výstavbu, čo spôsobuje kopcovitý terén pozemkov. Fyzický stav budov je rozdielny, závisí od obdobia, v ktorom vznikali jednotlivé stavby služieb aj bývania. Občianska vybavenosť v oblasti obchodu a služieb je nepostačujúca. Nevyhovuje hlavne obchod sortimentom ani otváracími hodinami. Väčšina dostupných služieb sa nachádza v meste BB. Budova obecného úradu potrebuje celkovú rekonštrukciu a zateplenie. V zlom technickom stave je budova, kde sú umiestnené potraviny. Budova, ktorú využíva mládež, je tiež v zlom technickom stave a potrebuje rekonštrukciu. Málo využívaná je budova s pamätnou izbou. Táto tiež potrebuje rekonštrukciu. Za posledné obdobie bolo zrekonštruovaných viacero domov, ktoré boli dlhé obdobie opustené. Záujem o kúpu a následnú renováciu domov stále rastie. Bola zrealizovaná aj revitalizácia spevnenej plochy v obci. Vznikla hodnotná plocha v obci pre účely stretávania sa a oddychu obyvateľov, zvýšenie bezpečnosti a zlepšenie vybavenosti a funkčnosti centrálného verejného priestranstva pre organizovanie kultúrnych podujatí. Zariadenia pre oddych a rekreáciu sú orientované hlavne na aktivity regenerácie obyvateľov. Stavebno-technický stav dopravnej infraštruktúry je vyhovujúci, v niektorých častiach je neuspokojivý. Podľa potreby sa každoročne realizujú opravy a údržba miestnych komunikácií a chodníkov. Realizáciou rýchlostnej komunikácie R1 sa dosiahlo lepšie a rýchlejšie prepojenie obce so zvyškom Slovenska hlavne s Bratislavou. Pre ďalší rozvoj obce je nevyhnutné dobudovať a rekonštruovať technickú infraštruktúru a riešiť stav dopravnej infraštruktúry (miestne komunikácie a chodníky pre peších). Dôsledkom zvýšenej motorizácie dochádza k obmedzovaniu priechodnosti miestnych komunikácií odstavenými vozidlami pred pozemkami rodinných domov. Chodníky vzhľadom na technické parametre cestných komunikácií nie je možné dobudovať. Cyklochodníky chýbajú úplne. Vzhľadom na nové trendy v mestskej a prímestskej doprave je riešenie tejto situácie nevyhnutné. Technická infraštruktúra z hľadiska rozloženia rozvodných systémov, dostupnosti napojenia a kapacity vykazuje vyhovujúce parametre. Väčšina zariadení je za hranicou technickej životnosti, technologicky sú zastarané, čo spôsobuje častú poruchovosť, náročnosť na bežnú ale aj neplánované opravy.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet obyvateľov - počet pripravených stavebných pozemkov pre bývanie - počet nových bytových domov - počet nových bytových jednotiek - počet prisťahovaných mladých rodín - počet obnovených rekonštruovaných objektov a zariadení občianskej vybavenosti - počet modernizovaných zariadení občianskej vybavenosti - počet obnovených a rekonštruovaných objektov školskej vybavenosti - počet nových a obnovených zariadení pre služby obyvateľstvu vrátane zdravotníckej infraštruktúry - počet vybudovaných a rekonštruovaných objektov a zariadení kultúry - počet modernizovaných verejných budov a objektov

	- počet nových bezbariérových vstupov a rekonštrukcií vo verejných objektoch - počet nových plôch a vybudovaných zariadení športu a rekreácie - počet m nových a rekonštruovaných miestnych komunikácií - počet m vybudovaných, obnovených chodníkov pre peších - počet m² vybudovaných odstavných plôch a parkovísk - počet rekonštruovaných premostení a lávok - dĺžka rekonštruovaných a vybudovaných inžinierskych sietí a zariadení technickej infraštruktúry - počet m podzemného elektrického vedenia - počet domácností pripojených na internet - počet bodov prístupných k verejnemu internetu - počet dobudovaných a obnovených technických zariadení - počet km rekonštruovaného rozhlasového vedenia - počet rekonštruovaného verejného osvetlenia - počet obnovených svietidiel verejného osvetlenia - počet verejne dostupných internetových bodov v obci - počet elektronických programov v obci
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Dobudovaním a obnovou základnej, dopravnej a technickej vybavenosti v obci sa zvýši príťažlivosť obce pre bývanie a zlepšia sa podmienky pre aplikáciu moderných a inovatívnych riešení v službách obyvateľstvu.
ODHADOVANÉ DOPADY	Lepšie podmienky pre bývanie a oddych a lepší prístup k službám.
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	2 620 000
DO ROKU 2028 V EURO	

OPATRENIE 2.2.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok pre bývanie, prácu, oddych a rekreáciu, kvalitným životným prostredím a komunitným životom dosiahnuť vyšší záujem o bývanie a návštevnosť obce Kordíky
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.2. MODERNIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY A BUDOVANIE INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI
AKTIVITY	1. Aktivity na podporu koordinácie rozvoja a spoločné programy riadenia rozvoja (rozvojové dokumenty, územné plány, koncepcie, stratégie, projekty a iné), 2. Modernizácia infraštruktúry efektívnej verejnej správy a dovybavenie infraštruktúry pre poskytovanie služieb obyvateľstvu 3. Zvyšovanie úrovne elektronizácie do verejného života obce (samospráva, škola, knižnica, archív atd.) 4. Budovanie efektívnej verejnej správy optimalizáciou procesov a organizácie, bojom proti korupcii a efektívnou správou daní

	5. Aktivity súčinnosti štátnej, miestnej a komerčnej sféry6. Aktivity na priblíženie úradu k občanovi a zameranie sa na občana (audit, mystery shopping, informovanosť, práca s ľuďmi, zjednotenie jazyka úradníka a občana, zjednodušenie a sprístupnenie administratívy pre občana a pod.)7. Aktivity na zlepšenie informovanosti občana o inštitúciách štátnej a verejnej správy, v poskytovaní služieb a v oblasti kultúry, kultúrnych hodnôt a sociálnej pomoci8. Tvorba podmienok pre komunikáciu a informovanosť a budovanie vhodných podmienok (technické, materiálne a personálne zabezpečenie)9. Aktivity zamerané na zvyšovanie právneho povedomia verejnosti10. Zavádzanie informačných a komunikačných technológií (v samospráve, štátnej správe a i.) pre prácu s občanom (informačný systém trhu práce a iné)11. SMART Cities riešenia verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov)12. Technologické riešenia a inovatívne metódy komunálneho manažmentu13. Zavádzanie inteligentných aplikácií do verejnej správy a života v obci s následným monitorovaním a hodnotením.14. Aktivity zamerané na rozvoj komunikácie všetkých rozvojových partnerov obce15. Profesionalizácia úradu v oblasti komunikácie a práce s ľuďmi (školiace a vzdelávacie programy)16. Aktivity na zlepšenie vzájomnej informovanosti a propagácie činností MVO k verejnosti (medializácia, osвета, zapojenie, budovanie verejnej mienky a pod.)17. Udržiavanie a zlepšovanie podmienok pre stabilnú komunikačnú platformu samosprávy a podpora dialógu s verejnosťou (tlač, televízia, stretnutia a pod.)18. Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) - aktivity na zlepšenie signálu mobilných operátorov a prístupu k internetu19. Aktivity na zabezpečenie transparentnosti a zníženia korupcie20. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o obci21. Zlepšenie a zavádzanie nástrojov marketingu do všetkých oblastí života obce (TV, tlač, iné médiá,)22. Podpora marketingových aktivít pre súčasných aj potenciálnych investorov23. Aktualizácia a modernizácia web stránky obce, jej prevádzkovanie a zaradenie do regionálnych a národných portálov (cestovný ruch, trh práce, samospráva a iné)24. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému obce vo väzbe na Banskobystrický región25. Podpora získavania informácií a skúseností obecného manažmentu a jeho partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách , workshopoch a pod.)26. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.)27. Aktivity na podporu združovania zdrojov a zakladanie koordinačných združení zapájania sa aktívnych subjektov do činnosti obce a mikroregiónu (partnerstvá,

	spoločné produkty a projekty, zimná údržba, sociálna pomoc, apod.) 28. Spolupráca v programe CLLD na podporu rozvoja vidieka prostredníctvom verejného a súkromného partnerstva na úrovni regiónu (MAS Banskobystrický geomontánny park) 29. Zlepšenie prístupu a informovanosti verejnosti (noviny, letáky, podujatia, miestne médiá a tlač, informačné kanály, ankety, podnety, články verejnosti, infokancelárie, technológie, internet a pod.) 30. Podpora získavania skúseností v oblasti marketingu obce (účasť na podujatiach, spolupráca, exkurzie, a i.), 31. Aktivity zamerané na marketing a propagáciu (publikácia, internet, webstránky atď.) 32. Organizovanie študijných ciest obyvateľov obce a osveta (spolupráca, exkurzie, výstavy, výmena skúseností, získavanie informácií a pod.)
OPRÁVNENOSŤ	<i>samospráva, školské zariadenia, MVO, záujmové združenia, občianske združenia, iné inštitúcie verejnej správy a samosprávy,</i>
ODÔVODNENIE	Obec postupne buduje modernú verejnú správu v súlade s trendami modernej doby. Obec v duchu modernizácie rešpektuje ciele kvality poskytovaných služieb, ktoré má za povinnosť neustále udržiavať. Napriek dobrému smerovaniu riadenia obce má samospráva rezervy na dobudovanie jej výkonu nielen v oblasti priamych služieb verejnosti ale aj v oblasti informovanosti a širšej spolupráce. Proces informovanosti a transparentnosti je v obci do veľkej miery zabezpečovaný dostupnými komunikačnými formami napriek nedostatočnému záujmu verejnosti. Rovnako je rezerva v zlepšení komunikácie občan-občan, občan-obec a naopak a obec-podporné organizácie miestneho rozvoja a naopak. Informovanosť obyvateľov v súčasnosti prebieha najviac cez web stránku obce, sociálne siete, obecné noviny, ktoré číta vysoké percento obyvateľov a hlavne internet. V obci je informačná tabuľa pri obecnom úrade. Napriek web stránke obce, ktorá zabezpečuje komplexnú a aktuálnu informovanosť, je potrebná modernizácia verejnej správy, dobudovanie elektronizácie úradu a zlepšenie kontaktu s obyvateľmi. Taktiež je vhodné zlepšenie prístupu k internetu pre širšie vrstvy obyvateľstva a zriadenie informačnej kancelárie obce s umiestnením elektronických tabúľ a modernizovanej web stránky s dôrazom na interaktívnejšiu komunikáciu. Trendom modernej obce budúcnosti je aj budovanie tzv. Informačnej spoločnosti. Informatizácia spoločnosti je chápaná ako koncepčne riadený proces smerujúci k maximálnemu využitiu potenciálu ponúkaného informačnými a komunikačnými technológiami (IKT) vo všetkých relevantných oblastiach spoločenského, politického a hospodárskeho života. Dopadom problémov spoločnosti sú aj trestné činy a priestupky voči verejnému poriadku, vrátane sociálne patologického správania niektorých obyvateľov. Ukazovatele vývoja kriminality v obci majú zanedbateľný trend. Na zabezpečenie poriadku a bezpečnosti obec za posledné obdobie rozšírila kamerový systém na 8 miest. Na území mikroregiónu je výskyt trestných činov nízky. Územie je bezpečné. Modernizáciou verejnej správy je možné zvýšiť schopnosť polície objasňovať prečiny a tým aj eliminovať trestnú činnosť v obci Kordíky aj celého mikroregiónu.

MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet partnerstiev riešenia komunálnej problematiky - počet dokumentov rozvoja obce - počet zavedených riešení modernizácie - počet nových integrovaných služieb občanovi - počet realizovaných opatrení vzdelávania pracovníkov verejnej správy - počet zapojených obyvateľov na interaktívnom portáli - počet zapojených obyvateľov do dotazníkových prieskumov mienky verejnosti - počet interaktívnych informačných zariadení v obci - počet zapojených organizácií do rozvoja obce - dobudované technické a personálne vybavenie verejnej správy - počet informovaných obyvateľov z web stránky obce (počet pozretí) - počet nových zavedených komunikačných a informačných technológií - počet médií na šírenie informovanosti - počet zariadení a opatrení verejnej správy pre nepočujúcich, slabozrakých a telesne postihnutých občanov (v%) - elektronizácia služieb občanovi (v%) - počet SMART Cities riešení verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov) - počet technologických riešení a inovatívnych metód komunálneho manažmentu - počet aktivít na propagáciu obce - počet zariadení kamerového systému - počet miest monitorovaných kamerami - počet vyriešených prípadov trestných činov a kriminality - vybavenie verejnej správy pre nepočujúcich, slabozrakých a telesne postihnutých občanov (v%)
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Moderne vybavená verejná správa prístupná všetkým obyvateľom obce s participatívnym riadením rozvoja obce
ODHADOVANÉ DOPADY	Zvýšený záujem verejnosti na verejnej správe a v bezpečnejšia obec
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	270 000
DO ROKU 2028 V EURO	

OPATRENIE 2.3.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok pre bývanie, prácu, oddych a rekreáciu, kvalitným životným prostredím a komunitným životom dosiahnuť vyšší záujem o bývanie a návštevnosť obce Kordíky
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.3 BUDOVANIE MIESTNEJ KOMUNITY, ZAVÁDZANIE RIEŠENÍ A PREVENČIE VOČI NÁRASTU SKUPÍN ODKÁZANÝCH NA SOCIÁLNU POMOC A SOCIÁLNE ZAČLENENIE OHROZENÝCH SKUPÍN

	OBYVATEĽOV DO ŽIVOTA OBCE
AKTIVITY	1. Podpora aktivít rozvoja činnosti spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení zameraných na podporu kultúrneho a spoločenského života a zachovania tradícií a kultúry vrátane pozitívneho rozvoja jednotlivých oblastí života v obci (priestory, vybavenie pre činnosť, organizovanie podujatí apod.) 2. Zavádzanie procesov participatívneho plánovania a rozhodovania o živote a rozvoji v obci 3. Aktivity zamerané na zvýšenie miestneho povedomia a lokalpatriotizmu obyvateľstva, zvyšovanie miestneho povedomia a osvedy v oblasti identity a obnovy duchovných tradícií 4. Aktivity na zvýšenie kvality kultúrneho a spoločenského života s dôrazom na zachovanie kultúrneho a historického dedičstva obce 5. Aktivity na posilnenie miestneho manažmentu územia obce (spolurozhodovanie, spolupráca, spoluzodpovednosť a pod.) 6. Zriadenie múzea obce, pamätnej izby, expozícií (tradície, história obce v Dome umeleckých a tradičných remesiel, kúpeľný skanzen, apod.) 7. Zlepšenie informovanosti o dianí v obci 8. Budovanie dôvery občana, odstraňovanie apatie, zlepšenie medziludských vzťahov a aktivity na podporu zlepšenia komunikácie 9. Aktivity na rozvoj športu, kultúry a záujmových činností 10. Aktivity na podporu miestnych talentov (kultúra, remeslá, šport) 11. Obnova a podpora miestnych a regionálnych tradícií vo všetkých oblastiach života obce, obnova a zavádzanie nových zvykov a tradícií (kultúrno – spoločenské podujatia, koncerty, divadlo, súbory, umelecké remeslá, jarmoky a iné) 12. Aktivity na zapájanie detí a mládeže do komunitného života a budovanie vzťahu k prostrediu (genius loci) 13. Podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (galéria s kaviarňou, čajovne, tradičná kuchyňa, tvorivé dielne apod.) 14. Podpora aktivít zameraných na začlenenie obyvateľov do občianskeho a pracovného života 15. Aktivity pre stabilizáciu mladých a aktivity zamerané na motiváciu pre nárast obyvateľstva a dosiahnutie výstavby a obnovy objektov bývania – programy obnovy, súťaže, pozitívne príklady 16. Aktivity zamerané na zvýšenie zručností obyvateľstva obce (vzdelávacie, rekvalifikačné a motivačné programy atď.), 17. Vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie schopností pre realizáciu rozvoja 18. Aktivity na podporu zlepšenia informovanosti obyvateľstva o možnostiach samozamestnania, zamestnania v obci a mikroregióne (web, obecné noviny, rozhlas obecné tabule, informačné kampane, vybavenie na tlač periodík apod...), 19. Organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít pre dospelých 20. Organizovanie obecných a mikroregionálnych podujatí (súťaže, futbalové turnaje, folklórne slávnosti, športové podujatia, koncerty, apod.) 21. Podpora programov proti kriminalite 22. Aktivity na podporu tvorby nových projektov rozvoja

	obce 23. Budovanie a organizovanie doplnkových podujatí blízkyh strediskám zdravotnej, kúpeľnej, mestskej a vidieckej turistiky (koncerty, bály, trhy miestnych produktov, prezentácia zručností, zo života baníkov, uhliarov, animácia historických procesov, divadlo a pod.) 24. Budovanie zariadení sociálnej pomoci (hospic, prevenčné centrum pre závislých, denný stacionár pre seniorov a osamelých, sociálny dom pre sociálne odkázaných, matky s deťmi, deti z domovov „Chránené bývanie“,) 25. Rozšírenie kapacít existujúcich zariadení sociálnej služby 26. Budovanie nájomných bytov pre sociálne odkázaných obyvateľov 27. Tvorba lepších podmienok pre rozvoj športu pre zdravotne znevýhodnené skupiny obyvateľstva 28. Podpora aktivít na regeneráciu a poradenstvo pre pracovníkov v sociálnych službách 29. Podpora vzniku a spolupráce mimovládnych organizácií v sociálnej sfére a sociálnymi inštitúciami a cirkvou 30. Zavádzanie nových služieb pre obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc 31. Podpora činnosti a koordinácia terénnych sociálnych pracovníkov a budovanie siete terénnych pracovníkov prijateľných v jednotlivých cieľových skupinách 32. Vytvárať podmienky pre vzdelávanie zamestnancov v sociálnej sfére 33. Podpora aktivít a tvorby aktivačných programov (podpora rozvoja zdravých rodín, zapojenie zdravých „osamelých“, dôchodcov do verejnoprospešnej činnosti a spoločenského života a iné) 34. Zavádzanie alternatívnych foriem adaptability a starostlivosti o starších, sociálne slabších a neprispôsobivých obyvateľov 35. Tvorba stavebnotechnických podmienok verejných budov pre skupiny pohybovo obmedzené (bezbariérové vstupy) 36. Zlepšenie komunikácie s obcou smerom k znevýhodneným skupinám 37. Zlepšenie práce s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia 38. Podpora aktivít na zvyšovanie angažovanosti zamestnávateľov do sociálnej práce (sponzoring) 39. Zlepšenie informovanosti, komunikácie a povedomia o sociálnej službe adresne s cieľovými skupinami 40. Aktivity na organizovanie kultúrnych a iných podujatí v rámci integrácií pre zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, občianske iniciatívy, vlastníci a prevádzkovatelia zariadení pomoci, MVO pre oblasť sociálnej pomoci a vzdelávania, podnikatelia</i>
ODÔVODNENIE	Počet obyvateľov v obci Kordíky za posledných 20 rokov neustále rastie. Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa zvýšil len mierne o 3,84%, čo možno hodnotiť ako pozitívny vývoj. Avšak podiel obyvateľstva v produktívnom veku výrazne poklesol. Negatívny trend má vývoj počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorý sa zvýšil. K 31.12.2020 dosiahol podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 29%. Tento pretrvávajúci trend si bude vyžadovať aj

	zvýšené nároky v oblasti sociálnych služieb. V obci sa kvôli nízkemu počtu detí nenachádzajú výchovné zariadenia ako materská škola a základná škola. Zo sociálneho hľadiska absencia pedagogického dozoru v obci vplyva záporne na dospelujúcu mládež. V obci nie sú zriadené sociálne a zdravotné služby pre obyvateľov, keďže obec je situovaná v bezprostrednej blízkosti krajského mesta. Chýba opatrovateľská služba a terénny pracovník na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. V poslednej dobe narastá dopyt po umiestnení odkázaných na pomoc v sociálnych zariadeniach. S negatívnym demografickým trendom bude narastať aj dopyt po sociálnych službách v najbližších rokoch. V prípade potreby zabezpečiť krátkodobú opatrovateľskú pomoc obec využíva pomoc spoluobčanov a rieši takéto situácie vo vlastnej réžii. Obec zatiaľ neviduje dopyt po sociálnych službách ako sú denný stacionár apod.. Obec preto pristúpila k tvorbe komunitného plánu. V súčasnosti je obec maximálne nápomocná pri zabezpečovaní a administratívnom postupe vybavenia sociálnych služieb občanom. Dobrým predpokladom pre uplatňovanie aktívnej politiky sociálnej inklúzie ohrozených skupín obyvateľstva je existencia mimovládneho sektora pre pomoc v tejto oblasti a existencia finančných nástrojov pomoci z národnej aj EÚ pomoci. Chýba lepšia podpora budovania kapacít pre projektový manažment, projektové poradenstvo a realizácia miestnych projektov sociálnej pomoci a sociálnej inklúzie V obci sa za posledné obdobie výrazne posilnil komunitný život. Počas roka sa organizuje veľké množstvo kultúrno-spoločenských podujatí, z ktorých niektoré majú už viac ako 10 ročnú tradíciu. Niektoré podujatia majú mikroregionálny význam a často sú navštevované aj obyvateľmi Banskej Bystrice. Činnosť mimovládnych organizácií v obci Kordíky možno označiť za aktívnu, širokospektrálnu. Mimovládne organizácie a ich predstavitelia sa snažia napomáhať riešeniu jednotlivých parciálnych problémov, ktoré trápia občanov tohto obce, resp. regiónu. Zaoštváva zapojenie mladých do spoločenského, kultúrneho a športového života v obci. V posledných rokoch dochádza k výraznému rozvoju a zachovávaní nehmotného kultúrneho dedičstva. Organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí sa teší veľkej podpore a obľube medzi miestnym obyvateľstvom
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet verejných stretnutí so samosprávou - počet zapojených občanov do prieskumu verej. mienky - počet programov práce s verejnosťou - počet zapojených aktívnych subjektov do činnosti na veciach verejných - počet obnovených tradícií a zručností - počet novovzniknutých a obnovených remesiel - počet zriadených múzeí, expozícií - počet uskutočnených vzdelávacích a osvetových programov pre obyvateľstvo - počet uskutočnených exkurzií, študijných ciest - počet organizovaných podujatí - počet nových kultúrno-spoločenských podujatí - počet obyvateľov zapojených do verejného a spolkového života - počet podporených talentov - počet projektov komunitnej spolupráce

	- počet dobrovoľníkov v sociálnej a zdravotníckej pomoci - počet programov environmentálnej výchovy a vzdelávania - počet výtlačkov obecných novín, periodík - počet zriadených obecných tabúl' - počet podporených spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení - počet nájomných bytových jednotiek - počet bytových jednotiek pre sociálne slabších - počet nových bytových domov pre sociálne slabších - počet nových zariadení sociálnej starostlivosti - počet novovzniknutých podporných organizácií - počet rozvojových projektov na sociálnu pomoc - počet zariadení na zlepšenie sociálnej práce - počet verejných budov s bezbariérovými vstupmi - počet informovaných a záujemcov o sociálnu pomoc - počet identifikovaných osôb do programu prevencie - počet terénnych sociálnych pracovníkov - počet pracovníkov sociálneho poradenstva - počet obyvateľov začlenených v spoločnosti - počet organizovaných podujatí sociálneho začlenenia - počet osôb integrovaných do pracovného procesu
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšenie medziľudských vzťahov, organizovanosť občianskych iniciatív, bohatý kultúrny a spoločenský život a zlepšenie sociálnej starostlivosti pre osoby odkázané na sociálnu pomoc.
ODHADOVANÉ DOPADY	Aktívny komunitný život a kvalitné sociálne prostredie obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	82 000
DO ROKU 2028 V EURO	

OPATRENIE 2.4.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok pre bývanie, prácu, oddych a rekreáciu, kvalitným životným prostredím a komunitným životom dosiahnuť vyšší záujem o bývanie a návštevnosť obce Kordíky
PRIORITA	EKONOMICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.4. PODPORA A ROZVOJ PODNIKANIA ZLEPŠENÍM PRÍJMOV OBCE, ZVÝŠENÍM NÁVŠTEVNOSTI A PONUKOU PRODUKTOV A SLUŽIEB V CESTOVNOM RUCHU
AKTIVITY	1. Podpora rozvoja cestovného ruchu mikroregiónu a aktivity na podporu tvorby ponuky pre turistu (združenia, stretnutia, stratégie, koncepcia CR, tvorba produktov, ponuka služieb, spolupráca, propagácia, apod.) 2. Vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, poradenské služby, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho

	cestovného ruchu 3. Zavádzanie inovatívnych a inteligentných technológií do výroby a služieb4. Podpora miestnych rozvojových projektov zameraných na tvorbu nových pracovných miest a projekty na zvýšenie kapacity malých a stredných podnikateľov a projekty na vývoj a zlepšenie produktov a procesov lepšie konkurovať na nových trhoch5. Podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (tradičná kuchyňa, zriadenie tvorivých dielní apod)6. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému vo väzbe na región7. Vybudovanie a obnovenie existujúcich tratí a cyklotrás obecnej a mikroregionálnej siete pre zimnú a letnú prevádzku a chodníkov v prírode (turistické chodníky, bežecké trate, pre cyklistov a kolieskové korčule a bežecké lyžovanie8. Zapojenie sa do budovania náučných, kultúrno-poznávacích a tématických regionálnych produktov a trás (geograficko-historický náučný chodník, banícka a povstalecká história v blízkych obciach mikroregiónu Kremnické vrchy - východ, geologické a prírodné hodnoty, Banskobystrický geopark atd.)9. Aktivity zamerané na údržbu a značenie všetkých obecných a nadobecných existujúcich a nových trás športu (bežkárske a zjazdové trate, turistické, cyklistické, ai.)10. Budovanie oddychových miest s prístreškami na trasách turistických, náučných chodníkov a cyklotrás (zastávky v obci, odpočívadlá, studničky a pod.)11. Dobudovať kvalitný informačný a orientačný systém v obci a krajine pre turistov (informačná kancelária, infokiosky, poradenské služby, orientácia v obci, doplniť informačné tabule a pod.)12. Budovanie a rekonštrukcie ciest, chodníkov a odstavňových priestorov pre turistov13. Podpora organizácie výstav a kongresovej turistiky14. Nadobecné aktivity spoločnej propagácie obce, mikroregiónu, geoparku a turistických lokalít (informačný systém geoparku, organizovanie súťaží, kongresov, výstav, podujatí, prezentácií apod.)15. Aktivity na zlepšenie informovanosti pre návštevníka, prehliadky obce a sprievodcovstvo (letáky a informačné materiály, médiá a pod.)16. Podpora komunikácie a spolupráce s podnikateľským prostredím a pomoc na začatie podnikania pre mladých podnikateľov a farmárov17. Podpora začínajúcich podnikateľov v malom a strednom podnikaní18. Aktivity na podporu a zvyšovanie kvality pri poskytovaní služieb v turizme19. Aktivity v cestovnom ruchu – zvyšovanie atraktivity pre návštevníkov Banskobystrického regiónu20. Budovanie infokancelárií pre návštevníkov obce (informačné centrum a pod.)21. Podpora činností organizácií na podporu domáceho cestovného ruchu22. Vzdelávanie sprievodcov a poskytovateľov služieb a pre oblasť podnikania v cest. ruchu23. Uplatnenie aktívnej politiky trhu práce s cieľom

	podpory vlastných podnikateľov v obci (príprava a uplatnenie vlastnej kvalifikovanej pracovnej sily) 24. Aktivity na podporu spolupráce podnikateľ a obec, podnikateľ - mikroregión (tvorba spoločnej politiky rozvoja, zvýhodnenie služieb, zamestnanosť obyvateľov a pod.) 25. Aktivity pre zvýšenie zamestnanosti a sociálnu inklúziu znevýhodnených a sociálne slabších skupín obyvateľstva 26. Podpora samozamestnatelnosti a tvorby mikropodnikania (do 10 pracovných miest) 27. Kvalifikačné programy pre obyvateľstvo a zamestnancov zamerané na zvyšovanie schopnosti zamestnať sa (jazykové schopnosti, programový a projektový manažment, vyhľadávanie zdrojov, finančný manažment, mediátorstvo a facilitátorstvo a iné nové profesie žiadané na trhu práce) 28. Podpora podnikov založených na komunitách (centrá a organizácie na podporu miestneho ekonomického rozvoja a diverzifikácie) 29. Aktivity na zvýšenie inovačnej schopnosti podnikov 30. Podpora zavádzania technológií a procesov, ktoré zabezpečia lepšie využitie produkčného potenciálu obce a jeho rozvoj 31. Aktivity diverzifikácie pôdohospodárskych činností 32. Poskytovanie komparatívnych výhod investorom (daňové a iné zvýhodnenia podnikov) vo väzbe na tvorbu nových pracovných miest 33. Podpora aktivít zameraných na zvyšovanie atraktivity obce pre záujem a vstup investorov (stav prístupových komunikácií, príprava vhodných plôch, podpora obyvateľov, a iné) 34. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o obci s cieľom podpory podnikania 35. Prevádzkovanie webovej stránky obce a zaradenie do regionálnych a národných portálov (trh práce, samospráva a iné) 36. Zlepšenie a zavádzanie nástrojov marketingu do všetkých oblastí života obce (TV, tlač, iné médiá,) 37. Podpora marketingových aktivít pre investorov 38. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.)
OPRÁVNENOSŤ	<i>podnikatelia, živnostníci, zamestnávateľia, obec, miestne a regionálne rozvojové agentúry, inštitúcie a organizácie pre ekonomický rozvoj miest a regiónov</i>
ODÔVODNENIE	V prípade obce Kordíky ide prímestskú podhorskú obec, ktorá spíňa hlavne funkciu bývania. V obci nie je zastúpený priemysel, ani služby obyvateľstvu. Hlavnou hospodárskou činnosťou je poľnohospodárska činnosť zastúpená PD Podlavice. Obec Kordíky predstavuje z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu atraktívne územie regionálneho významu. V území sa nachádzajú strediská cestovného ruchu nadregionálneho, celoštátneho až medzinárodného významu s perspektívami ďalšieho rozvoja Atraktívne prírodné prostredie, s prírodou nepoznačenou priemyselnou výrobou dáva predpoklady na rozvoj všetkých foriem cestovného ruchu a turistiky. Banskú minulosť územia je možné využiť v rámci cestovného ruchu ako súčasť Banskobystrického geoparku. Obec Kordíky je

	členom Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktorý úspešne rozvíja ponuku cestovného ruchu nielen pre prímestskú ale aj celoslovenskú medzinárodnú klientelu. Ubytovanie na súkromí nemá ešte stálu tradíciu. Obec neponúka žiadny komplexný doplnkový balík služieb, ktorý by mohol predstavovať ekonomický prínos pre poskytovateľov služieb z radov obyvateľov obce. Obec skôr plní funkciu prímestského rekreačného územia, ktoré je využívané pre chatárenie a chalupárenie. Výrazne sa zlepšila organizácia údržby a rozvoja turistických a cykloturistických trás, ako aj bežkárskych trás v zimnom období. Podporuje sa aj ekologizácia dopravy, k dispozícii sú skibusy a cyklobusy počas hlavných turistických sezón.. Propagácia obce je stále minimálna, chýbajú obecné a mikroregionálne propagačné materiály. Je potrebné dobudovať jednotný informačný systém, vytvoriť ponuku doplnkových služieb vrátane predaja miestnych produktov. Nezanedbateľným faktom je aj skutočnosť, že územie obce leží v oblasti významne spojenej s banskou históriou a bohatej na geologické prírodné pamiatky. Aj tieto skutočnosti predurčujú obec a celý mikroregión na využitie tohto potenciálu v cestovnom ruchu. Všetky aktívne podnikateľské subjekty obce by mali viac navzájom spolupracovať a informovať sa. Jednou z príčin je aj nedostatočná informatizácia a modernizácia verejnej správy tak, aby bolo možné zabezpečiť intenzívnejšiu spoluprácu s miestnymi a regionálnymi zamestnávateľmi, štátnymi lesmi, poľnohospodármi a inými aktívnymi subjektmi pôsobiacimi v obci a zapájať ich do rozvoja. Menej vhodné podmienky pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu dávajú predpoklady pre rozširovanie tradičného horského poľnohospodárstva (salašníctvo, chov koní, včelárstvo, ovocinárstvo, pestovanie liečivých rastlín ...), s čím súvisia možnosti využitia pre agroturistiku. Žiada sa tu zaškolenie najmä mladých ľudí v poskytovaní služieb v cestovnom ruchu. Potenciál je v oživení ľudových tradícií a zvyklostí, ktoré v uplynulých 50-tich rokoch takmer úplne zanikli, v objektoch ľudovej architektúry zriadenie expozícií ľudových tradícií, bývania a histórie jednotlivých obcí ale i mikroregiónu. Obec stále nedostatočne využíva svoje tradície, históriu ako aj prírodný potenciál v prospech vlastnej ekonomickej prosperity. Príčinou môže byť izolovaný rozvoj podnikania, nezáujem o spoluprácu s obcou a nezainteresovanosť na prospechu obcí Spolupráca obce Kordíky je aj v rámci budovania regionálneho produktu CR v náučno-poznávacom turizme tzv. „Banskobystrický geopark“, ktorý je jedným z troch národných geoparkov Slovenska práve v regióne Banská Bystrica. Obec spolupracuje prostredníctvom stratégie CLLD sozvoj vidieckych oblastí spolu s 21 ďalšími obcami okresu BB. Predpokladom pre miestny rozvoj je existencia zručného a vzdelaného ľudského potenciálu, ktorý sa v neprospech územia zamestnáva v meste, čím vyvoláva ďalšie potrebné investície na prepravu a spôsobuje odliv zdrojov.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet novovzniknutých pracovných miest - počet založených nových živností a podnikov (malých a stredných)

	- počet uplatniteľných absolventov na trhu práce - počet nových zamestnávateľov - počet inovovaných a modernizovaných podnikov - zvýšenie hospodárskych výsledkov podniku - počet vzniknutých inštitúcií na podporu podnikania a poradenstvo na trhu práce - počet realizovaných rekvalifikačných programov a počet vyškolených - počet a rozsah pripravených lokalít (pozemkov) na rozvoj podnikania - počet nových odvetví podnikania - počet nosičov informácií - počet nových produktov pre turistu v obci - počet sprievodcov v cestovnom ruchu - počet km siete poznávacích trás - počet zriadených náučných chodníkov - počet turistov prechádzajúcich náučnými chodníkmi a sieťou poznávacích trás - počet vybudovaných oddychových miest s prístreškami - počet vybudovaných služieb geoturizmu - počet informačných a orientačných objektov - počet vydaných propagačných materiálov - počet uplatnených marketingových nástrojov - www stránka /počet návštev na stránke/ - počet návštevníkov obce
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zvýšenie počtu pracovných miest a zvýšenie zamestnanosti v remeslách, službách a podnikaní
ODHADOVANÉ DOPADY	Podnikanie v obci v prospech rozvoja obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	976 000
DO ROKU 2028 V EURO	

Špecifický cieľ 3:

OPATRENIE 3.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zlepšením podmienok pre bývanie, prácu, oddych a rekreáciu, kvalitným životným prostredím a komunitným životom dosiahnuť vyšší záujem o bývanie a návštevnosť obce Kordíky
PRIORITA	ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3. Budovať udržateľný rozvoj v mestskom regióne Banská Bystrica a okolie
OPATRENIE	a. TVORBA PODMIENOK ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE UDRŽATEĽNÉHO MESTSKÉHO A VIDIECKEHO ROZVOJA A (ÚZEMIE UMR A MAS)
AKTIVITY	1. Aktivity partnerskej spolupráce (stretnutia, podujatia apod.) 2. Aktivity zmluvných vzťahov - Zmluvy o spolupráci,

	dohody o participácii a pod. 3. Vypracovanie stratégií rozvoja regiónu integrujúce všetky rozvojové aktivity v území4. Vypracovanie projektových balíčkov financovaných z EÚ zdrojov naprieč všetkými politickými cieľmi5. Vypracovanie tématických projektových balíčkov6. Budovanie strategicko plánovacieho regiónu7. Budovanie komunálnej spolupráce8. Vybudovanie územia udržateľného mestského rozvoja (UMR)9. Budovanie administratívneho a ekonomického centra mestského regiónu10. Aktivity identifikácie dostredivosti spádových území a dostupnosti UMR11. Aktivity identifikácie socio ekonomických partnerov12. Aktivity identifikácie projektových zámerov – zásobník projektov13. Vypracovanie Integrovannej územnej stratégie IÚS UMR14. Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania IUS UMR15. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu IUS UMR16. Aktivity strategického plánovania - nízkouhlíková stratégia, stratégia udržateľnej mestskej mobility, adaptačná stratégia na zmenu klímy17. Aktivity budovania implementačného mechanizmu Miestneho rozvoja vedeného komunitou18. Budovanie Rady partnerstva ako inštitucionálny mechanizmus IÚS UMR19. Podpora získavania informácií a skúseností obecného manažmentu a jeho partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách , workshopoch a pod.)20. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.)21. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému obce vo väzbe na Banskobystrický región22. Podpora opatrení v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, rozvoja moderného a udržateľného dopravného systému, techn. Infraštruktúry, IKT, riešenia MRK, inovácií a životných podmienok obyvateľov23. Podpora rozvoja kreatívneho a kultúrneho priemyslu24. Podpora rozvoja komunitného života a spoluzodpovednosti25. Integrované územné investície26. Aktivity budovania regionálnej siete turistických a cykloturistických trás27. Aktivity budovania regionálnej integrovanej udržateľnej mobility28. Aktivity budovania regionálnych staníc medzimestskej a miestnej hromadnej dopravy29. Budovanie pridružených obecných prevádzok regionálneho centra kreatívneho a kultúrneho priemyslu mesta Banská Bystrica30. Aktivity v cestovnom ruchu – zvyšovanie atraktivity pre návštevníkov Banskobystrického regiónu31. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o mestskej oblasti32. Budovanie info -bodu pre návštevníkov obce33. Podpora činností organizácií na podporu domáceho cestovného ruchu

OPRÁVNENOSŤ	územná samospráva (Mestský región Banská Bystrica a okolie, obec, BBSK), prevádzkovatelia a vlastníci školských, sociálnych, kultúrnych a športových zariadení, MVO, zariadenia fyzických a právnických osôb s regionálnym a nadregionálnym významom, podnikatelia
ODÔVODNENIE	Príprava na územnú spoluprácu súvisí s prípravou Banskobystrického regiónu na nové programovacie obdobie EÚ, konkrétne na podporu z operačného programu IROP. Integrovaný regionálny operačný program je pripravovaný a bude implementovaný v súlade s princípom „partnerstva“, v rámci implementačného mechanizmu sa navrhuje aplikovať integrovaný prístup. IROP bude implementovaný prostredníctvom tzv. regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej len „RIÚS“). RIÚS budú mať povahu jedného z nástrojov integrovaného prístupu, ktoré EK ponúka pre nové programové obdobie. Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR, uvedené v zmysle legislatívy EÚ na nové programové obdobie, sa realizujú prostredníctvom nasledovných opatrení: -integrované územné investície (ďalej len „IÚI“); -udržateľný mestský rozvoj (ďalej len „UMR“); -miestny rozvoj vedený komunitou („CLLD“). IÚI predstavujú nástroj strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. IÚI budú v podmienkach SR realizované prostredníctvom RIÚS. V kontexte IROP a RIÚS sú IÚI súbor vzájomne prepojených aktivít (vecne a/alebo časovo a/alebo funkčne a/alebo komplementárne a/alebo synergicky a pod.) realizovaných na vymedzenom území. UMR sa bude realizovať ako súčasť modelu RIÚS. Bude zameraný na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev. Zapracovanie UMR do RIÚS predstavuje Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja (ďalej len IÚS UMR“). Do stratégie UMR spadá krajské mesto Banská Bystrica spolu s jeho mestskými funkčnými oblasťami vrátane mestského regiónu Banská Bystrica a okolie. Integrované územné investície (IUI) sú novým realizačným režimom na združovanie financovania z viacerých prioritných osí jedného alebo viacerých operačných programov pre viacozmerné a medziodvetvové zásahy. Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) by mal ako základný princíp podporovať udržateľný rozvoj miest prostredníctvom integrovaných stratégií na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, sociálnych a demografických problémov mestských oblastí. Tento princíp má dvojaký význam: znamená, že zdroje by sa mali sústrediť integrovaným spôsobom na cieľové oblasti so špecifickými problémami miest a projekty rozvoja miest financované z fondu EFRR by sa zároveň mali integrovať do širších cieľov programov. Nové, flexibilnejšie nástroje, ako sú integrované územné investície (IUI) a komunitný miestny rozvoj (CLLD), podporujú integrovaný prístup k udržateľnému rozvoju miest a uľahčujú súhrn inštrumentálnych a participatívnych spôsobov na zavádzanie stratégií rozvoja miest. Strategický cieľ 4 predstavuje súbor opatrení s aktivitami, realizovanými prostredníctvom integrovaných investícií mestského rozvoja Banskej Bystrice s okolitými obcami vrátane obce Kordíky a investícií vidieckeho rozvoja so

	zameraním na budovanie Banskobystrického geoparku. Obec Kordíky vidí priority v budovaní regionálnych cyklotrás vedenými všetkými atraktívnymi miestami mikroregiónu a spájajúcimi všetky obce mikroregiónu vrátane obce Kordíky. Potenciálom regionálneho cestovného ruchu je aj budovanie ubytovacích a stravovacích kapacít, predovšetkým s využitím existujúcich objektov po ich rekonštrukcii ako systém zakladania malokapacitného rodinného a penziónového spôsobu ubytovania a stravovania. Budovaním nových turistických a cykloturistických trás, odpočinkových, vyhliadkových a orientačných miest pre turistov, dobudovaním chýbajúcej technickej a environmentálnej infraštruktúry v čo najkratšom čase vidí obec Kordíky svoj rozvoj v rámci územia mestského rozvoja Banská Bystrica a okolie.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet zmlúv a dohôd o partnerstve - počet socio-ekonomických partnerov - počet samospráv - počet strategických dokumentov partnerstva - počet koncepcných materiálov rozvoja - počet stretnutí - počet projektov rozvoja - počet zasadnutí, stretnutí - počet vybudovaných regionálnych zariadení - počet km regionálnych cyklotrás so zastaveniami - počet km regionálnych turistických trás so zastaveniami - počet inovatívnych riešení v doprave - počet rekonštruovaných staníc MHD - počet nových a rekonštruovaných autobusových zastávok - počet integrovaných riešení - počet rekonštruovaných a obnovených objektov zariadení s regionálnym významom - počet rekonštruovaných a obnovených areálov rekreácie - počet múzeí - počet obnovených kultúrno historických pamiatok - počet vybudovaných trás a miest geoturizmu (geopark) - počet nových regionálnych centier - počet turistických a informačných kancelárií - počet propagačných materiálov - počet propagačných podujatí
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Pripravené strategicko-plánovacie partnerstvo s projektovými balíčkami IÚS UMR a vybudované, rekonštruované a obnovené prvky, objekty a lokality regionálneho významu v obci Kordíky
ODHADOVANÉ DOPADY	Udržateľný rozvoj Mestského regiónu Banská Bystrica a okolie v obci Kordíky
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2028 V EURO	2 290 000

2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie plnenia programu rozvoja obce pozostáva z prípravy a vykonávania navrhnutých aktivít a projektov samosprávou obce Kordíky ako sú činnosti:

- o realizovať projekty, ktoré prinesú pre územie obce želaný výsledok a dopad a budú dlhodobé udržateľné,
- o každoročné vypracovanie správy o plnení Programu rozvoja,
- o vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých opatrení resp. aktivít, projektov,
- o podporovať spoluprácu medzi hlavnými aktérmi rozvoja územia a koordinovať ich aktivity,
- o umožniť prípravu spoločných projektov a iniciatív,
- o v prípade potreby vytvárať podporné/pracovné skupiny pre jednotlivé oblasti rozvoja územia,
- o pravidelne monitorovať realizáciu opatrení a aktivít a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov (výstupy a výsledky).

Zoznam plánovaných kľúčových aktivít a projektov sa uvádza v Prílohe č. 1 – Pláne investičných a neinvestičných zámerov (Akčnom pláne) Programu rozvoja obce, ktorý sa priebežne aktualizuje a je jedným z podkladov pre tvorbu programového rozpočtu obce. Vzhľadom k úzkej prepojenosti PR obce Kordíky 2021 - 2028 s Programami rozvoja okolitých obcí a miest Banskobystrického regiónu v rámci Regionálnej integrovanej územnej stratégie Banskobystrického kraja ako najvýznamnejších dokumentov viažucich sa priamo na rozvoj územia a územnej súdržnosti bude v procese realizácie PR obce Kordíky potrebné procesy a aktivity koordinovať aj v širšom území (napr. projekt Integrovaného dopravného systému, Projekt Integrovannej sociálnej súdržnosti apod.).

Aktérmi programu sú:

- **orgány programu** - riadiaci a monitorovací orgán
- **koneční realizátori** (obec, orgány a organizácie, školy a inštitúcie, podniky a SZČO, záujmové a občianske združenia, spolky, kluby a pod.)
- **užívatelia jednotlivých opatrení** (obec, občania, podnikatelia, združenia, spolky, kluby atď.)

2.1. Riadiaci orgán programu rozvoja - PR

Obec ako obec podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov:

- spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu rozvoja obce
- poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu
- poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov a integrovaných stratégií
- spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viacerých obcí
- zriaďuje s inými obcami združenie obcí k sociálnemu a ekonomickému rozvoju obce a regiónu
- spracováva stanoviská k programom regionálneho rozvoja

Adresa a kontakty riadiaceho orgánu pre program rozvoja obce

Obec Kordíky

starosta obce

Kordíky 59

976 34 Kordíky

www.obeckordiky.sk

obeckordiky@obeckordiky.sk

zodpovedná osoba: starosta obce Kordíky

(tel. kontakt : 048 419 78 02, mobil: 0905 281 050, email: obeckordiky@obeckordiky.sk)

2.2. Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja - PR

Opatrenia na organizačné zabezpečenie efektívnej realizácie, monitorovania a hodnotenia Programu rozvoja obce je potrebné záväzne zabezpečiť takto:

1. každoročné spracovanie monitorovacej správy Programu rozvoja obce za príslušný rok v termíne do 31. mája nasledujúceho roka
 2. zabezpečiť spôsob monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov (zodpovednosť a harmonogram)
 3. zabezpečiť spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti Programu rozvoja
 4. zabezpečiť súlad rozvojových zámerov z územia s Programom rozvoja obce
 5. zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení- zverejnenie PR obce vrátane monitorovacích správ
 6. zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov obce a fundraising
 7. každoročne zostaviť koncentráciu finančných zdrojov obce na prípravu spolufinancovania rozvojových projektov (rezerva v rozpočte obce)
 8. zabezpečiť profesionálne účtovníctvo pre projekty zo štrukturálnych fondov EÚ (nevyhnutné doškolenie a financovanie)
 9. zabezpečiť mobilizáciu zdrojov z územia a vyškolenie vlastných resp. externých odborníkov pre projektovú činnosť.
-

3. Finančné zabezpečenie - Kordíky

Odhad objemu potrebných finančných zdrojov a možnosti ich zabezpečenia pre 2 etapy programového obdobia : 2021-2024 a 2025- 2028 vrátane vid'. Príloha č. 1									
číslo	Špecifický cieľ (Priorita)		2021 -2024	%	EUR do 2024	2025-2028	%	EUR do 2028	SPOLU
	č.	Opatrenie							Eur
BUDOVAŤ OBEC S KVALITNÝM ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM									
1	1	OBNOVA OBCE – ZLEPŠENIE VZHĽADU OBCE A KRAJINY A ELIMINÁCIA RIZÍK Z OHROZENIA KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA		73,4	1 227 000		26,7	446 000	1 673 000
	Opatrenie celkom			73,4 15,51	1 227 000		26,7 5,64	446 000	1 673 000
BUDOVAŤ UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ V MESTSKOM REGIÓNE BANSKÁ BYSTRICA A OKOLIE									
2	1	ZLEPŠOVANIE MATERIÁLNEHO A TECHNICKÉHO STAVU ZÁKLADNEJ, DOPRAVNEJ A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A TVORBA PODMIENOK PRE KVALITNÉ BÝVANIE, ODDYCH A REGENERÁCIU		54,1	1 417 500		45,9	1 202 500	2 620 000
	2	MODERNIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY A BUDOVANIE INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI		34,3	92 500		65,7	177 500	270 000
	3	BUDOVANIE MIESTNEJ KOMUNITY, ZAVÁDZANIE RIEŠENÍ A PREVENČIE VOČI NÁRASTU SKUPÍN ODKÁZANÝCH NA SOCIÁLNU POMOC A SOCIÁLNE ZAČLENENIE OHROZENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽOV DO ŽIVOTA OBCE		47,6	39 000		52,4	43 000	82 000
	4	PODPORA A ROZVOJ PODNIKANIA ZLEPŠENÍM PRÍJMOV OBCE, ZVÝŠENÍM NÁVŠTEVNOSTI A PONUKOU PRODUKTOV A SLUŽIEB V CESTOVNOM RUCHU		38,3	373 500		61,7	602 500	976 000
	Opatrenie celkom			48,7 24,30	1 922 500		51,3 25,60	2 025 500	3 948 000
4	1	TVORBA PODMIENOK ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE UDRŽATEĽNÉHO MESTSKÉHO ROZVOJA (ÚZEMIE UMR) A IMPLEMENTÁCIA STRATÉGIE UMR V MESTSKOM PROSTREDÍ (INTEGROVANÉ ÚZEMNÉ INVESTÍCIE)		10	230 000		90	2 060 000	2 290 000
	Opatrenie celkom			10 2,91	230 000		90 26,04	2 060 000	2 290 000
SPOLU (*- % podiel opatrení na cieľ a % podiel opatrení strat. cieľa na celkovom objeme do roku 2024 a 2028)					3 379 500			4 531 500	7 911 000
SPOLU (Priority do roku 2027) 100% (zaokrúhlené %)				42,7			57,3		

4. Monitoring

4.1. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu s ustanovením merateľných ukazovateľov na obdobie 2021 -2028

Hlavným cieľom monitorovania a hodnotenia PR je získať informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia definované v strategickej časti programu rozvoja. Obecný úrad zabezpečí spracovanie monitorovacej správy v súčinnosti s ostatnými externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii projektov rozvoja v rámci PR. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých merateľných ukazovateľov u jednotlivých projektov/aktivít.

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja obec každoročne do 31. mája zašle príslušnému vyššiemu územnému celku (Banskobystrickému samosprávnemu kraju) správu o plnení PR.

Riadiaci orgán v súčinnosti s Monitorovacím orgánom v prípade potreby vykoná monitorovanie plnenia PR, ktoré predloží poslancom OcZ za účelom získania aktuálneho prehľadu o plnení PR, resp. potreby jeho aktualizácie.

4.2. Monitorovací orgán Programu rozvoja obce

Obec ako obec podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov schvaľuje monitorovací orgán v rámci organizačného zabezpečenia programu rozvoja.

Adresa a kontakty monitorovacieho orgánu pre program rozvoja obce:

Obec Kordíky

Obecný úrad Kordíky

Kordíky 59

976 34 Kordíky

www.obeckordiky.sk

obeckordiky@obeckordiky.sk

zodpovedná osoba:meno

(tel. kontakt:, e mail:))

5. Časový harmonogram realizácie programu

5.1. Krátkodobé plánovanie do roku 2028

Plánovanie na 2-4 roky sa uskutočňuje za účelom plánovania a kumulácie vnútorných zdrojov (ľudských, materiálnych a finančných) a za účelom koordinácie a súladu s prijatými prioritami obce.

Ide o podrobný prieskum záujmov miestnych a regionálnych rozvojových aktérov a ich koordináciu v záujme skutočných potrieb a možností. Rovnako takéto plánovanie vytvára výborné predpoklady pre partnerskú spoluprácu a spoločné rozvojové projekty s vyššou uskutočniteľnosťou a trvalou udržateľnosťou. Kvalitným plánovaním je možno predchádzať nesprávnym rozhodnutiam ako aj možným stretom záujmov rôznych záujmových skupín v rozvoji obce.

Akčný plán obvykle zabezpečuje:

- Úlohy
- Personálna náročnosť
- Časová náročnosť
- Finančná náročnosť
- Zodpovednosť za realizáciu.

Akčné plánovanie sa v nasledujúcej etape vo väzbe na priority rozvoja obce bude zaoberať programovaním jednotlivých rozvojových oblastí v zmysle špecifických cieľov a opatrení na obdobie 2 – 4 roky:

- od roku 2021 – 2024 vrátane
- od roku 2025 – 2028 vrátane

VZOR PRACOVNÉHO LISTU IDENTIFIKÁCIE PROJEKTU
Krátkodobé plánovanie aktivít rozvoja v časovom horizonte 3-4 roky.

Aktivita (presné pomenovanie):	
Zodpovedná osoba / organizácia	
Čas realizácie, doba trvania (od-do)	
Rozpis realizačných etáp (akcií) v rámci aktivity	
Rozpočet (celkový náklad, rozpis podľa etáp)	
Možné finančné zdroje (vlastné, národné a zahraničné zdroje)	

Poznámka: Akčný plán je krátkodobý plán a je nutné ho min. 1x dvojročne vyhodnotiť a aktualizovať. Jeho význam je v plánovaní krátkodobých investícií ako záväzný podklad pre plánovanie doplnkových finančných zdrojov (vlastných, obecných, úverových a pod.)

5.2. Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2021-2028
príloha č. 1

INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA

Informovanosť a publicita Programu rozvoja obce Kordíky 2021 -2027 (skr. PR 2021-2027)

PR obce Kordíky bude po schválení jeho znenia zverejnený na web stránke obce www.obeckordiky.sk. Informácia o jeho schválení bude zverejnená v miestnej tlači.

Riadiaci orgán zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

Účastníkmi programovania sú:

- manažment obce
- akčná plánovacia skupina obce
- formálne štruktúry – mimovládne, neziskové a komunitné organizácie
- neformálne – miestne záujmové skupiny (spolky, kluby apod.)
- rôzne skupiny založené ako lokálne partnerstvá so spoločným záujmom
- podnikateľské siete, zväzy, únie, združenia výrobcov, spracovateľov
- regionálne profesné zväzy
- rôzne partnerstvá verejného a súkromného sektoru
- jednotlivci a výrazné osobnosti, lídri v rozvoji
- experti - odborníci
- podporné orgány (národné, regionálne aj medzinárodné organizácie)

Komunikačná stratégia PR Kordíky 2021 - 2028

Komunikačná stratégia je realizovaná na dvoch úrovniach. Jednak na úrovni interného vyrozumievania sa a komunikácie medzi organizačnými zložkami a organizáciami navzájom a komunikácia smerom k jednotlivým cieľovým skupinám. Interná komunikácia funguje koordinovane a kooperatívne smerom od starostu niekedy prostredníctvom poslancov OcZ, organizáciám pôsobiacim v obci a naopak. Komunikácia sa realizuje prostredníctvom osobného kontaktu, telefonicky a najmä prostredníctvom e-mailov. Občania získavajú informácie z nasledovných komunikačných kanálov, pričom jednotlivé komunikačné kanály sú preferované rôznymi cieľovými skupinami: Osobný kontakt (všetci občania) Telefón (všetci občania) E-mail (do 50 rokov) obecné noviny (všetci občania) Obecný rozhlas (všetci občania) Webová stránka obce (do 50 rokov) Sociálna sieť Facebook (do 44 rokov).

Prílohy k dokumentu

Príloha č. 1 : Plán investičných a neinvestičných zámerov obce Kordíky na roky 2021-2028

Použitie materiály pre spracovanie programového dokumentu

- Kavčáková I. a kol.: Programovanie trvaloudržateľného rozvoja obcí, miest a vidieckych mikroregiónov – metodika ako spracovať strategický dokument Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, aktualizácia 2019
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného rozvoja, úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, 2020
- Územnoplánovacia dokumentácia a územnoplánovacie podklady obce Kordíky,
- ÚPD a ÚPP, PHSR BB kraja
- Súpis pamiatok na Slovensku- KPÚ SR
- Propagačné materiály o meste
- Obecné noviny Kordičan
- Kolektív, 2002 : Atlas krajiny SR. MŽP SR Bratislava
- Kolektív, 1979 : Encyklopédia Slovenska. Veda Bratislava
- Kolektív, 1985 : Encyklopédia Zeme. 1.vyd. Bratislava
- Kolektív, 1985: Encyklopédia Zeme.1.vyd. Bratislava
- Kolektív: Klimatické pomery na Slovensku. Vybrané charakteristiky. Zborník prác SHMÚ, Bratislava
- Kolektív: Zborník prác SHMÚ. Bratislava
- Machek P. a kol., 1990: Stredoslovenské vulkanity. Ostrava
- Mazúr, 1980 : Atlas SSR, SAV a SÚGK, Bratislava
- Michalko J. : Geobotanická mapa ČSSR
- Otruba J., 1964 : Veterné pomery na Slovensku. Bratislava
- SAŽP, 1995 : RÚSES okresu Banská Bystrica, Správy o stave životného prostredia 2012
- P.Bielek, B. Šurina, b. Ilavská, J.Vilček, Naše pôdy (poľnohospodárske), VÚPÚ Bratislava 1998
- Michal Džatko, Hodnotenie produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd a pôdno-ekologických regiónov Slovenska, VÚPOP 2002
- Milan Demo a kolektív, Usporiadanie a využívanie pôdy v poľnohosp. krajine, SPÚ Nitra 1998
- Štatistický úrad SR k 31.12.2013
- Štátne registre a evidencie k 31.12.2013
- <https://www.riecka.sk/>
- <http://www.riecka.sk/informacie-pre-obcanov/komunitny-plan->
- [/https://www.enviroportal.sk/uploads/report/9341.pdf](https://www.enviroportal.sk/uploads/report/9341.pdf) (Správa o stave životného prostredia v Slovenskej republike v roku 2018)
- <https://www.statistics.sk/>
- <https://www.upsvr.gov.sk/>
- <https://www.minv.sk/?krajске-riaditelstvo-pz-v-banskej-bystrici>
- <http://www.sopsr.sk/web/>
- <https://regiongron.sk/>
- <http://www.pentainvestments.com/sk/responsibility-project/ako-sme-zabranili-hroziacej-ekologickej-havarii-6dXUOO.aspx>
- <https://www.bbsk.sk>
- <http://www.shmu.sk>
- Stratégia CLLD –MAS Banskobystrický geomontánný park

Poznámka: **Text neprešiel jazykovou úpravou.**